

การจัดการความรู้
เรื่องการพัฒนาหลักสูตร
พยาบาลศาสตรบัณฑิต
(วงรอบที่ 2)

คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์

สารบัญ

สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ค
สารบัญรูป.....	ง
คำนำ	จ
บทสรุปผู้บริหาร	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาความสำคัญของการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตร	1
วัตถุประสงค์.....	2
ขอบเขตการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตร	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
บทที่ 2 การทบทวนความรู้ที่เกี่ยวข้อง	3
หลักสูตร	3
บริบทการพัฒนาหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์	6
การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM).....	9
บทที่ 3 วิธีการจัดการความรู้.....	17
ขั้นตอนการดำเนินการจัดการความรู้	17
ขั้นตอนที่ 1. การถอดความรู้.....	17
ขั้นตอนที่ 2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้.....	18
ขั้นตอนที่ 3. การนำความรู้ไปใช้ใหม่.....	18
ขั้นตอนที่ 4. การบำรุงรักษาความรู้	18
บทที่ 4 ผลการดำเนินงานตามขั้นตอนจัดการความรู้	21
ขั้นตอนที่ 1. การถอดความรู้.....	21
ขั้นตอนที่ 2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้.....	54
ขั้นตอนที่ 3. การนำความรู้ไปใช้ใหม่.....	56
ขั้นตอนที่ 4. การบำรุงรักษาความรู้.....	58
บทที่ 5 สรุปผลการจัดการความรู้	59
เอกสารอ้างอิง.....	67

ภาคผนวก	68
คำสั่งคณะทำงาน	69
บันทึกการประชุมคณะกรรมการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย	71
ตารางวิเคราะห์รายวิชาแต่ละชั้นปีกระจายตามหมวดวิชา.....	82
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับผู้สำเร็จปริญญาตรีสาขาอื่น	93
แนวปฏิบัติในการเสนอหลักสูตรใหม่ หลักสูตรปรับปรุง และการปิดหลักสูตร พ.ศ. 2566.....	95

สารบัญตาราง

ตาราง 1	สรุปขั้นตอนและแผนการดำเนินการจัดการความรู้.....	20
ตาราง 2	วิเคราะห์การจัดทำหลักสูตร.....	23
ตาราง 3	สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรจากการรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ นักการศึกษา.....	50
ตาราง 4	สรุปขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร.....	51
ตาราง 5	แนวปฏิบัติในการนำขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไปใช้.....	54
ตาราง 6	แผนปฏิบัติในการนำแนวปฏิบัติตามขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไปใช้พัฒนาหลักสูตรอื่นๆ.....	56
ตาราง 7	แนวปฏิบัติที่ปรับปรุงภายหลังจากนำไปใช้พัฒนาหลักสูตรในรอบที่ 1.....	59

สารบัญรูป

รูป 1 กรอบแนวคิดในการจัดการความรู้	16
รูป 2 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรช่วงระหว่างที่เป็นวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์	36
รูป 3 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรช่วงระหว่างที่เป็นคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์.....	42
รูป 4 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์	43
รูป 5 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ TABA	45
รูป 6 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ UNESCO	46
รูป 7 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ NOELKER/SCHOENFELDF	47
รูป 8 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ WOELFGANG.....	49
รูป 9 ระบบและกลไกการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์.....	52

คำนำ

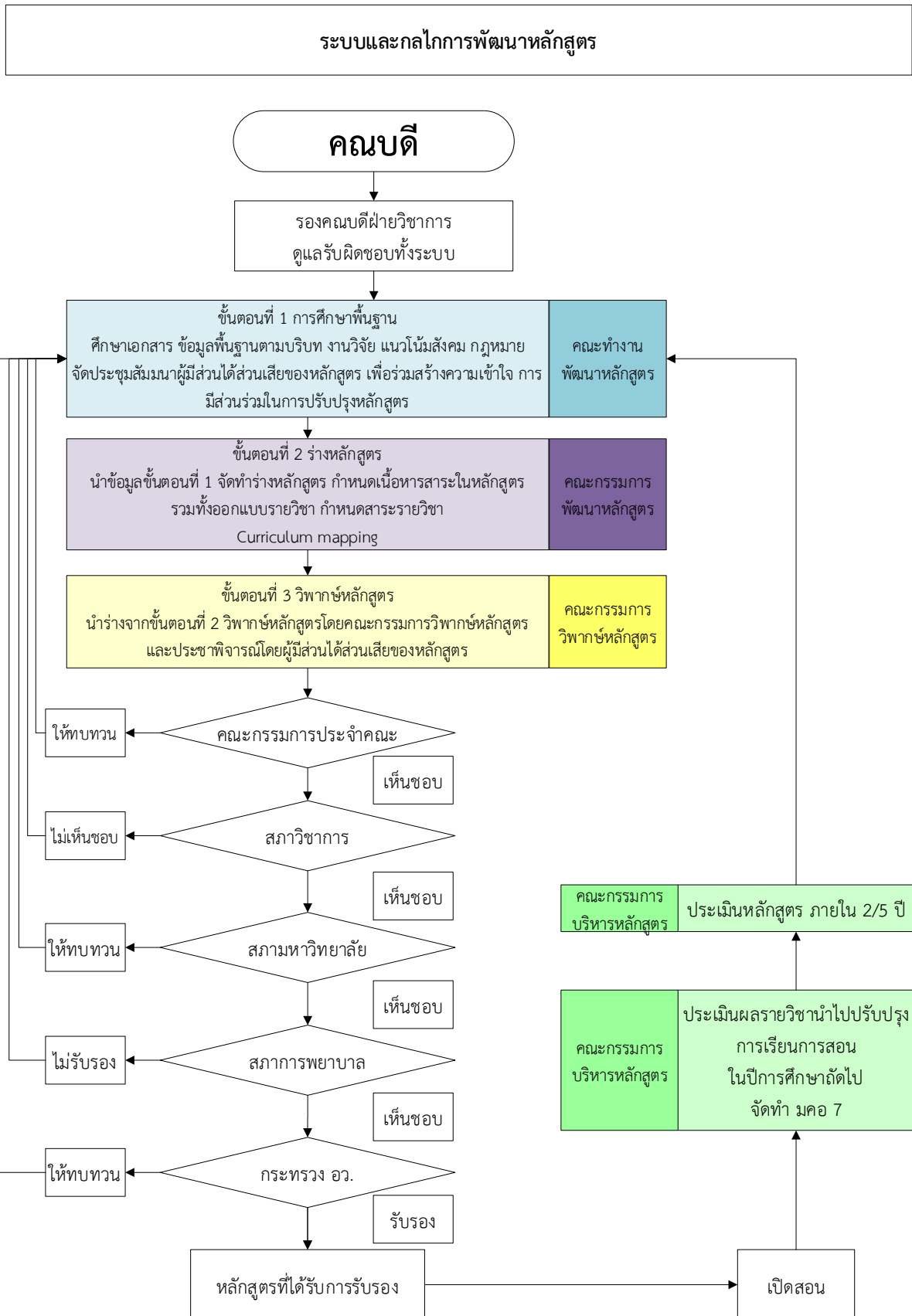
ในทุกองค์กรแห่งการสร้างงานสร้างอาชีพสร้างคน ย่อมมีการสร้างความรู้เพื่อพัฒนาทักษะให้บรรลุตามเป้าประสงค์ขององค์กรอยู่เสมอ และถ้าองค์กรต้องการความเป็นองค์กรที่มีชีวิต สามารถดำรงอยู่ในโลกยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ องค์กรย่อมต้องมีการจัดการความรู้ให้ทันต่อโลกที่หมุนไปข้างหน้าตลอดเวลา เช่นเดียวกับคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ที่ต้องสร้างนักศึกษาให้ตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของคนในสังคม โดยมีหลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการเรียนการสอน การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน การจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นสินทรัพย์ที่มีค่ามากที่สุดขององค์กรที่ยังมีการจัดการให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บูรณาการความรู้เก่าเข้ากับวิธีการใหม่ๆ ปรับให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กร จัดการความรู้ให้เป็นรูปธรรม องค์กรก็จะมีสินทรัพย์ที่สร้างคุณค่าเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น เมื่อใดก็ตามที่องค์กรมีความรู้มากขึ้น ชีตความสามารถในการดำเนินการให้เป้าหมายขององค์กรก็จะมากขึ้น คณะฯ จึงจัดทำการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรขึ้น โดยหลังว่าจะเป็นประโยชน์กับคณะฯ เองในการนำไปใช้ปรับปรุงหลักสูตรในวงรอบต่อไป และเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษาที่สนใจ นำไปปรับใช้ต่อไป

คณะทำงานจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตร

บทสรุปผู้บริหาร

ในการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ ได้ดำเนินการขึ้นภายใต้นโยบายของมหาวิทยาลัยนวมินทราชูติราชและคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ซึ่งมีการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรอย่างต่อเนื่องมาตลอดระยะเวลากว่า 60 ปี มีหลักฐานการพัฒนาหลักสูตรที่สืบค้นได้ 9 ครั้ง ชื่อหลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตรการศึกษาวิชาพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยชั้นประกาศนียบัตร พ.ศ. 2514 2) หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลอนามัย-ผดุงครรภ์ ระดับการศึกษา 3 ปี 6 เดือน พ.ศ. 2519 3) หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร (เทียบเท่าปริญญาตรี) พ.ศ. 2526 4) หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร (ต่อเนื่อง 1 ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี ปีการศึกษา 2526 5) หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร พ.ศ. 2531 และ 6-9) หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2546, 2552, 2555, 2559 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามแม้คณะฯ จะมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องแต่น่าเสียดายที่ขั้นตอนแนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรแต่ละครั้งไม่มีการจัดเก็บรวบรวมความรู้หรือมีการถ่ายทอดอย่างจากรุ่นสู่รุ่น ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตรจึงต้องเริ่มต้นเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้าสอบถามผู้อาจารย์ผู้มีประสบการณ์ของคณะฯ จึงอาจมีอุปสรรคในการดำเนินการอยู่บ้าง เพื่อให้ความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรได้รับการรวบรวมจัดเก็บอย่างเป็นระบบสะดวกในการนำไปใช้และเผยแพร่เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจในลำดับต่อไป ตลอดจนนำผลการประเมินจากคำแนะนำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรไปใช้มาปรับปรุงให้เกิดเป็นแนวปฏิบัติที่ดี คณะกรรมการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรจึงได้นำแนวคิดการจัดการความรู้ขั้นตอน 4 ขั้นตอนของทีมา พัชรนันท์ ทรราชภิรมย์โชค และประมา ศาสตรระรุจิ, 2559: 165 มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการความรู้ประกอบด้วย **ขั้นตอนที่ 1** การถอดความรู้ดำเนินการ ความรู้ที่สกัดความรู้ได้จาก วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรพยาบาลฯ ของคณะฯ 9 ฉบับ การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร และการทบทวนเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร คณะทำงาน ฯ พบว่าขั้นตอนหลักในการพัฒนาหลักสูตรของคณะฯ มีความสอดคล้องกับขั้นตอนของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 55) ยกเว้นขั้นตอนที่ 8 การทดลองใช้หลักสูตร ซึ่งคณะฯ ไม่มีโอกาสในการทดลองใช้ เมื่อพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรเสร็จในทุกวงรอบ ก็ให้นำหลักสูตรไปใช้เลย และจัดให้มีการประเมินหลักสูตรทุกปี ในรูปของการจัดทำ มคอ 7 และมีการปรับ วิธีการจัดการเรียน เนื้อหาสาระรายวิชา ในแต่ละปี และได้รับการตรวจรับรองคุณภาพการศึกษาภายใน จาก สกอ. ทุกปี **ขั้นตอนที่ 2** การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) คณะกรรมการจัดการความรู้ดำเนินการถ่ายทอดความรู้จากการสกัดความรู้สู่คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรฯ พ.ศ. 2564 **ขั้นตอนที่ 3** การนำความรู้ไปใช้ใหม่ (Knowledge Reuse) คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564 นำไปใช้ จนสามารถพัฒนาหลักสูตรได้สำเร็จในเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 ถือได้ว่าเป็นการนำไปใช้ในวงรอบที่ 1 และ วางแผนการในแนวปฏิบัติไปใช้เป็นรอบที่ 2 ในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีสาขาอื่น หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2566 และหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตร ใหม่ พ.ศ. 2566 และสุดท้าย **ขั้นตอนที่ 4** การบำรุงรักษาความรู้ (Knowledge Maintenance) สรุปผลจากการนำความรู้ไปใช้ในวงรอบที่ 1 แล้ว ปรับแผนผังกระบวนการ (Flow chart) การพัฒนาหลักสูตรแล้วเผยแพร่

บน web site ของคณะพยาบาลเกื้อการุณย์ เป็นครั้งแรกในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 แนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตนี้

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาความสำคัญของการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษามีพันธกิจหลักในการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมของชาติ สำหรับการผลิตบัณฑิตหน้าที่ของสถาบันฯ คือการจัดการศึกษา หัวใจหลักของการจัดการศึกษาคือหลักสูตรซึ่งเปรียบเสมือนชุดเอกสารที่อธิบายถึงปรัชญา หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา และข้อปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน การวัดและประเมินผลการเรียน หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน และเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้จัดมวลงประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถนำไปพัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ จนบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาในทุกๆระดับตั้งแต่อนุบาลจนถึงอุดมศึกษา (เบญจวรรณ กี่สุขพันธ์, 2558)

คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งผลิตบัณฑิต พยาบาลและพัฒนากำลังคนด้านการพยาบาลของกรุงเทพมหานคร ให้มีสมรรถนะทางวิชาชีพ สมรรถนะสากล และมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง คณะฯ ได้จัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิตอย่างต่อเนื่องทุก 4-5 ปี ด้วยเห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมเมือง เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความรู้ ทักษะและมีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการเป็นสมาชิกของสังคม เป็นผู้นำในให้บริการด้านดูแลสุขภาพของประชาชนเขตเมืองได้ คณะฯ ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรถึง 9 ในระยะเริ่มการจัดการศึกษา พ.ศ. 2497-2513 คณะฯ มีสถานะเป็นโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์ และอนามัยวชิรพยาบาล เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย ในปี พ.ศ. 2514 ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการศึกษาครั้งแรก เป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (เทียบเท่าอนุปริญญา) รับผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 5 สายสามัญ เรียนระยะเวลา 3 ปี 6 เดือนและเปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนพยาบาลฯ เป็นวิทยาลัยพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์วชิรพยาบาล ซึ่งต่อมาในปี 2519 วิทยาลัยฯ ได้รวมกับวิทยาลัยพยาบาลโรงพยาบาลกลาง ได้รับนามพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรว่า วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ปี พ.ศ. 2526 วิทยาลัยพยาบาลฯ ได้ปรับปรุงหลักสูตรเป็นประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญาตรี) วิทยาลัยฯ สมทบกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเปลี่ยนชื่อหลักสูตรเป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เมื่อ 1 สิงหาคม 2532 วิทยาลัยพยาบาลฯ ได้ปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตทุก 4-5 ปี จึงใช้ชื่อหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2541 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 ฉบับปรับปรุง 2555 และฉบับปรับปรุง 2559 ตามลำดับ ผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรทุกครั้งได้แก่รองผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือรองคณบดีฝ่ายวิชาการ ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการพัฒนาหลักสูตร ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรเป็นการเรียนรู้จากรุ่นสู่รุ่น

การพัฒนาหลักสูตรแต่ละครั้งคณะผู้รับผิดชอบชุดใหม่เรียนรู้โดยมีผู้รับผิดชอบเดิมทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงถ่ายทอดความรู้ (Tacit knowledge) ร่วมกับการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย ฯลฯ (Explicit knowledge) ตลอดจนเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Learning by doing) ผู้รับผิดชอบพัฒนาหลักสูตรแต่ละชุดต้องปรับกระบวนการดำเนินงานให้เป็นไปตามระบบระเบียบการจัดทำหลักสูตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานการอุดมศึกษา สภาการพยาบาล หรือแม้แต่สภาวิชาการ สภามหาวิทยาลัยที่เข้ามามีบทบาทเมื่อวิทยาลัยฯ เปลี่ยนสถานภาพเป็นคณะพยาบาลฯ และเนื่องด้วยหลักสูตรคือหัวใจของการสร้างบัณฑิตที่เป็นไปตามความต้องการของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเป็นพลวัตร หลักสูตรจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม คณะฯ จึงมีนโยบายการพัฒนาหลักสูตรทุกวงรอบ 4-5 ปี วงจรการเรียนรู้การพัฒนาหลักสูตรของคณะทำงานในการพัฒนาหลักสูตรจึงเกิดขึ้นใหม่ทุก 4-5 ปี เช่นเดียวกัน โดยเริ่มต้นจากจุดเดิม คือการถ่ายทอดวิธีการปฏิบัติจากรุ่นสู่รุ่นโดยขาดความรู้ที่ได้รับ การรวบรวมอย่างเป็นระบบ ขาดการสรุปรวมแนวปฏิบัติที่ดีที่มีอยู่แต่ไม่ได้จัดเก็บในรูปแบบของเอกสารหรือรูปแบบใดๆ ที่พร้อมใช้ การพัฒนาหลักสูตรใหม่แต่ละวงรอบจึงส่งผลแต่คณะฯ ในการลงทุนทรัพยากรบุคคลในการทำงาน ระยะเวลาที่ต้องเริ่มใหม่จากจุดเริ่มต้นเดิม ส่งผลกระทบต่อการใช้เวลาในการพัฒนา งานในพันธกิจอื่นๆ อย่างไรก็ตามการเรียนรู้ในการพัฒนาหลักสูตรของคณะฯ ทั้ง 9 ครั้งที่ผ่านมาเปรียบเสมือนขุมทรัพย์ทางปัญญาที่มีคุณค่าในการรวบรวมไว้ จัดการความรู้ให้เป็นระบบ และส่งเสริมให้มีการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรในครั้งต่อไป คณะผู้ศึกษาได้ทำการจัดการความรู้ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรขึ้นในครั้งนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดทำหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ขอบเขตการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตร

การศึกษาในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักสูตร และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตร ตั้งแต่ พ.ศ. 2514- 2559

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

คณะพยาบาลฯ นำแนวปฏิบัติที่ดีมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามวงรอบการพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนใช้เป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรอื่นๆ ที่จะเกิดขึ้นต่อไป

สถาบันการศึกษาพยาบาลอื่นๆ ที่สนใจสามารถนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตได้

บทที่ 2

การทบทวนความรู้ที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตในครั้งนี ผู้ศึกษาได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ 1) หลักสูตร 2) บริบทการพัฒนาหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตรเกื้อการุณย์ 3) การจัดการความรู้

หลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร (Curriculum) หลักสูตรเป็นคำที่มีความหมายอย่างหลากหลาย ตามมุมมองของนักวิชาการด้านหลักสูตรและบริบทของการใช้ แหล่งที่มาของคำว่า หลักสูตร Bobbitt ศาสตราจารย์ทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยชิคาโก ได้เขียนหนังสือชื่อ “The Curriculum” ในปี ค.ศ.1981 หรือประมาณปี พ.ศ.2461 Bobbitt มีมุมมองทางการศึกษาอย่างน่าสนใจว่า การศึกษาเป็นไปเพื่อความสามารถ ในการดำรงชีวิต และได้ระบุว่าคำว่า “Curriculum” มีที่มาจาก ภาษาลาตินว่า race-course หรือ “the race” หมายถึง ชุดกิจกรรมที่กำหนดไว้ ให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ (Bobbitt. 1918 อ้างใน มารุต พัฒนาผล, 2562) นักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตรจากสรุปรวบรวมจากนักวิชาการศึกษาท่านอื่นๆ ที่ได้นิยามไว้ ได้แก่

หลักสูตรมีความหมายอยู่ 2 ประการ (เบญจวรรณ กี่สุขพันธ์, 2558) คือ 1) หลักสูตร หมายถึง เอกสารชุดหนึ่งที่อธิบายถึงปรัชญา หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา และข้อปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน 2) หลักสูตร หมายถึง ระบบในการจัดการทางการศึกษาการจัดการศึกษาจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ การจัดการด้านบุคคล อาคารสถานที่ อุปกรณ์การสอน งบประมาณ เป็นต้น เกี่ยวกับกระบวนการได้แก่ กิจกรรมการเรียน การสอน การจูงใจนักเรียน เป็นต้น เกี่ยวกับผลผลิต ได้แก่ สมรรถภาพทางสมอง ความรู้สีก ศิลธรรม จริยธรรม ทักษะในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น เป็นต้น

หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ หรือกิจกรรมต่างๆ หรือ กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความรู้ทักษะและ เจตคติที่พึงประสงค์สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ และอยู่ในสังคมได้อย่าง มีความสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทางการศึกษาทั้งหมดที่สถานศึกษาวางแผนและจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (มารุต พัฒนาผล, 2562)

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึงชุดคำอธิบาย ปรัชญา หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา และแผนปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อจัดให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จากความหมายของหลักสูตรข้างต้น จะพบว่าหลักสูตรประกอบด้วยจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา และสื่อการสอน การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร ทั้งนี้ในการสร้างหลักสูตรที่ดีต้องครอบคลุมองค์ประกอบของหลักสูตรโดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการที่จะส่งผลการพัฒนาการของผู้

ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการใช้หลักสูตรเป็นสำคัญ หลักสูตรที่ดีจะต้องเกิดจากกระบวนการพัฒนาที่เป็นระบบ ต่อเนื่อง และสะท้อนผลของการพัฒนา

องค์ประกอบของหลักสูตร เบญจวรรณ กี่สุขพันธ์ (2558) ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรจาก นักวิชาการศึกษา ภาพ เลหาไพบูลย์ (2550) อาร์มสตรอง (Armstrong, 1989) ; โอลีวา (Oliva, 2002); อังกร บัวศรี (2542) ได้ 4 องค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นส่วนที่มีความสำคัญมาก เพราะจุดมุ่งหมายจะบอกถึงทิศทางของหลักสูตรว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในลักษณะใด การกำหนด จุดมุ่งหมายของหลักสูตรส่วนมากจะกระทำหลังจากที่ได้ทราบลักษณะ และสภาพข้อมูลพื้นฐานแล้วว่า ควร ดำเนินการแก้ปัญหาและสนองต่อความต้องการของสังคมและผู้เรียนอย่างไร เมื่อกำหนดทิศทางของหลักสูตร โดยเขียนจุดมุ่งหมายได้แล้ว จุดมุ่งหมายของหลักสูตรก็จะเป็นเครื่องชี้แนะต่อการจัดหลักสูตรตลอดจนการ จัดการเรียนการสอน ฉะนั้นจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะทำหน้าที่ที่สำคัญดังนี้ คือ

ประการที่ 1 เป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาสาระที่นำมาบรรจุไว้ในหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม

ประการที่ 2 เป็นแนวทางให้ผู้สอนได้จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน

ประการที่ 3 บอกให้ผู้เรียนได้ทราบว่าเขาควรเรียนรู้อะไรบ้างในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้ เตรียมตัวล่วงหน้า

ประการที่ 4 เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ประการที่ 5 บอกให้สาธารณชนได้ทราบว่า หลักสูตรนั้นมีความต้องการให้ผู้เรียนเกี่ยวข้อง หรือดำเนินการอย่างไรบ้าง กับทรัพยากรในชุมชน

ประการที่ 6 เป็นแนวทางในการบริหารงานของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาว่าควรจะมี จุดมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะอย่างไร

องค์ประกอบที่ 2 เนื้อหาสาระและมวลประสบการณ์ เนื้อหาสาระและมวลประสบการณ์ที่มีอยู่ใน หลักสูตร เป็นองค์ประกอบส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร การจัดเนื้อหาสาระและมวลประสบการณ์ของหลักสูตรมีหลักการที่จะต้องยึดถือดังต่อไปนี้ คือ

1. จะต้องก่อให้เกิดการประสานความพยายามในการสอนของผู้สอน นั่นคือต้องเอื้ออำนวย ให้ผู้สอนแต่ละคน สามารถใช้ความรู้ความสามารถของตนในการสอนผู้เรียนได้ ไม่ใช่จะต้องให้ทุกคน ดำเนินการสอนผู้เรียนด้วยรูปแบบและวิธีการเดียวกัน

2. จะต้องคำนึงถึงการจัดประสบการณ์ชนิดต่างๆ ในแต่ละวันได้อย่างเหมาะสม นั่นคือในแต่ละวันนั้นควรให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ชนิดต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในหลายๆ ลักษณะ รวมทั้งให้มี เวลาสำหรับหยุดพักเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด ในขณะที่เรียนด้วย

3. จะต้องให้ประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง นั่นคือพยายามให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ และเข้าใจสิ่งต่างๆ และมีทักษะในการแสดงออกสูงขึ้นโดยการจัดให้เรียนจากสิ่งที่ใกล้ตัวและเป็น นามธรรม

4. จะต้องให้เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นกลุ่มเป็นก้อน หรือเป็นหมวดหมู่ นั่นคือเปิดโอกาสให้เด็กได้รับทั้งความรู้ในเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ที่มีความหมายสำหรับเด็กไปพร้อมๆ กัน สิ่งที่น่าสนใจพัฒนาหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงเกี่ยวกับเรื่องนี้คือการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาจะเป็นไปอย่างมีความหมายหากผู้เรียนได้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาต่างๆ ในหลักสูตร

5. จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน นั่นคือทักษะในการอ่านเขียนและคิดคำนวณรวมทั้งทักษะที่สำคัญอื่นๆ อีกเช่น ทักษะความร่วมมือ ทักษะการเป็นผู้นำ และลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน เป็นต้น

6. จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน นั่นคือหลักสูตรที่กำหนดขึ้นนั้น ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เสนอแนะ หรือกำหนด หรือเลือกเนื้อหาสาระและประสบการณ์ต่างๆ ตามความสนใจ และความต้องการของเขาการที่หลักสูตรเปิดโอกาสเช่นนี้จะเป็นการตอบสนองต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตยได้มากขึ้น

องค์ประกอบที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ ในการนำหลักสูตรไปใช้จะมีงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรอยู่ 3 ลักษณะคือ

1. งานบริหาร และบริการวัสดุหลักสูตร ได้แก่ งานเตรียมบุคลากร การจัดผู้สอนเข้าสอนตามหลักสูตร การบริหาร และบริการวัสดุหลักสูตร การบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน

2. งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ได้แก่ การนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตร การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

องค์ประกอบที่ 4 การประเมินผล การประเมินผลหลักสูตร เป็นส่วนสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อคุณภาพของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะการประเมินผล จะทำให้รู้คุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงไร ผลที่ได้จากการใช้หลักสูตรเป็นอย่างไร ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลและพฤติกรรมเป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรหรือไม่

ความสำคัญของหลักสูตร หลักสูตรมีความสำคัญหลายประการทั้งต่อสังคมและประเทศชาติบุคลากรทางการศึกษา ผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เรียน ดังต่อไปนี้ (มารุต พัทผล, 2562)

1. หลักสูตรมีความสำคัญต่อความมั่นคงของสังคม และประเทศชาติ ในฐานะที่เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพของประชากรในอนาคตว่าควรมีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างไร

2. หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในฐานะที่เป็นหลักหรือหัวใจของการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรได้กำหนดเป้าหมายของการศึกษา เนื้อหาสาระ แนวการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล การบริหารจัดการ การประกันคุณภาพที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่เพื่อให้หลักสูตรบรรลุเป้าประสงค์ของหลักสูตร

3. หลักสูตรมีความสำคัญต่อผู้บริหารการศึกษาในฐานะที่เป็นกรอบการกำหนดนโยบายทางการศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของหลักสูตรตลอดจนการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการส่งเสริมและควบคุมคุณภาพการศึกษา

4. หลักสูตรมีความสำคัญต่อผู้สอนในฐานะที่เป็นเครื่องมือชี้แนะแนวทางการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรจะทำให้ผู้สอนทราบเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระแนวทางการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผล ที่จะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนี้หลักสูตรยังช่วยทำให้ผู้สอนตัดสินใจดำเนินการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการที่จะส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

5. หลักสูตรมีความสำคัญที่มีต่อผู้เรียนและผู้ปกครอง ในฐานะที่ช่วยทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการเข้ารับการศึกษ เช่น เนื้อหาสาระระยะเวลา ความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เมื่อสำเร็จการศึกษาเป็นต้น อีกทั้งยังช่วยในการวางแผนการเรียนตลอดหลักสูตรและการศึกษาต่อได้อย่างเป็นระบบ

6. หลักสูตรมีความสำคัญต่อชุมชนในฐานะที่เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นสมาชิกคนหนึ่งของชุมชน ให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ซึ่งแต่ละชุมชนอาจมีความต้องการที่แตกต่างกัน

การพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกประเภท เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และเป็นการวางแผนการประเมินผลให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน ว่าได้บรรลุตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์จริงหรือไม่ เพื่อผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะได้รู้และคิดเพื่อแก้ไขปรับปรุงต่อไป ดังนั้น หลักสูตรที่ดีและเหมาะสม จะต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครองของประเทศตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ (สุวิมล พิบูลย์, 2556) การพัฒนาหลักสูตร จึงมีความหมายรวมถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน และการพัฒนาหลักสูตรยังรวมถึง การสร้างเอกสารอื่นๆ สำหรับผู้เรียนด้วย เนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรมีความมุ่งหมายสำคัญเพื่อพัฒนาคน การสร้างหลักสูตรคือการสร้างคนดังนั้นในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรจึงเริ่มต้นหรือมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคนทั้งสิ้น ในที่นี้ได้แก่ ผู้เรียนนั่นเอง (เบญจวรรณ กี่สุขพันธ์. 2558)

บริบทการพัฒนาหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์

คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ได้พัฒนามาจากวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ซึ่งเป็นนามที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อ พ.ศ. 2519 ยังความปลาบปลื้มให้แก่ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร

ศิษย์เก่า และนักศึกษาเป็นล้านพัน คนๆ ได้ถือกำเนิดมาจากการรวมโรงเรียนพยาบาลที่มีประวัติอันยาวนาน 2 แห่ง

แห่งที่ 1 โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยวชิรพยาบาล แนวคิดเรื่องการก่อตั้งโรงเรียนพยาบาลมีมาตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. 2494 ได้รับการสนับสนุนจาก ฯพณฯ พลเอกมังกร พรหมโยธี คุณพระชาลววิจิเวช (นายแพทย์แสง สุทธิพงศ์) พร้อมทั้งคณะเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครกรุงเทพ โดยมีนายแพทย์ประพนธ์ เสรีรัตน์ ซึ่งดำรงตำแหน่งนายแพทย์ผู้อำนวยการวชิรพยาบาล และนายแพทย์เสนอ ตัณฑเศรษฐี ตำแหน่งนายแพทย์สัลยกรรมกระดูก เป็นผู้ดำเนินการก่อตั้งและเสนอให้ใช้งบประมาณในปี พ.ศ. 2495-2496 โดยใช้สถานที่ ณ วชิรพยาบาล เปิดรับสมัครนักเรียนรุ่นแรกเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2497

โรงเรียนพยาบาลนี้มีฐานะเป็นหน่วยการศึกษาพยาบาลของวชิรพยาบาล โดยมีสถานที่ทำการอยู่ชั้น 2 ตึกวชิรานุสรณ์ (ตึกเหลือง) ภายในมีห้องทำงานของครู ห้องสมุด ห้องสัทธิการพยาบาล ห้องศึกษาค้นคว้า ห้องทดลองวิทยาศาสตร์ โดยใช้ห้องพระประวัติเป็นห้องเรียน ส่วนชั้นที่ 3 ใช้เป็นห้องนอนของนักเรียนพยาบาลตั้งแต่รุ่นที่ 1-4

หลักสูตรในระยะเริ่มแรกใช้หลักสูตรเช่นเดียวกับโรงเรียนพยาบาลแห่งอื่นๆ กำหนดเวลาเรียน 3 ปี 6 เดือน ต่อมา อาจารย์ออบทิพย์ แดงสว่าง ซึ่งเป็นครูพยาบาลที่มีประสบการณ์จากศิริราชพยาบาล โดยท่านได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระราชบิดาไปศึกษาวิชาการพยาบาลทั่วไปและการบริหารโรงเรียนพยาบาลจากประเทศฟิลิปปินส์ และได้รับทุนจากมูลนิธิร็อกกี้ เฟลเลอร์ ไปศึกษาวิชาการบริหารโรงเรียนพยาบาลเพิ่มเติมจาก Western Research University และการพยาบาลสาธารณสุขจาก Teacher College ประเทศสหรัฐอเมริกา ทำให้ท่านอาจารย์ออบทิพย์สามารถนำความรู้และประสบการณ์อันทรงคุณค่ามาวางรากฐานให้แก่การศึกษาพยาบาลของโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยวชิรพยาบาล และเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมเนื้อหาทางการพยาบาลสาธารณสุข จึงเป็นหลักสูตรการพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย ใช้เวลาเรียน 4 ปี ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ทันสมัยสอดคล้องกับแผนพัฒนาสาธารณสุขแห่งชาติ ต่อมาท่านอาจารย์ออบทิพย์ ตระหนักว่าโรงเรียนพยาบาลควรมีสถานที่เป็นสัดส่วน เพราะเป็นสถาบันการศึกษาของกุลสตรี สมควรมีหอพักที่มีคุณภาพ มีสนามกีฬาและสถานที่พักผ่อนสันทนาการ โดยมีจุดประสงค์ผลิตพยาบาลเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนพยาบาล จึงได้มีการดำเนินการจัดซื้อที่ดินโดยความร่วมมือระหว่างนายแพทย์ประพนธ์ เสรีรัตน์ อาจารย์ออบทิพย์ แดงสว่าง และอาจารย์สมรวย สุขพิศาล ได้ตกลงเลือกที่ดินติดริมน้ำเจ้าพระยาซึ่งเป็นวังวัฒนาของหม่อมคลอง ไชยยันต์ (หม่อมหลวงคลอง สนิทวงศ์ เป็นหม่อมในพลเรือตรีหม่อมเจ้าถาวรมงคลวงศ์ ไชยยันต์) เนื้อที่จำนวน 6 ไร่ 2 งาน 73 (3/4) ตารางวา เป็นจำนวนเงิน 3,473,256 บาท ที่ดินนี้ได้รับโอนเพื่อให้สร้างโรงเรียนพยาบาล เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2499 ที่ดินดังกล่าวจึงเป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาพยาบาลและหอพักนักศึกษาพยาบาลตราบนิจทุกวันนี้

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497-2513 เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้เวลาในการศึกษา 4 ปี โรงเรียนพยาบาลฯ ในขณะนั้น มีสถานะเป็นหน่วยการศึกษาของโรงพยาบาลวชิระ ต่อมาได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นแผนกพยาบาลและกองการศึกษาพยาบาล ซึ่งมี 2 แผนกคือ แผนกธุรการและแผนกโรงเรียน ต่อมาในปี พ.ศ. 2514 ได้มีการเปลี่ยนแปลง

หลักสูตรการศึกษาครั้งแรก เป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (เทียบเท่าอนุปริญญา) รับผิดชอบสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 5 สายสามัญ เรียนระยะเวลา 3 ปี 6 เดือนและเปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์วัชรีพยาบาล เป็นวิทยาลัยพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์วัชรีพยาบาล

แห่งที่ 2 โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย โรงพยาบาลกลาง ก่อตั้งขึ้น ในปี พ.ศ. 2511 นายชำนาญ ยุวบูรณ์ นายกเทศมนตรีเทศบาลนครกรุงเทพในเวลานั้น ได้อนุมัติให้สร้างตึกโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยโรงพยาบาลกลาง ในพื้นที่ด้านข้างและด้านหลังของโรงพยาบาลกลาง การก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อ วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2512 และได้เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2513 รับผิดชอบสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเรียนหลักสูตร 4 ปี มีอาจารย์เจริญ ศรียาภัย เป็นอาจารย์ใหญ่ และนายแพทย์คัมภีร์ มัลลิกะมาส เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลกลาง ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 รับผิดชอบสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 5 เรียนระยะเวลา 3 ปี 6 เดือน เช่นเดียวกับวิทยาลัยพยาบาลแห่งที่ 1

ปีพ.ศ. 2519 คณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่าวิทยาลัยทั้งสองแห่งดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเช่นเดียวกัน จึงได้รวมกิจการเข้าเป็นวิทยาลัยเดียวกันขึ้นตรงต่อสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร และได้ขอพระราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรซึ่งทรงพระราชทานนามว่า “วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์” การดำเนินงานของวิทยาลัยฯ มีการพัฒนามาเป็นลำดับเพื่อเป็นสถาบันอุดมศึกษาของกรุงเทพมหานครในการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีความรู้คู่คุณธรรม และเป็นสถาบันหลักในการประสานความร่วมมือด้านวิชาการและการพัฒนาบุคลากรด้านการพยาบาลของกรุงเทพมหานคร หลักสูตรที่เปิดสอนได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ปี พ.ศ. 2526 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ได้ปรับปรุงหลักสูตรเป็นประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญาตรี) โดยใช้เวลาในการศึกษา 4 ปี

ปี พ.ศ. 2531 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ได้มีการดำเนินงานเพื่อเป็นสถาบันสมทบของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 106 ตอนที่ 120 ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2532 และเปลี่ยนชื่อหลักสูตรเป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ปี พ.ศ. 2536 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ได้เปลี่ยนมาสมทบของมหาวิทยาลัยมหิดล ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 111 ตอนพิเศษ 44 ง ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2537

วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ได้ปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตทุก 4-5 ปี จึงใช้ชื่อหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2541 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 เพื่อให้การจัดการศึกษาสามารถได้คุณลักษณะบัณฑิตสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และมีสมรรถนะด้านการปฏิบัติการพยาบาลตามที่สภาการพยาบาลกำหนด

ปี พ.ศ. 2553 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ได้มีฐานะเป็นส่วนงานหนึ่งของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร โดยเรียกชื่อว่า คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2553 ในวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 ต่อมาพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร

มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานนาม “มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร” เป็น “มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช” ตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน 2554 ตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการ ที่ รล 002.4/9396 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2554

ปี พ.ศ. 2554 คณะฯ ได้พัฒนาหลักสูตรจากฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552 เป็นฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ (มคอ.1) เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิสาขาพยาบาลศาสตร์ พร้อมกันนี้ทางคณะฯ ได้ปรับสาระสำคัญในส่วนปรัชญาของหลักสูตรให้สอดคล้องกับการจัดตั้งมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งหลักสูตรนี้ผ่านการเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2555 ผ่านการรับรองจากสภาการพยาบาล เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2555 และผ่านการเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2555 โดยได้เปิดดำเนินการสอนโดยใช้หลักสูตรนี้เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2555

ปี พ.ศ. 2558 คณะฯ ได้พัฒนาหลักสูตรจากฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555 เป็นฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2559 คณะกรรมการบริหารคณะ เห็นชอบหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 1/2559 วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2559 สภาวิชาการมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช เห็นชอบหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 3/2559 วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2559 สภามหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช อนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ 3/2559 วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2559 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2560 สภาการพยาบาลให้ความเห็นชอบ วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2559

การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM)

การจัดการความรู้เกิดขึ้นมานานกว่า 30 ปี จากทฤษฎีการศึกษากลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญองค์กร ในช่วงเริ่มแรก การจัดการความรู้ได้รับการนิยามว่าเป็นกลยุทธ์ในการส่งมอบความรู้ที่ควรรู้ให้กับคนที่ควรได้รับในเวลาที่เหมาะสม และช่วยให้ผู้คนแบ่งปันข้อมูลข่าวสารสู่การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นในระยะต่อมากการจัดการความรู้ได้ถูกนิยามอีกหลากหลายตามงานที่เกี่ยวข้อง เช่น งานบัญชี การจัดการความรู้หมายถึงกระบวนการที่เชื่อมผู้คนกับผู้คน เชื่อมผู้คนกับข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างโอกาสในการแข่งขัน ในงานด้านการศึกษา การจัดการความรู้เป็นชุดของการปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมการใช้และการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารเพื่อการตัดสินใจ หรือโดยทั่ว ๆ ไป การจัดการความรู้เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ การเผยแพร่และใช้ประโยชน์จากข้อมูลความรู้ (Girard, J., & Girard, J, 2015)

สำหรับประเทศไทย หลังจากประสบวิกฤตเศรษฐกิจใน พ.ศ. 2540 รัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศได้พยายามสรรหาวิธีการและยุทธศาสตร์ใหม่ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศในทุกมิติ และเป็นที่มาของการปฏิรูประบบราชการ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ใหม่ของการพัฒนาระบบราชการไทยภายใต้สภาพแวดล้อมที่ประเทศเผชิญอยู่ ด้วยการแก้ไขปัญหาพื้นฐานและจุดอ่อนของระบบราชการที่สั่งสมกันมาเป็นเวลานาน โดยมี

เป้าหมายอยู่ที่ “การบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน” และด้วยวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีดังปรากฏในมาตรา 3/1 ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 จนกระทั่ง พ.ศ. 2546 รัฐบาลได้ออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี ซึ่งเป็นส่วนขยายของแนวทางการปฏิรูประบบราชการในเวลานั้น ในมาตรา 11 ของพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ กำหนดให้ “ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเหมาะสมต่อสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ...ของข้าราชการ ฯลฯ” ความหมายก็คือ การกำหนดความรับผิดชอบขององค์กรภาครัฐ และ กำหนดทิศทางการพัฒนาเพื่อเป็น “องค์กรแห่งการเรียนรู้” หลังจาก พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา องค์กรภาครัฐ จึงได้กำหนดนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรโดยปรับให้มีทิศทางไปสู่ “องค์กรแห่งการเรียนรู้” อาศัย Model SECI เป็นกรอบในการดำเนินการ และเป็นที่ยืนยันว่า การจัดการความรู้ในองค์กรตามวิธีการนี้ได้รับการยอมรับอย่างต่อเนื่อง และมีการพัฒนาต่อยอดโดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยเสริมตามความเหมาะสม (ประสิทธิ์ชัย พิบูลรัตน์, 2560)

แนวคิดเรื่องการจัดการความรู้เมื่อ 20 ปีก่อน มีแนวคิดที่ว่าความรู้เป็นทรัพยากรที่รวบรวม วัด และใช้ได้ ตามเทคนิควิธีการ เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือหลัก ในการเข้าถึงคุณค่าของทรัพยากรนี้ ยังมีเทคโนโลยีที่ดีเพียงใด ก็ยิ่งเกิดผลดีเพียงนั้น critical unit of analysis คือปัจเจกบุคคล ยิ่งตัวปัจเจกบุคคลใช้ความรู้มาก ก็จะมีผลผลิตมาก แนวคิดในปัจจุบัน ตีความ “ความรู้” ว่าเป็นสิ่งที่เลื่อนไหล (flow) ไม่เป็นเส้นตรงและยากที่จะวัดหรือจัดการ การทำงาน KM จึงเป็นสิ่งที่จะต้องเรียนรู้เพิ่มเติมอีกมาก แม้ว่าเทคโนโลยีมีความสำคัญ แต่คนสำคัญกว่า กิจกรรม KM เป็นกิจกรรมของมนุษย์ ที่จะต้องเข้าใจและจัดระเบียบมนุษย์(human organization) KM เป็นกิจกรรมทางสังคมที่จะดำเนินการได้ผลดีมากหากดำเนินการเป็นกลุ่มเครือข่าย ชุมชน และผ่านการปฏิบัติ การจัดการความรู้ คือการสร้างและจัดการกระบวนการเพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมไหลไปยังบุคคลที่ถูกต้อง (right person) ณ เวลาที่เหมาะสม (right time) เพื่อให้บุคคลแลกเปลี่ยนสารสนเทศ และนำไปใช้เพื่อเพิ่มการบรรลุผลสำเร็จ (performance) ขององค์กร (วิจารณ์ พานิช, 2559).

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคล หรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด โดยที่ความรู้มี 2 ประเภท คือ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558)

1. ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์พรสวรรค์ หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถ ถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ บางครั้ง จึงเรียกว่า เป็นความรู้แบบนามธรรม

2. ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็น ความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่างๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎีคู่มือต่างๆ และบางครั้งเรียกว่า เป็นความรู้แบบรูปธรรม explicit knowledge อาจไร้ประโยชน์หากไม่ประกอบกันเข้ากับความรู้เชิงบริบท ที่ได้จากประสบการณ์

กระบวนการจัดการความรู้

การจัดการความรู้เป็นกระบวนการที่ช่วยให้เกิดพัฒนาการของความรู้ และเป็นกระบวนการสำคัญที่ส่งผลให้องค์กรมีสมรรถนะสูง การจัดการความรู้จึงนับเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาองค์กร โดยเฉพาะองค์กรด้านการศึกษา หัวใจของการจัดการความรู้ คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใต้บรรยากาศแห่งกาลยามิตร ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาตน พัฒนางานได้ตลอดเวลา การจัดการ ความรู้ในปัจจุบันมีหลายรูปแบบ การที่จะเลือกใช้รูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและวัฒนธรรมของแต่ละองค์กร (ชมพู เนินหาด, สุชาติ นิมวัฒนากุล และปาลีรัฐญ์ ฐาสิริสวัสดิ์ , 2561) คณะผู้ศึกษาขอ ยกตัวอย่างกระบวนการจัดการความรู้จากนักวิชาการ นักการศึกษาดังนี้

กระบวนการจัดการความรู้ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2558)

การจัดการความรู้เป็นการดำเนินการอย่างน้อย 6 ประการต่อความรู้ได้แก่

- 1) การกำหนดความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กร
- 2) การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ
- 3) การปรับปรุง ดัดแปลง หรือสร้างความรู้บางส่วนให้เหมาะต่อการใช้งานของตน
- 4) การประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจการงานของตน
- 5) การนำประสบการณ์จากการทำงาน และการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสกัด “ขุมความรู้” ออกมาบันทึกไว้
- 6) การจดบันทึก “ขุมความรู้” และ “แก่นความรู้” สำหรับไว้ใช้งาน และปรับปรุงเป็นชุด ความรู้ที่ครบถ้วน ลุ่มลึกและเชื่อมโยงมากขึ้น เหมาะต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น โดยที่การดำเนินการ 6 ประการนี้บูรณาการเป็นเนื้อเดียวกัน ความรู้ที่เกี่ยวข้องเป็นทั้ง ความรู้ที่ชัดแจ้งอยู่ในรูปของตัวหนังสือหรือรหัสอย่างอื่นที่เข้าใจได้ทั่วไป (Explicit Knowledge) และความรู้ฝังลึกอยู่ในสมอง (Tacit Knowledge) ที่อยู่ในคน ทั้งที่อยู่ในใจ (ความเชื่อ ค่านิยม) อยู่ในสมอง (เหตุผล) และอยู่ในมือ และส่วนอื่นๆ ของร่างกาย (ทักษะในการปฏิบัติ) การจัดการความรู้เป็นกิจกรรมที่คนจำนวนหนึ่งทำร่วมกันไม่ใช่กิจกรรมที่ทำโดยคน คนเดียว

กระบวนการจัดการความรู้ ของ ลัดดา เจียมจิตต์ตรง, ดวงรัตน์ ศรีวงษ์คล และปรัชญนันท์ นิลสุข (2550) กระบวนการสำคัญที่มักได้รับการกล่าวถึงประกอบด้วย 7 ขั้นตอนหลักคือ

1. การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge Identification) เป็นการค้นหาว่าองค์กรมีความรู้อะไรบ้าง ในรูปแบบใดอยู่ที่ใคร และมีความรู้อะไรบ้างที่องค์กรจำเป็นต้องมี ซึ่งสามารถใช้เครื่องมือที่เรียกว่า แผนที่ความรู้ (Knowledge Mapping) ทำให้ทราบว่าความรู้ใดมีความสำคัญสำหรับองค์กร และสามารถจัดลำดับความสำคัญของความรู้เหล่านั้น ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) เป็นกิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหาหรือสร้างความรู้ใหม่ขึ้นมา โดยพิจารณาจากแผนที่ความรู้ แล้วหาวิธีการในการดึงความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่อยู่กระจัดกระจายมารวมไว้เพื่อจัดทำเนื้อหาให้เหมาะสมตรงตามความต้องการของผู้ใช้ หัวใจสำคัญของขั้นตอนนี้คือ การกำหนดเนื้อหาที่ต้องการและการดักจับความรู้ดังกล่าวปัจจัยที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จคือ บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อให้บุคลากรกระตือรือร้นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดการสร้างความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลา

3. การจัดความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) หมายถึงการจัดทำสารบัญ และจัดเก็บความรู้ประเภทต่างๆ เพื่อให้การเก็บรวบรวม การค้นหา การนำมาใช้ทำได้ง่ายและรวดเร็ว โดยการแบ่งประเภทความรู้จะแบ่งตาม

- 3.1 ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญของบุคลากร
- 3.2 หัวข้อ/หัวเรื่อง
- 3.3 หน้าที่กระบวนการ
- 3.4 ประเภทของผลิตภัณฑ์ บริการ กลุ่มตลาด หรือกลุ่มลูกค้า

4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) คือการจัดการความรู้ให้อยู่ในรูปแบบและภาษาที่เข้าใจง่ายที่ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและนำไปประยุกต์ใช้ได้โดยง่ายและสะดวก นักวิชาการบางท่านจะเรียกขั้นตอนนี้ว่า เป็นการให้รหัส หรือการกำหนดรหัส ขั้นตอนนี้สามารถจัดทำได้ในหลายลักษณะ คือ

4.1 การจัดทำหรือปรับปรุงรูปแบบของเอกสารให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร ทำให้การป้อนข้อมูลจากหน่วยต่างๆ การจัดเก็บ การค้นหา และการใช้ข้อมูลทำได้สะดวก และรวดเร็ว

4.2 การใช้ภาษาเดียวกันทั้งองค์กรโดยจัดทำอภิธานศัพท์ของคำจำกัดความ ความหมายของคำต่างๆ ที่แต่ละหน่วยใช้ในการปฏิบัติงาน และปรับปรุงให้ทันสมัยตลอดเวลา ซึ่งจะช่วยให้การแบ่งประเภทและการจัดเก็บเป็นมาตรฐานเดียวกัน

4.3 การเรียบเรียง ตัดต่อ และปรับปรุงเนื้อหาให้มีความครบถ้วน เทียบตรง ทันสมัยสอดคล้องและตรงตามความต้องการของผู้ใช้

5. การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) เมื่อได้มีการสร้างความรู้แล้ว องค์กรจะทำหน้าที่ประสานงานให้มีการกระจายความรู้หรือแบ่งปันความรู้ทั่วทั้งองค์กรและภายนอกองค์กร ซึ่งทำได้ 2 ลักษณะ คือ

5.1 การป้อนความรู้ (Push) เป็นการส่งความรู้ให้ผู้รับโดยที่ผู้รับไม่ได้ร้องขอหรือต้องการ (Supply-based) เช่น การส่งข่าวสาร การส่งหนังสือเวียน ซึ่งผู้รับอาจเกิดความรู้สึกว่า ได้รับข้อมูล/ความรู้มากเกินไปหรือไม่ตรงตามความต้องการ (Demand-based)

5.2 การให้โอกาสเลือกใช้ความรู้ (Pull) เป็นการที่ผู้รับสามารถเลือกรับหรือใช้ได้เฉพาะข้อมูล/ความรู้ที่ต้องการเท่านั้น

6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) การจัดทำเอกสาร จัดทำฐานความรู้โดยนำเทคโนโลยีมาใช้จะช่วยให้เข้าถึงความรู้ทำได้ง่ายและรวดเร็ว ใช้ได้ดีสำหรับความรู้ประเภทชัดเจนเท่านั้น สำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้แบบซ่อนเร้น จะต้องทำด้วยการพบปะตัวต่อตัวหรือเป็นกลุ่ม

7. การเรียนรู้ (Learning) เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ถึงแม้องค์กรจะมีวิธีการในการกำหนดรวบรวม คัดเลือก ถ่ายทอด และแบ่งปันความรู้ที่ดีเพียงใดก็ตาม หากบุคลากรไม่ได้เรียนรู้และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ก็นับได้ว่า เป็นการสูญเปล่าของเวลาและทรัพยากรที่ใช้ ดังนั้นองค์กรจะต้อง หาแนวทางที่จะกระตุ้นและสร้างบรรยากาศที่ทำให้ทุกคน กล้าคิด กล้าทำ กล้าลองผิดลองถูก โดยผู้บริหารจะต้องยอมรับผลลัพธ์ที่ออกมาไม่ว่าจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว ทั้งนี้เพราะกระบวนการเรียนรู้มีได้ขึ้นอยู่กับผลลัพธ์ แต่เกิดจากประสบการณ์ที่ได้รับเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การเรียนรู้ของบุคลากรย่อมทำให้เกิดความรู้ใหม่ๆ ขึ้นมากมาย เป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้ขององค์กรที่มีอยู่แล้วให้มากขึ้นเรื่อย ๆ

กระบวนการจัดการความรู้ระดับบุคคลของ กัญยปรีณ ทองสามสี, เพ็ญพักตร์ ทองแท้ และอิสระ ทองสามสี (2559) ศึกษากระบวนการจัดการความรู้ด้านการประกันคุณภาพ 4 ขั้นตอน โดยนักวิชาการทั้ง 3 ได้ประยุกต์จากการแบ่งของ Khanisara Thanyasunthornsakun (2011) และ Úbeda-García (2012) ดังนี้

1. ขั้นแสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition) เป็นกิจกรรมที่มุ่งหมายแสวงหาหรือสร้างความรู้ใหม่ขึ้น โดยความรู้นั้นต้องเกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ โดยความรู้ในขั้นตอนนี้จะเกิดขึ้นได้เมื่อบุคลากรมีความสัมพันธ์กันอย่างเหนียวแน่น มีการสร้างความร่วมมือ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

2. ขั้นการแปลงความรู้ (Knowledge Documentation) เป็นกระบวนการแปลงความรู้จากความรู้ที่แฝงเร้นในตัวบุคคลหรือความรู้ที่กระจัดกระจายอยู่ทั้งภายในและภายนอกองค์กรสู่ความรู้ที่ชัดเจน โดยความรู้ที่ผ่านการแปลงแล้วนั้นต้องสามารถเผยแพร่ให้บุคคลอื่นเข้าใจได้ หรือนำไปใช้ประโยชน์ได้

3. ขั้นเผยแพร่ความรู้ (Knowledge Dissemination) เมื่อมีการสร้างความรู้แล้ว ต้องมีกระบวนการเผยแพร่หรือแบ่งปันความรู้ทั่วทั้งองค์กรหรือภายนอกองค์กร ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการเช่น การพบปะพูดคุยกัน การส่งข้อมูลผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การเผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ หรือการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความรู้กัน เป็นต้น

4. ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ (Knowledge Application) เป็นกระบวนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งในขั้นตอนนี้รวมถึงการประเมินผลการใช้ความรู้ หากความรู้ใดยังคงมีความจำเป็นจะต้องเก็บรักษาไว้ หากความรู้ใดไม่จำเป็นก็ต้องใช้วิธีกำจัดออกไป

กระบวนการจัดการความรู้ของ พัทธนันท์ ธรรมชาติกรมย์โชค และประมา ศาสตรระจิก (2559)

ดำเนินการ 4 ขั้นตอนแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1. การถอดความรู้ (Knowledge Capture) หมายถึง วิธีการในการรวบรวมความรู้ ประสบการณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานจากผู้เชี่ยวชาญในองค์กร ซึ่งขั้นการดำเนินงานดังนี้

1) การกำหนดความรู้ (Knowledge Identify) หมายถึง การพิจารณาของผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้เพื่อระบุว่าความรู้อะไรบ้างที่บุคลากรในองค์กรจำเป็นต้องรู้ โดยพิจารณาถึง

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของหน่วยงาน โดยความรู้ที่สำคัญต่อองค์กร ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับผู้รับบริการ ความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ประสบการณ์ความรู้ด้านกระบวนการต่างๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญขององค์กรสั่งสมมายาวนาน ซึ่งความรู้เหล่านี้จะช่วยทำให้บุคลากรสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนางานให้สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้

2) การจัดลำดับความสำคัญของความรู้ (Set priority of knowledge) หมายถึง การเรียงลำดับความสำคัญว่าความรู้อะไรบ้างที่จำเป็นมากที่สุดและรองลงไปตามลำดับความสำคัญในการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ รวมถึงเป้าหมายตามแผนกลยุทธ์ขององค์กรเป็นอย่างไร จึงทำให้ทราบว่าความรู้ใดที่บุคลากรจำเป็นต้องใช้ประกอบในการปฏิบัติงานให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้ ถ้าหากไม่มีความรู้เรื่องนั้นจะส่งผลให้ประสิทธิภาพลดลง ถ้าหากองค์กรสามารถค้นหาความรู้เรื่องนั้นได้จะทำให้การพัฒนาบุคลากรตรงตามเป้าหมายขององค์กรได้

3) การแสวงหาความรู้ (Acquisition knowledge) หมายถึง การค้นหาจากแหล่งความรู้ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานโดยดำเนินการวิเคราะห์ถึงแหล่งความรู้ที่องค์กรจำเป็นต้องมีและที่มีอยู่เหล่านั้นจะมาจากที่ใดบ้าง เช่น ผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกองค์กร ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุด งานวิจัย เอกสาร ตำรา จุลสาร วารสาร เป็นต้น ยกตัวอย่างเช่น การจัดทำทำเนียบผู้เชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรว่ามีใครบ้าง ซึ่งอาจจะมาจากทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพราะการมีรายชื่อและเบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรภายในองค์กรสามารถติดต่อ สอบถามหรือปรึกษาปัญหาการทำงานได้อย่างสะดวก เพราะการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผล คือการลดค่าใช้จ่าย การลดเวลาการทำงานให้น้อยลง

4) การสกัดความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) หมายถึง การสรุป การประมวล และการกลั่นกรอง จากการถอดองค์ความรู้ บทเรียนจากการเรียนรู้ (Lesson learned) และประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าขององค์ความรู้ต่างๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในองค์กร โดยสามารถใช้วิธีการเรียนรู้ได้หลากหลายรูปแบบ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต การสนทนา การประชุม การอภิปราย เป็นต้น หลังจากนั้นนำองค์ความรู้ที่ได้มาสรุปในลักษณะของแผนผังความคิด (Mind map) แผนผังกระบวนการ (Flow chart) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Workflow) ฯลฯ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้นำความรู้ดังกล่าวไปใช้งานเป็นหลัก

5) การตรวจสอบความถูกต้อง (Validating knowledge) หมายถึง วิธีการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม และความสมบูรณ์ของสารสนเทศ และความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสำคัญของการถอดความรู้ คือความรู้ที่ได้ต้องสามารถช่วยในการป้องกัน และลดปัญหาในการทำงานต่างๆ ได้ ซึ่งจะถือได้ว่าเป็นความรู้ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนางาน และพัฒนาองค์กร

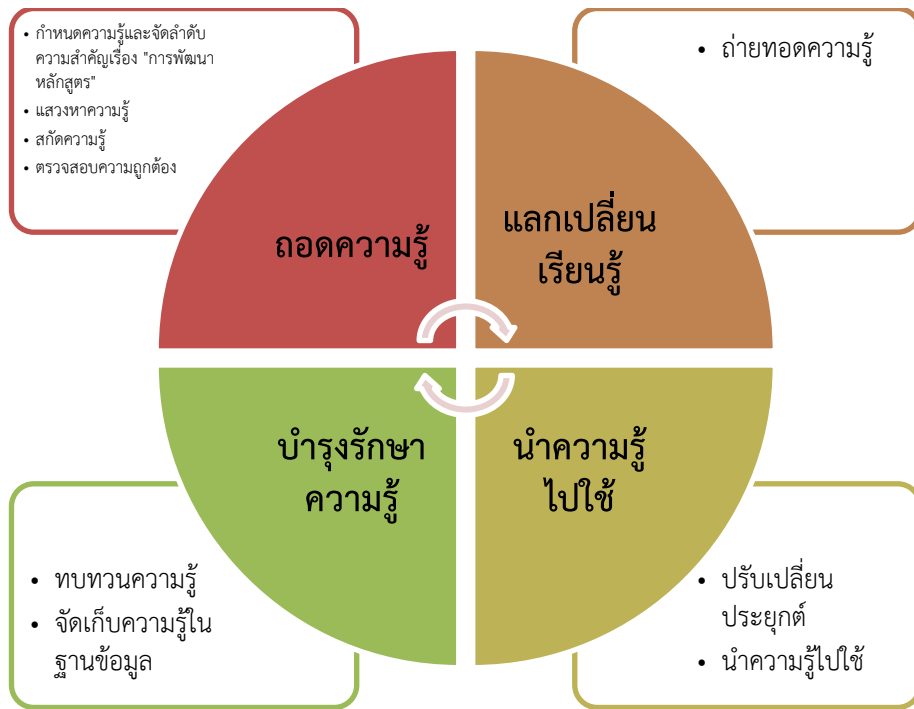
ขั้นตอนที่ 2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่สร้างให้เกิดความสัมพันธ์ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการเรียนรู้ โดยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีหลักสำคัญคือ การให้ความรู้ที่เหมาะสมกับคนและเวลา สำหรับประเภทของการถ่ายทอดความรู้ Dixon (2000:4 อ้างถึงใน พัทธนันท์ ทรรษาภิรมย์โชค และประมา ศาสตร์รุจิ, 2559) ได้กล่าวไว้ 5 ประเภท ได้แก่ 1) การถ่ายทอดอย่างต่อเนื่อง (Serial transfer) 2) การถ่ายทอดแบบใกล้ (Near transfer) 3)

การถ่ายทอดแบบไกล (Far transfer) 4) การถ่ายทอดเชิงกลยุทธ์ (Strategic transfer) และ การถ่ายทอดจากผู้เชี่ยวชาญ (Expert transfer) ทั้งนี้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุดก็ต่อเมื่อถูกสนับสนุนด้วยวัฒนธรรมการเรียนรู้ขององค์กรและความไว้วางใจของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพราะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากบุคลากรไม่เห็นคุณค่าของความรู้ และไม่ไว้วางใจว่าความรู้ที่มาจากเพื่อนร่วมงานจะสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ของตนได้

ขั้นตอนที่ 3. การนำความรู้ไปใช้ใหม่ (Knowledge Reuse) หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำความรู้ที่ได้จากการถอดความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานของตนอย่างต่อเนื่องในองค์กรโดยสามารถปรับเปลี่ยน (Adapt) ประยุกต์ (Apply) และบูรณาการ (Integrated) ความรู้ ทฤษฎี ประสบการณ์เดิมมาพัฒนาเป็นแนวคิด เทคนิค และวิธีการใหม่ๆ ที่สามารถพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นและการนำความรู้ไปใช้ซ้ำแล้วซ้ำอีกทั้งนี้เพื่อให้เกิดการประเมินผลว่าความรู้ดังกล่าวสามารถนำไปใช้ให้เกิดผลได้อย่างแท้จริง หรือระหว่างที่นำไปใช้เกิดปัญหา อุปสรรคใดบ้าง สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลทำให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องในขั้นต่อไป เช่นการนำเทคนิคการสอนแบบจิตตปัญญาของครูท่านหนึ่งที่ได้รับรางวัล ในการนำความรู้ไปใช้ในครั้งแรกที่ได้รับรางวัล ในการนำความรู้ไปใช้ในครั้งแรกสามารถนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ได้กับนักเรียนในโรงเรียน แต่ในขณะที่ใช้วิธีการดังกล่าวอาจประสบปัญหาเกี่ยวกับความสนใจของผู้เรียนปัญหาดังกล่าวผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์จริง รวมถึงการเพิ่มเติมเทคนิควิธีสอนใหม่เข้าไปเพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้นได้ ทั้งนี้ในการนำความรู้ไปใช้เป้าหมายสำคัญคือองค์ความรู้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคน พัฒนางาน และพัฒนาองค์กร นอกจากนี้การนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ซ้ำแล้วซ้ำอีกจะทำให้เกิดการมั่นใจได้ว่าองค์ความรู้ดังกล่าวมีประสิทธิผลได้อย่างแท้จริงตามกรอบแนวคิดขององค์ความรู้ดังกล่าว

ขั้นตอนที่ 4. การบำรุงรักษาความรู้ (Knowledge Maintenance) หมายถึง กระบวนการทบทวนความถูกต้อง ความทันสมัยของความรู้ก่อนที่จะนำไปไว้ในระบบฐานความรู้ (Knowledge base) ขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้จากความสำเร็จ (Best practice) เทคนิควิธีการ (Know-how) ในการแก้ปัญหาต่างๆ ในการทำงาน เพราะสิ่งเหล่านี้สามารถพัฒนาได้จนกลายเป็นภูมิปัญญา (Wisdom) ขององค์กรได้ เพราะการจัดการความรู้ในสังคมไทยปัจจุบันหลายองค์กรได้นำข้อสรุปที่ได้จากกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ ไปไว้บนเว็บไซต์ขององค์กร โดยบางองค์กรยังไม่เคยนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปทดลองใช้จริง หากมีการนำใช้แล้วพบปัญหาหรือผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามเจ้าของความรู้ สิ่งเหล่านี้ถือเป็นการตรวจสอบความถูกต้องก่อนจะนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปเผยแพร่ให้กับบุคลากรท่านอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป ในส่วนของการติดตามและประเมินผลในกระบวนการจัดการความรู้ตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นจะพบว่า ในทุกขั้นตอนตั้งแต่การถอดความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำความรู้ไปใช้ และการเก็บรักษาความรู้ นั้นมีการติดตามและประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนอยู่แล้ว

จากกระบวนการจัดการความรู้ที่นักการศึกษา นักวิชาการ ได้เสนอข้างต้น พบว่าส่วนใหญ่มีความคล้ายคลึงกัน กระบวนการหลัก ได้แก่การบ่งชี้ว่าต้องจัดการความรู้เรื่องอะไรที่องค์กรต้องการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำความรู้ใหม่ไปใช้ และสรุปเก็บรักษาความรู้ ทั้ง 4 ขั้นตอนหมุนเวียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ในองค์กรต่อเนื่องไม่รู้จบ

รูป 1 กรอบแนวคิดในการจัดการความรู้

ที่มา พัทธนันท์ ธรรมชาติกรมย์โชค และประมา ศาสตรระรุจิ, 2559: 165

บทที่ 3

วิธีการจัดการความรู้

การศึกษาครั้งนี้ศึกษาจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ โดยการศึกษาเอกสารหลักสูตรตั้งแต่ พ.ศ. 2514 หลักสูตรการศึกษาวิชาพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยชั้นประกาศนียบัตร พ.ศ. 2514 ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการศึกษาครั้งแรก เป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ (เทียบเท่าอนุปริญญา) รับผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 5 สายสามัญ เรียนระยะเวลา 3 ปี 6 เดือนและเปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์วชิรพยาบาล เป็นวิทยาลัยพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์วชิรพยาบาลจนกระทั่ง ถึงหลักสูตรปัจจุบัน ได้แก่หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 รวม 9 หลักสูตร การดำเนินการทั้งหมดมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การถอดความรู้ (Knowledge Capture) 2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) 3. การนำความรู้ไปใช้ใหม่ (Knowledge Reuse) 4. การบำรุงรักษาความรู้ (Knowledge Maintenance) รวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักสูตร และสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรแต่ละฉบับ ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือคณบดี รองผู้อำนวยการหรือรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการความรู้

คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการ 4 ขั้นตอนของ พัทธนันท์ หรรษาภิรมย์โชค และประมา ศาสตระรุจิ (2559). เนื่องจากเข้าใจง่าย เหมาะกับการนำไปใช้ทั้งหน่วยราชการและเอกชน แต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1. การถอดความรู้ (Knowledge Capture) หมายถึง วิธีการในการรวบรวมความรู้ ประสบการณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานจากผู้เชี่ยวชาญในองค์กร ซึ่งขั้นการดำเนินงานดังนี้

1) การกำหนดความรู้ (Knowledge Identify) หมายถึง การพิจารณาของผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้เพื่อระบุว่าความรู้อะไรบ้างที่บุคลากรในองค์กรจำเป็นต้องรู้ ดำเนินการโดยผู้ศึกษาในฐานะกรรมการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยได้เข้าร่วมการประชุม เพื่อร่วมกำหนดความรู้ที่บุคลากรมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องรู้โดย มหาวิทยาลัยมีคุณลักษณะประจำมหาวิทยาลัยดังนี้

ปรัชญา “วิชา อุปตตเสฏฐา หมายถึง การเกิดปัญญาประเสริฐกว่าสิ่งใด ๆ

ปณิธาน ภูมิปัญญาแห่งเมือง

วิสัยทัศน์ มหาวิทยาลัยคุณธรรม ผู้นำด้านศาสตร์เขตเมือง และเครือข่ายการพัฒนาเมือง

พันธกิจ บูรณาการการจัดการศึกษา โดยสร้างนวัตกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการของเมือง และนำการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนามหานครให้เป็นเมืองน่าอยู่และมีสุขภาวะ

อัตลักษณ์ มีคุณธรรม (จิตสาธารณะ ซื่อสัตย์ พอเพียง)

เอกลักษณ์ ผู้นำด้านศาสตร์เขตเมือง

ค่านิยมองค์กร NMU (N: Networking, M: Morality, U: Urban Development)

2) การจัดลำดับความสำคัญของความรู้ (Set priority of knowledge) หมายถึง การเรียงลำดับความสำคัญว่าความรู้อะไรบ้างที่จำเป็นมากที่สุดและรองลงไปตามลำดับความสำคัญในการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ รวมถึงเป้าหมายตามแผนกลยุทธ์ขององค์กร ดำเนินการโดยผู้ศึกษาในฐานะกรรมการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยได้เข้าร่วมการประชุม เพื่อร่วมจำลำดับความรู้ที่บุคลากรมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องรู้

3) การแสวงหาความรู้ (Acquisition knowledge) หมายถึง การค้นหาจากแหล่งความรู้ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน ดำเนินการโดย วิเคราะห์ถึงแหล่งความรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยสืบค้นข้อมูลแบ่งได้เป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลหลักสูตรตั้งแต่จัดตั้งโรงเรียนพยาบาล จนกระทั่งเป็นคณะพยาบาล รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลคืองานระเบียบและประมวลผล ฝ่ายบริการวิชาการ คณะพยาบาล ศาสตร์เกื้อการณย์ 2) ข้อมูลจากผู้พัฒนาหลักสูตร รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการ/คณบดี และรองผู้อำนวยการ/รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร 3) รวบรวมความรู้จากแหล่งอื่น ได้แก่ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร

4) การสกัดความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) หมายถึง การสรุป การประมวล และการกลั่นกรอง จากการถอดองค์ความรู้ บทเรียนจากการเรียนรู้ (Lesson learned) และประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญ ในข้อ 3 จัดทำ สรุปในลักษณะของ แผนผังกระบวนการ (Flow chart)

5) การตรวจสอบความถูกต้อง (Validating knowledge) หมายถึง วิธีการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสมจากการสรุปในข้อ 4 กลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลในข้อ 3 อ่านทำความเข้าใจอีกครั้ง และนำข้อสรุปไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา/การจัดทำหลักสูตร วิทยาลัยพยาบาลหรือคณะพยาบาลอื่นตรวจสอบความถูกต้อง 3 ท่าน

ขั้นตอนที่ 2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่สร้างให้เกิดความสัมพันธ์ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการเรียนรู้ โดยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนการถ่ายทอดจากผู้เชี่ยวชาญ (Expert transfer) ในการประชุมคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ขั้นตอนที่ 3. การนำความรู้ไปใช้ใหม่ (Knowledge Reuse) หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำความรู้ที่ได้จากการถอดความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานของตนอย่างต่อเนื่องในองค์กรโดยรองคณบดีฝ่ายวิชาการในฐานะประธานคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และประธานคณะทำงานจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตร นำข้อสรุปความรู้ที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564

ขั้นตอนที่ 4. การบำรุงรักษาความรู้ (Knowledge Maintenance) หมายถึง กระบวนการทบทวนความถูกต้อง ความทันสมัยของความรู้ก่อนที่จะนำไปไว้ในระบบฐานความรู้ (Knowledge base) ขององค์กร ภายหลังจากนำความรู้ไปใช้ในขั้นตอนที่ 3 ผู้ศึกษาทำข้อสรุปผลจากการนำความรู้ไปใช้ รวมทั้งปัญหา

อุปสรรค และการแก้ไขปัญหาที่ได้ดำเนินการไป สร้างเป็นแผนผังกระบวนการ (Flow chart) ฉบับปรับปรุง นำขึ้น web site ของคณะพยาบาลศาสตร์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ต่อไป

จากขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนข้างต้น คณะผู้ศึกษาสรุปวิธีการเพื่อประกอบความเข้าใจและแผนการ ดำเนินการแต่ละขั้นตอนดังนี้

ตาราง 1 สรุปขั้นตอนและแผนการดำเนินการจัดการความรู้

ขั้นตอน	วิธีการ	เครื่องมือ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
ขั้นตอนที่ 1. การถอดความรู้			
1) การกำหนดความรู้	ร่วมประชุมคณะกรรมการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย	-	ความรู้ที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควรให้จัดการความรู้
2) การจัดลำดับความสำคัญของความรู้	ร่วมประชุมคณะกรรมการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย	-	ความรู้ที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควรให้จัดการความรู้
3) การแสวงหาความรู้	3.1) วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรพยาบาลฯ ของคณะฯ 9 ฉบับ	1. แบบบันทึกข้อมูล	1) วิวัฒนาการของหลักสูตร
	3.2) สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร	2. แบบสัมภาษณ์	2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฯ จากผู้เกี่ยวข้อง 3) รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรจากเอกสาร
	3.3) ทบทวนเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร		สรุปองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร
4) การสกัดความรู้	วิเคราะห์เนื้อหาสรุปเนื้อหา จากขั้นตอน 3.1 , 3.2 สร้าง flow chart	วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	ผลสรุป 1) วิวัฒนาการของหลักสูตร 2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฯ (flow chart)
5) การตรวจสอบความถูกต้อง	- ตรวจสอบความถูกต้องของข้อสรุปทั้งหมด โดยผู้ให้ข้อมูล - ตรวจสอบขั้นตอนแนวทางการพัฒนาหลักสูตรจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และ จากทบทวน (เอกสาร 3.3) ในขั้นตอนการแสวงหาความรู้		แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฯ ที่ถูกต้อง
ขั้นตอนที่ 2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	- ถ่ายทอดความรู้ที่สกัดได้ให้คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรฯ พร้อมดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564	นำเสนอผลสรุป 1) วิวัฒนาการของหลักสูตร 2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฯ	คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรฯ มีความเข้าใจในขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรฯ นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564
ขั้นตอนที่ 3. การนำความรู้ไปใช้ใหม่	คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรฯ นำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฯ ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร พ.ศ. 2564	แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฯ ที่ถูกต้องจากขั้นตอนที่ 1 ข้อ 5)	หลักสูตรฉบับปรับปรุง 2564 เสร็จทันเวลาในเดือน ส.ค. 63
ขั้นตอนที่ 4. การบำรุงรักษาความรู้	สรุปผลจากการนำความรู้ไปใช้ปรับแผนผังกระบวนการ (Flow chart) แล้วเผยแพร่บน web site ของคณะพยาบาลฯ		แนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาหลักสูตร

บทที่ 4

ผลการดำเนินงานตามขั้นตอนจัดการความรู้

การจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตร คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามกระบวนการจัดการความรู้ 4 ขั้นตอนของ พัทธนันท์ ทรราชภิรมย์โชค และประมา ศาสตรระจิจิ (2559). เนื่องจากเข้าใจง่าย เหมาะกับการนำไปใช้ทั้งหน่วยราชการและเอกชน

ขั้นตอนที่ 1. การถอดความรู้ (Knowledge Capture)

- 1) การกำหนดความรู้ (Knowledge Identify)
- 2) การจัดลำดับความสำคัญของความรู้ (Set priority of knowledge)
- 3) การแสวงหาความรู้ (Acquisition knowledge)
- 4) การสกัดความรู้ (Knowledge Codification and Refinement)
- 5) การตรวจสอบความถูกต้อง (Validating knowledge)

ขั้นตอนที่ 2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing)

ขั้นตอนที่ 3. การนำความรู้ไปใช้ใหม่ (Knowledge Reuse)

ขั้นตอนที่ 4. การบำรุงรักษาความรู้ (Knowledge Maintenance)

ผลการดำเนินการแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1. การถอดความรู้ (Knowledge Capture)

1) การกำหนดความรู้ และ 2) การจัดลำดับความสำคัญของความรู้

เนื่องจากคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มุ่งมั่นดำเนินงานให้ได้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาทั้งการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในที่กำหนดโดยสำนักงานการอุดมศึกษาที่กำหนดมาตรฐานในระดับหลักสูตรตามองค์ประกอบประกันคุณภาพ ที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558). และมหาวิทยาลัยยวมนินทราราช เป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งมั่นยกระดับสถานศึกษาให้ผ่านเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ซึ่งหมวดที่ 4 ระบุเรื่อง การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ในการประชุมคณะกรรมการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย มีมติให้คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ดำเนินการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เนื่องจากเป็นสถาบันการศึกษาทางการพยาบาลที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนระดับพยาบาลศาสตรบัณฑิตมาอย่างยาวนาน มีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สมควรจัดเก็บดำเนินการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

จากมติที่ประชุมดังกล่าว คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์จึงดำเนินการจัดตั้งคณะทำงานจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรโดยมีรองคณบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน และมีคณะทำงานเป็นอาจารย์จากทุกภาควิชาร่วมงาน ตามคำสั่ง คณะทำงานจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตร เลขที่.....ลงวันที่..... และดำเนินงานตามลำดับ ดังต่อไปนี้

3) การแสวงหาความรู้ คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการแสวงหาความรู้ 3 วิธีการดังนี้

- 3.1) วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรพยาบาลฯ ของคณะฯ 9 ฉบับ
- 3.2) สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร
- 3.3) ทบทวนเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร
ผลการดำเนินงานแสดงได้ดังนี้

3.1) วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรพยาบาลฯ ของคณะฯ 9 ฉบับ

ผลการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรพบว่า คณะฯ มีหลักฐานการพัฒนาหลักสูตรที่ค้นหาเอกสารพบตั้งแต่ปี พ.ศ. 2514 ชื่อหลักสูตรการศึกษาวิชาพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยชั้นประกาศนียบัตร พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นหลักสูตรใช้หลัก credit system ตามมาตรฐานสากล กำหนด ๓ ปี ๒ ภาค จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 185 หน่วยกิต ต่อมาในปี พ.ศ. 2519 มีการปรับปรุงหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลอนามัย-ผดุงครรภ์ ระดับการศึกษา 3 ปี 6 เดือน กำหนดการศึกษา 3 ปี รวม 145 หน่วยกิต และในปี พ.ศ. 2526 มีการปรับหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร (เทียบเท่าปริญญาตรี) เป็นครั้งแรกจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 143 หน่วยกิต และใน ปีเดียวกัน คณะ ฯ หรือวิทยาลัยฯ ในขณะนั้นได้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร (ต่อเนื่อง 1 ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี หน่วยกิตตลอดหลักสูตร 32 หน่วยกิต มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคลากรพยาบาลให้มีโอกาสก้าวหน้าทางการศึกษาในวิชาชีพ มีประสบการณ์เพิ่มขึ้น และเพิ่มพูนวิทยฐานะ และในปี พ.ศ. 2531 คณะฯ เปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร เป็นครั้งแรกจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 143 หน่วยกิต เวลาในการศึกษา 4 ปี ต่อจากนั้นคณะฯ ปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2546 และ พ.ศ. 2552 โดยจำนวนหน่วยกิต คงเดิมคือ 143 หน่วยกิต ต่อมาในปี พ.ศ. 2555 เป็นครั้งแรกที่คณะฯ ปรับปรุงหลักสูตรโดยยึดกรอบมาตรฐาน TQF กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ 6 ด้าน โดยมีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร เท่าเดิมคือ 143 หน่วยกิต และในปี พ.ศ. 2559 การพัฒนาหลักสูตร ยังคงยึดกรอบมาตรฐาน TQF แต่จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ลดลงเหลือ 138 หน่วยกิต และสุดท้าย ในปี พ.ศ. 2563 คณะฯ ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 รายละเอียดดังตาราง

ตาราง 2 วิเคราะห์การจัดทำหลักสูตร

ชื่อหลักสูตร	ปรัชญา/วัตถุประสงค์	โครงสร้างหลักสูตร	จุดเด่น
1 หลักสูตร การศึกษาวิชา พยาบาลผดุงครรภ์ และอนามัยชั้น ประกาศนียบัตร พ.ศ. 2514	เพื่อปรับปรุงการศึกษาให้มีระดับสูงขึ้น ใช้หลัก credit system ตามมาตรฐานสากล กำหนด 3 ปี 2 ภาค	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 185 หน่วยกิต ปี 1 (79 นก.) เวลาเรียน 15 สัปดาห์ๆ ละ 40 ชม. ภาคทฤษฎี รวม 67 หน่วยกิต ฝึกบนหอผู้ป่วยในภาคเรียนและระหว่างหยุดภาคปลาย เทอม 1 รวม 12 นก. สอนในคลินิก 20 ชม. ปี 2 เวลาเรียน 45 สัปดาห์ๆละ 40 ชม. รวม 27 หน่วยกิต ฝึกบนหอผู้ป่วยในภาคเรียนและระหว่างหยุดภาคปลาย (3 เทอมๆละ 600ชม.) สอนในคลินิก 2 เทอมๆ 20 ชม. รวม 60 ชม. ปี 3 เวลาเรียน 45 สัปดาห์ๆ ละ 40 ชม. รวม 25 หน่วยกิต ฝึกบนหอผู้ป่วยในภาคเรียนและระหว่างหยุดภาค (3 เทอมๆละ 600ชม.) รวม 24 หน่วยกิต สอนในคลินิก เทอม 1 (20 ชม.) เทอม 2 (20 ชม.) เทอม 3 (36 ชม.) ปี4 (ภาคผดุงครรภ์) เวลาเรียน 45 สัปดาห์ๆละ 40 ชม. รวม 30 หน่วยกิต	มีการคิดภาระงานสอนในคลินิก และการฝึกปฏิบัติแยกออกมา ชัดเจนการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย (คิด 1 สัปดาห์ 40 ชม.) ฝึก 7 เทอมๆละ 12 สป.ๆ40 ชม. รวม 4500 ชม. (60 นก.) การสอนในคลินิกรวมทั้งสิ้น 156 ชม. เท่ากับ 13 trimester credit hours และการปฏิบัติงาน 4500 ชม. เท่ากับ 179 trimester credit hoursรวม 192 trimester credit hour หรือ 128 semester credit hours
2 หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลอนามัย- ผดุงครรภ์ ระดับ การศึกษา 3 ปี 6 เดือน พ.ศ. 2519	มุ่งเตรียมพยาบาลให้สามารถให้การรักษาพยาบาลขั้นต้น (primary care) ระยะรุนแรง (Acute care) และผู้ป่วยเรื้อรัง (Long term care) กับประชาชนทุกเพศทุกวัยทุกระดับ และทุกสถานการณ์ มุ่งผลิตพยาบาลที่มีลักษณะเป็นผู้นำขั้นต้น และมีทักษะด้านการบริหารตลอดจนเป็นพลเมืองดี รู้จักพัฒนาตนเอง และวิชาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการผดุงครรภ์	ภาคการพยาบาลและอนามัย กำหนดการศึกษา 3 ปี รวม 145 หน่วยกิต แบ่งเป็น การศึกษาทั่วไป 25 หน่วยกิต การศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน 22 หน่วยกิต การศึกษาวิชาชีพ 50 หน่วยกิต การศึกษาภาคปฏิบัติ 24 หน่วยกิต รวม 121 หน่วยกิต การให้ค่าหน่วยกิต ภาคทฤษฎี บรรยาย 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ คำนวณนอกเวลา 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ ภาคทดลอง 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ ภาคปฏิบัติ 72 ชั่วโมงขึ้นไป นับเป็น 1 หน่วยกิต	มีแผนฝึกภาคปฏิบัติที่ชัดเจน มีเกณฑ์ตัดสินผลการเรียนที่ชัดเจน มีระเบียบข้อบังคับด้านวินัยของนักศึกษาชัดเจน

ชื่อหลักสูตร	ปรัชญา/วัตถุประสงค์	โครงสร้างหลักสูตร	จุดเด่น
	<p>มีความรู้เกี่ยวกับการตั้งครุฑ การคลอด และหลังคลอดทั้งปกติและผิดปกติ สามารถทำคลอดปกติได้ สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดูแลส่งเสริมสุขภาพมารดาทารกในระหว่างตั้งครรภ์ ระยะเวลาคลอด และหลังคลอด ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องเพศ กฎหมายเกี่ยวกับชีวิตสมรส การวางแผนครอบครัวเพื่อแก้ปัญหาประชากรที่อาจเกิดขึ้นจากอัตราการเกิดสูง</p>	<p>ภาคผดุงครรภ์ กำหนดการศึกษา 6 เดือน ภาคทฤษฎี 15 หน่วยกิต ภาคปฏิบัติ 8 หน่วยกิต ภาคปฏิบัตินอกสถานที่ 1 หน่วยกิต</p> <p>ปี 1 เทอม 1 และ เทอม 2 เทอมละ 22 หน่วยกิต ปี 2 ภาคฤดูร้อน 3 หน่วยกิต เทอม 1 (11 นก.) เทอม 2 (11 นก.) ปี 3 ภาคฤดูร้อน 2 หน่วยกิต เทอม 1 (12 นก.) เทอม 2 (14 นก.) ปี 4 เทอม 1 (14 นก.) CFW 1 หน่วยกิต</p>	
<p>3 หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร (เทียบเท่าปริญญาตรี) พ.ศ. 2526</p>	<p>มุ่งหวังให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน การพยาบาล และการรักษาตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด พื้นฟูสมรรถภาพเพื่อยกระดับสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และสังคม 2. ใช้กระบวนการพยาบาลในการให้บริการสุขภาพ 3. ดัดแปลงปรับปรุงวิธีการปฏิบัติการพยาบาลให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ ตามมาตรฐานการพยาบาล 4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปฏิบัติร่วมกับผู้อื่น 5. มีความสามารถในการบริหาร การนิเทศการปฏิบัติการพยาบาลและเป็นผู้นำทางการพยาบาล 6. ทำวิจัยและนำผลวิจัยมาใช้พัฒนาการบริการพยาบาล 7. มีความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ สังคม และวิชาชีพ เคารพสิทธิมนุษยชน ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ 8. รับผิดชอบต่อตนเองในการศึกษา พัฒนาดตนเองด้านส่วนตัว วิชาการ วิชาชีพและเป็นพลเมืองที่ดี 	<p>จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 143 หน่วยกิต</p> <p>หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 35 หน่วยกิต (24.47%)</p> <ul style="list-style-type: none"> - สังคมศาสตร์ 10 หน่วยกิต (6.95%) - มนุษยศาสตร์ 7 หน่วยกิต (4.89%) - ภาษา 8 หน่วยกิต (5.59%) - วิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 10 หน่วยกิต(6.99%) <p>หมวดพื้นฐานวิชาชีพ 26 หน่วยกิต (18.18%)</p> <p>หมวดวิชาชีพ 76 หน่วยกิต (53.15%)</p> <p>หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต (4.15%)</p> <p>ปี 1 เทอม 1 และ 2 เทอมละ 14 หน่วยกิต ปี 2 เทอม 1 และ 2 เทอมละ 14 หน่วยกิต ปี 3 เทอม 1 (14 หน่วยกิต) เทอม 2 (4หน่วยกิต) ปี 4 เทอม 1 (15 หน่วยกิต) เทอม 2 (17 หน่วยกิต)</p>	
<p>4 หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร (ต่อเนื่อง 1 ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี</p>	<p>เพื่อพัฒนาบุคลากรพยาบาลให้มีโอกาสก้าวหน้าทางการศึกษาในวิชาชีพ มีประสบการณ์เพิ่มขึ้นและเพิ่มพูนวิทยฐานะ</p>	<p>ตลอดหลักสูตร 32 หน่วยกิต</p> <p>การศึกษาทั่วไป 10 หน่วยกิต</p> <p>การศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน 3 หน่วยกิต</p> <p>การศึกษาวิชาชีพ 15 หน่วยกิต</p> <p>เลือกเสรี 4 หน่วยกิต</p>	

ชื่อหลักสูตร	ปรัชญา/วัตถุประสงค์	โครงสร้างหลักสูตร	จุดเด่น
<p>ปีการศึกษา 2526</p> <p>5 หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2531</p>	<p>สร้างเสริมพฤติกรรมของบุคคลเพื่อให้มีพัฒนาการ 3 ด้าน คือ พุทธิปัญญา เจตคติ และทักษะ ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน และต้องรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง โดยผู้สอนจะเป็นผู้กระตุ้น แนะนำ สนับสนุน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการอย่างเต็มที่ตาม ศักยภาพของแต่ละบุคคล</p>	<p>จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 143 หน่วยกิต การให้ค่าหน่วยกิต ภาคทฤษฎี บรรยาย 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ ภาคทดลอง 2-3 ชั่วโมง/สัปดาห์ (30-45 ชั่วโมง) ภาคปฏิบัติ 4-6 สัปดาห์ (60-90) ชั่วโมง นับเป็น 1 หน่วยกิต ระยะเวลาการศึกษา 4 ปี 1ภาคการศึกษาไม่ต่ำกว่า 16 สัปดาห์ 1 สัปดาห์มีชั่วโมงไม่เกิน 40 ชั่วโมง หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 35 หน่วยกิต (24.47%) - สังคมศาสตร์ 10 หน่วยกิต (6.95%) - มนุษยศาสตร์ 7 หน่วยกิต (4.89%) - ภาษา 8 หน่วยกิต (5.59%) - วิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 10 หน่วยกิต (6.99%) หมวดพื้นฐานวิชาชีพ 26 หน่วยกิต (18.18%) หมวดวิชาชีพ 76 หน่วยกิต (53.15%) หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต (4.15%) ปี 1 เทอม 1 และ 2 เทอมละ 19 หน่วยกิต ปี 2 เทอม 1 และ 2 เทอมละ 19 หน่วยกิต ปี 3 เทอม 1 (19 หน่วยกิต) เทอม 2 (16หน่วยกิต) ปี 4 เทอม 1 (15 หน่วยกิต) เทอม 2 (17 หน่วยกิต)</p>	
<p>6 หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2546</p>	<p>มุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน รับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความรู้ความสามารถ และเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรมในการ ให้บริการกับผู้ใช้บริการทั้งทางด้านกาย จิต สังคม และจิต วิญญาณสามารถประยุกต์ศาสตร์ในสาขาต่างๆและศาสตร์ ในวิชาชีพพยาบาล โดยใช้กระบวนการพยาบาลเพื่อดูแล ภาวะสุขภาพอนามัยของบุคคล ครอบคลุมการส่งเสริมสุข</p>	<p>จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 143 หน่วยกิต การให้ค่าหน่วยกิต ภาคทฤษฎี บรรยาย 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ ภาคทดลอง 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ (30-45 ชั่วโมง) ภาคปฏิบัติ 4-6 สัปดาห์ (60-90) ชั่วโมง นับเป็น 1 หน่วยกิต ระยะเวลาการศึกษา 4 ปี 1 ภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ 1 สัปดาห์มีชั่วโมงไม่เกิน 35 ชั่วโมง</p>	<p>1. มีการกำหนดสมรรถนะหลัก 14 ด้าน ในรายวิชา 2. เริ่มมีการรอบแนวคิดของหลักสูตร ที่ชัดเจน</p>

ชื่อหลักสูตร	ปรัชญา/วัตถุประสงค์	โครงสร้างหลักสูตร	จุดเด่น
	<p>ภาพ การป้องกันโรค การให้การดูแลรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพซึ่งผู้ใช้บริการสามารถดูแลตนเองได้ตามศักยภาพและสิทธิของบุคคล โดยยึดหลักแนวคิด 5 ประการ คือ บุคคล สุขภาพ สิ่งแวดล้อม การพยาบาล และการจัดการเรียนการสอน</p>	<p>หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 37 หน่วยกิต สังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต มนุษยศาสตร์ 7 หน่วยกิต ภาษา 13 หน่วยกิต วิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 11 หน่วยกิต หมวดพื้นฐานวิชาชีพ 24 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพ 76 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต ปี 1 เทอม 1 (21 หน่วยกิต) เทอม 2 (22 หน่วยกิต) ปี 2 เทอม 1 (19 หน่วยกิต) เทอม 2 (21 หน่วยกิต) ปี 3 เทอม 1 (18 หน่วยกิต) เทอม 2 (19 หน่วยกิต) ปี 4 เทอม 1 (16 หน่วยกิต) เทอม 2 (7 หน่วยกิต)</p>	
<p>7 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2552</p>	<p>มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน รับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง สนใจใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต คิดอย่างมีวิจารณญาณ พึ่งตนเองได้ มีความรู้ความสามารถ และเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม มีภาวะผู้นำ ให้บริการด้วยจิตเมตตาแก่ผู้ใช้บริการ</p>	<p>จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 143 หน่วยกิต หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 32 หน่วยกิต สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ 10 หน่วยกิต ภาษา 12 หน่วยกิต วิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 10 หน่วยกิต หมวดพื้นฐานวิชาชีพ 25 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพ 80 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต ปี 1 เทอม 1 (21 นก.) เทอม 2 (20 นก.) ปี 2 เทอม 1 (20 นก.) เทอม 2 (16 นก.) ภาคฤดูร้อน 6 หน่วยกิต ปี 3 เทอม 1 (16 นก.) เทอม 2 (17 นก.) ภาคฤดูร้อน 5 หน่วยกิต ปี 4 เทอม 1 (19 นก.) เทอม 2 (9 นก.)</p>	<p>1. มีการกำหนดอาจารย์ประจำหลักสูตร 2. มีการเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมกับปัจจุบันที่ชัดเจนเห็นพัฒนาการของหลักสูตร</p>
<p>8 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555</p>	<p>ผลิตบัณฑิตพยาบาลให้มีความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพในบริบทของสังคมเมืองและสังคมไทย ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน รับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง สนใจใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทาง</p>	<p>จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 143 หน่วยกิต หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 30 หน่วยกิต สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ 10 หน่วยกิต ภาษา 12 หน่วยกิต วิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 8 หน่วยกิต หมวดพื้นฐานวิชาชีพ 29 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพ 78 หน่วยกิต</p>	<p>1. มีแผนพัฒนาปรับปรุงที่จะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในรอบการศึกษา (4 ปี) 2. มีแผนที่กระจายความรับผิดชอบผลการเรียนรู้หลักสูตรสู่รายวิชา (curriculum mapping)</p>

ชื่อหลักสูตร	ปรัชญา/วัตถุประสงค์	โครงสร้างหลักสูตร	จุดเด่น
	ปัญหา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและมีความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการสื่อสาร และทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต ปี 1 เทอม 1(21-22 นก.)เทอม 2 (19-20นก.) ภาคฤดูร้อน 3 นก. ปี 2 เทอม 1 (19 นก.) เทอม 2 (16นก.) ภาคฤดูร้อน 6 หน่วยกิต ปี 3 เทอม 1 (17 นก.) เทอม 2 (15นก.) ภาคฤดูร้อน 6 หน่วยกิต ปี 4 เทอม 1 (15 หน่วยกิต) เทอม 2 (6 หน่วยกิต)	3. มีกลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาผล การเรียนรู้ และกลยุทธ์การ ประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน 4. มีตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (KPI)
9 หลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559	การจัดการศึกษาโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เพื่อผลิตพยาบาลที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ มีความรู้ ทักษะทางปัญญาสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความรับผิดชอบสนใจใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการสื่อสาร สามารถเลือกใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานเพื่อดูแลสุขภาพคนเมืองในบริบทสังคมไทยปัจจุบันที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรม	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 138 หน่วยกิต หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 30 หน่วยกิต สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ 11 หน่วยกิต ภาษา 9 หน่วยกิต วิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ 10 หน่วยกิต หมวดพื้นฐานวิชาชีพ 21 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพ 81 หน่วยกิต ทฤษฎี 45 นก. ปฏิบัติ 36 นก. หมวดวิชาเลือกเสรี 6 นก. ปี 1 เทอม 1 (21 นก.) เทอม 2 (21 นก.) ปี 2 เทอม 1 (19 นก.) เทอม 2 (18นก.) ภาคฤดูร้อน 4 หน่วยกิต ปี 3 เทอม 1 (15 นก.) เทอม 2 (13นก.) ภาคฤดูร้อน 4 หน่วยกิต ปี 4 เทอม 1 (12 หน่วยกิต) เทอม 2 (11 หน่วยกิต)	
10 หลักสูตร พยาบาลศาสตรมหา บัณฑิต พ.ศ. 2562	ผลิตมหาบัณฑิตทางการพยาบาลให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติการพยาบาลทั้งในระดับปฐมภูมิ ทติยภูมิ และตติยภูมิ โดยมุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ เจตคติ และความเชี่ยวชาญทางด้านการปฏิบัติการพยาบาล มีความสามารถด้านวิจัยและ/หรือสร้างนวัตกรรมทางการพยาบาล เป็นผู้ผู้นำการเปลี่ยนแปลง และเป็นที่ปรึกษาด้านการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุที่ซับซ้อนได้	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 36 หน่วยกิต 1. รายวิชาจำนวน 24 หน่วยกิต - หมวดวิชาแกน ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต - หมวดวิชาเฉพาะสาขา ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต - หมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต 2. วิทยานิพนธ์ จำนวน 12 หน่วยกิต	
11 หลักสูตร พยาบาล	คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ เชื่อว่าการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาล และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องในการดูแลสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชนแบบองค์รวมในทุกช่วงวัยจนถึงวาระ	3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร 128 หน่วยกิต ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาภาษา 9 หน่วยกิต	

ชื่อหลักสูตร	ปรัชญา/วัตถุประสงค์	โครงสร้างหลักสูตร	จุดเด่น
ศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564	ท้ายของชีวิต โดยใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีคุณภาพให้ครอบคลุมบทบาทพยาบาล 4 มิติ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การดูแลรักษา และฟื้นฟูสุขภาพคนเมือง โดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม และพหุวัฒนธรรม การจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เพื่อผลิตบัณฑิตพยาบาลให้มีทักษะศตวรรษที่ 21 เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต มีจิตสาธารณะ มีภาวะผู้นำ คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นพลเมืองที่เข้มแข็งมีความกล้าหาญทางจริยธรรม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และมีทักษะปฏิบัติการพยาบาลตามมาตรฐานวิชาชีพเพื่อดูแลสุขภาพคนเมือง	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ 11 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 10 หน่วยกิต ข. หมวดวิชาเฉพาะ 92 หน่วยกิต - วิชาพื้นฐานวิชาชีพ 16 หน่วยกิต - วิชาชีพ 76 หน่วยกิต <li style="padding-left: 40px;">ทฤษฎี 40 หน่วยกิต <li style="padding-left: 40px;">ปฏิบัติ 36 หน่วยกิต ค. หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต แผนการจัดการเรียน ชั้นปีที่ 1 เทอม 1 รวม 20 หน่วยกิต เทอม 2 รวม 21 หน่วยกิต ชั้นปีที่ 2 เทอม 1 รวม 20 หน่วยกิต เทอม 2 รวม 18 หน่วยกิต ชั้นปีที่ 3 เทอม 1 รวม 15 หน่วยกิต เทอม 2 รวม 15 หน่วยกิต ชั้นปีที่ 4 เทอม 1 รวม 10 หน่วยกิต เทอม 2 รวม 9 หน่วยกิต	
10 หลักสูตร พยาบาลศาสตรมหา บัณฑิต พ.ศ. 2567	หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต เชื่อว่าการพยาบาลและการผดุงครรภ์เป็นศาสตร์ และศิลป์ที่เน้น การดูแลผู้รับบริการทั้งรายบุคคล ครอบครัว และชุมชน แบบองค์รวมอย่างต่อเนื่อง ทุกช่วงวัยจนถึงวาระท้ายของชีวิต โดยบูรณาการความรู้จากศาสตร์และหลักฐานเชิงประจักษ์ทางการพยาบาล การผดุงครรภ์ การแพทย์ การสาธารณสุข และศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันควบคุมโรค ดูแลรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้รับบริการเขตเมือง ที่มีภาวะปกติและมีปัญหาสุขภาพซับซ้อน ทั้งเรื้อรังเฉียบพลัน ฉุกเฉิน วิกฤติ และสาธารณสุข	จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต 1. รายวิชาจำนวน 24 หน่วยกิต <ul style="list-style-type: none"> - หมวดวิชาแกน ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต - หมวดวิชาเฉพาะสาขา ไม่น้อยกว่า 13 หน่วยกิต - หมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต 2. วิทยานิพนธ์ จำนวน 12 หน่วยกิต	

3.2) สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรจำนวน 8 ท่าน แบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา

ช่วงระหว่างที่เป็นวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานการแพทย์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แก่

อ.ดร.เบญจา เตากกล้า

ผศ.ปิยธิดา นิลศรีกุล

ช่วงระหว่างที่เป็นวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานการแพทย์และสมทบกับมหาวิทยาลัย ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แก่

ผศ.ปิยธิดา นิลศรีกุล

ผศ.นันทวรรณ เกาจีน

ผศ.ทรงสุข หงส์ระพีพัฒน์

อ.นงลักษณ์ นฤวัตร

ช่วงระหว่างที่เป็นคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้แก่

ผศ.นงนาฏ จงธรรมานุรักษ์

อ.ดร.นุศ ทิพย์แสนคำ

รศ.ดร.บุญทิวา สุวิทย์

รายละเอียดการสัมภาษณ์ดังนี้

บทสัมภาษณ์การพัฒนาหลักสูตร
“ช่วงระหว่างที่เป็นวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานแพทย์”
อ.ดร.เบญจา เตากล้า

1. การพัฒนาหลักสูตรมีขั้นตอน และกระบวนการอย่างไรบ้าง

- 1) กรรมการหลักสูตรมีการพูดคุยกับผู้บริหารมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับนโยบายของมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนหลักสูตรของคณะเป็นไปตามทิศทางเดียวกันและเป็นจุดเริ่มต้นของ out line ของ มคอ.1, 2 และแนวทางการบริหารหลักสูตร
- 2) ประชุมปรึกษาหารือกับทีมผู้บริหารคณะ และรวบรวมสิ่งที่เกี่ยวข้องระเบียบ ข้อบังคับ เกณฑ์ ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย, เกณฑ์ สกอ.
- 3) เตรียมความพร้อมการวางแผนสำหรับสถานที่เรียนของนักศึกษา การวางแผนผลิตอาจารย์ผู้สอน และจัดซื้ออุปกรณ์ในการเรียนการสอนซึ่งควรจัดตามลำดับความสำคัญ
- 4) ควรมีที่ปรึกษาเพื่อชี้แนะแนวทางในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร
- 5) จัดประชุมกรรมการในแต่ละรายวิชาอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2. ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข

- 1) อุปสรรค: การพัฒนาหลักสูตรในยุคสมัยนั้น ทางคณะพยาบาลศาสตร์ถือการณ์ มีสังกัดขึ้นตรงกับสำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร จึงอาจส่งผลกระทบต่อด้านการดำเนินโครงการบางอย่างที่มีความล่าช้า เช่น การของบประมาณในการส่งอาจารย์ไปศึกษาต่อเพื่อพัฒนาความรู้ระดับปริญญาเอก การสร้างตึกของคณะ เป็นต้น
- 2) แนวทางการแก้ไข: ติดตามข้อมูล ผลการอนุมัติจากต้นสังกัดอย่างสม่ำเสมอ

3. กลเม็ด (trick) ในการพัฒนาหลักสูตร

- 1) การสร้างหลักสูตรที่มีคุณภาพ มีความจำเป็นต้องสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย และปรัชญาของคณะ
- 2) การควบคุมและพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารของคณะควรเข้ามามีส่วนร่วม เป็นผู้อำนวยการให้หลักสูตร แต่ไม่ควรยึดมั่นถือมั่น ให้อิสระต่อความคิดเห็นของคณะกรรมการหลักสูตร

บทสัมภาษณ์การพัฒนาหลักสูตร
“ช่วงระหว่างที่เป็นวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานการแพทย์” และ
“ช่วงระหว่างที่เป็นวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานการแพทย์และสมทบกับมหาวิทยาลัย”
ผศ.ปิยธิดา นิลศรีกุล

1. การพัฒนาหลักสูตรมีขั้นตอน และกระบวนการอย่างไรบ้าง

เริ่มจากนำหลักสูตรเดิมมาพิจารณาหาจุดอ่อน มาพัฒนาในหลักสูตรปัจจุบัน โดยมีเป้าหมายให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ความรู้สู่การปฏิบัติ และพัฒนาผลสอบเป็นสถาบันชั้นนำด้านมาตรฐานการพยาบาล และเมื่อดำเนินการไปแล้ว ผลสอบของนักศึกษาเป็นอย่างไร ก็นำมาปรับปรุง นำไปใช้และประเมินผล และเริ่มวางแผนใหม่ ปรับปรุงการเรียนการสอนใหม่ ในช่วงที่มีการใช้หลักสูตรได้มีการนำวิธีการสอนแบบใหม่มาใช้ คือ วิธีการเรียนการสอนแบบ PBL เริ่มจากการเตรียมอาจารย์ ส่งอาจารย์ไปอบรมและนำกลับมาใช้ ผลจากการประเมินทำให้ผลสอบนักศึกษาพัฒนาขึ้น นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แล้วนำผลงานมานำเสนอ จากนั้นนักศึกษาจะได้รับการประเมินจากเพื่อน จากอาจารย์ทำให้ความรู้ได้รับการเติมเต็มจนครอบคลุมนอกจากนี้ยังได้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพตนเอง แต่เมื่อมีการลดจำนวนหน่วยกิตลงทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบ PBL ต่อไปได้ จึงปรับมาจัดการเรียนการสอนแบบกรณีศึกษา โดยให้นักศึกษามานำเสนอและอาจารย์มีหน้าที่สรุปเพิ่มเติมในส่วนที่นักศึกษายังศึกษาค้นคว้ายังไม่ครอบคลุมเพื่อให้มีความสมบูรณ์ในเนื้อหาสาระ

การจัดการเรียนการสอนในแต่ละชั้นปี

ชั้นปีที่ ๑ จะมีการประชุมอาจารย์ที่เกี่ยวข้องหรือเป็นผู้สอนหลักเพื่อพิจารณาเนื้อหาสาระและมีการเรียงลำดับรายวิชาที่ไม่หนักจนเกินไป ผู้สอนต้องใกล้ชิดกับนักศึกษา โน้มน้าวให้นักศึกษาอยู่ในวิชาชีพ และมีทัศนคติที่ดี และสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม หรือความสนุกสนานภายใต้เนื้อหาสาระทางวิชาการ

ชั้นปีที่ ๒ เน้นให้นักศึกษาได้เห็นของจริง เรียนในชั้นเรียนแล้วต้องเข้าห้อง Lab ทันที่ เปิดห้อง Lab แบบ free time ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ตลอดเวลา การเรียนภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วยเน้นการสอนข้างเตียง และการให้นักศึกษามีการวางแผนให้การพยาบาลมาก่อน และกำกับให้ปฏิบัติตามแผน ภายหลังให้การพยาบาลต้องมีการประเมินผลหากยังมีปัญหาให้นักศึกษาคิดด้วยตัวเองว่าจะทำอย่างไร และติดตามผลเป็นระยะ

ชั้นปีที่ 3 เป็นการเรียนภาคปฏิบัติเพิ่มขึ้นบางรายวิชานักศึกษายังไม่ได้เรียนทฤษฎี เน้นการเตรียมนักศึกษาจากก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติ ให้นักศึกษาได้เห็นปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไข ทำเอกสารประกอบการสอนให้หัวข้อที่สำคัญและมอบหมายให้นักศึกษาไปค้นคว้าเพิ่มเติมในรายละเอียด นอกจากนี้อาจารย์ต้องมีการสอนเนื้อหาให้เสมือนการสอนในชั้นเรียนเพิ่มเติม

ชั้นปีที่ ๔ เนื้อหารายวิชามีความซับซ้อนขึ้น มีความผิดปกติกว้างขวางแต่นักศึกษาไม่เข้าใจและลืมเนื้อหาในภาวะปกติ เช่นในรายวิชาทางสรีรศาสตร์ นักศึกษาจะไม่เข้าใจถึงภาวะของโรคมึผลต่อการตั้งครรรภ์อย่างไร และการตั้งครรรภ์มีผลต่อโรคอย่างไร จำเป็นต้องจัดให้อาจารย์ได้ทบทวนความรู้แก่นักศึกษา

2. ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข

1) จำนวนหน่วยกิตทางการพยาบาลลดลง โดยเพิ่มหน่วยกิตในวิชาภาษาอังกฤษ การปฏิบัติลดลง แต่เนื้อหาสาระคงเดิม เน้นการทำเอกสารประกอบการสอนและให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และ ทำการ quiz test ทันที่หลังสอน เวลาสอนดึงความสนใจของนักศึกษา ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นให้มากที่สุด ส่วนการสอนเรื่องโรคจะมีการตั้งโจทย์สถานการณ์ถามกระตุ้นให้นักศึกษาได้วิเคราะห์ และครูต้องมีการพัฒนาตนเองด้านความรู้และทักษะตลอดเวลา

2) จำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอ ทำให้มีการจ้างพยาบาลบนหอผู้ป่วย จัดลำดับรายวิชาที่เอื้อให้มีจำนวนอาจารย์เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา เช่น วิชาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ที่จำนวนหน่วยกิต มาก ต้องลดจำนวนหน่วยกิตวิชาศัลยศาสตร์เพื่อให้อาจารย์ภาคสูติฯมาช่วยสอนภาคปฏิบัติ และให้อาจารย์ภาควิชาอื่นมาร่วมสอนในวิชาภาคปฏิบัติ ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ไม่เท่ากัน ผลการสอบลดลง

จุดเด่นของหลักสูตร

- 1) มีกระบวนการเตรียมนักศึกษาก่อนขึ้นฝึกภาคปฏิบัติทั้งด้านทัศนคติ ความรู้ และ ทักษะปฏิบัติ จนนักศึกษาทำได้ถูกต้อง เกิดความมั่นใจ
- 2) ผลสอบรวบยอดได้คะแนนอยู่ในระดับประเทศ

4. กลเม็ด (trick) ในการพัฒนาหลักสูตร

การเตรียมอาจารย์ไปศึกษาต่อหรืออบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แล้วนำเอกสารที่ได้จากการอบรมมาไว้ในห้องสมุด หรือนำมานำเสนอในเวทีการประชุมอาจารย์หรือการประชุมภาควิชาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อาจารย์ต้องให้เวลากับนักศึกษาตลอดเวลา อาจารย์ต้องมีความเป็น dynamic มีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา

บทสัมภาษณ์การพัฒนาหลักสูตร

“ช่วงระหว่างที่เป็นวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานแพทย์และสมทบกับมหาวิทยาลัย”

ผศ.นันทวรรณ เกาจีน

1. การพัฒนาหลักสูตรมีขั้นตอน และกระบวนการอย่างไรบ้าง

1) ในเริ่มต้นก่อนการสร้างหลักสูตร ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลฯ(ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นคณะพยาบาล การุณย์) มีการพูดคุยหารือกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องในประเด็นที่สำคัญ เช่น ความคาดหวังของหน่วยงานที่cover (สำนักงานแพทย์) ต่อวิทยาลัยพยาบาลฯ ซึ่งต้องการให้มีการผลิตหลักสูตรเพื่อสร้างพยาบาลที่สามารถดูแลคนเมือง, วิสัยทัศน์/ปรัชญา เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนหลักสูตรของคณะเป็นไปตามทิศทางเดียวกัน

2) ภายหลังจากนำหลักสูตรไปใช้ จะมีการประเมินติดตาม ตามรูปแบบบริหารPDCA ได้แก่ Plan (วางแผน), Do (ปฏิบัติ), Check (ตรวจสอบ) และ Act (การดำเนินการให้เหมาะสม)

2. ปัญหา/อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข

1) อุปสรรค: หลักสูตรที่สร้างและพัฒนาขึ้นมาอาจยังไม่ตอบโจทย์ของการผลิตพยาบาลเพื่อดูแล สุขภาพคนเมืองเท่าที่ควร

2) แนวทางการแก้ไข: ในเริ่มต้นก่อนการสร้างหลักสูตรนอกจากการพูดคุยปรึกษากับผู้บริหารสำนักงาน แพทย์ เพื่อรับนโยบายการผลิตพยาบาลแล้ว ควรมีการพูดคุยหารือ สอบถามความต้องการของ ผู้รับบริการ ซึ่งเป็นประชาชนในเขตกทม. หรือการพูดคุยกับฝ่ายการพยาบาลของโรงพยาบาลที่วิทยาลัย พยาบาลฯ ผลิตบัณฑิตให้ เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร

3. กลเม็ดในการพัฒนาหลักสูตร

1) การสร้างหลักสูตรควรมีลักษณะและมีจุดเด่นในแบบของตนเอง ไม่ควรลอกเลียนแบบจากที่อื่น

2) การออกแบบหลักสูตรควรคำนึงถึง สิ่งแวดล้อม ลักษณะของนักศึกษาในยุคปัจจุบัน เท่าทัน เหตุการณ์ โดยเฉพาะการเตรียมสื่อหรือรูปแบบการเรียนการสอน ควรทำให้เหมาะสมกับลักษณะการเรียนรู้ ของคนในยุคปัจจุบัน

บทสัมภาษณ์การพัฒนาหลักสูตร
“ช่วงระหว่างที่เป็นวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานแพทย์และสมทบกับมหาวิทยาลัย”
ผศ.ทรงสุข หงส์ระพีพัฒน์

1. การพัฒนาหลักสูตรมีขั้นตอน และกระบวนการอย่างไรบ้าง

- 1) นำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน
- 2) มีการทำวิจัยเพื่อติดตามบัณฑิต
- 3) พัฒนาตัวชี้วัดต่างๆ ให้สอดคล้องกับสภาการพยาบาล
- 4) จัดประชุมเพื่อระดมสมอง ทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ

2. ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

- 1) คุณสมบัติของอาจารย์ไม่ครบตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล การแก้ไข จัดหาอาจารย์ให้มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล
- 2) จำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอ เนื่องจากอาจารย์ลาไปศึกษาต่อ การแก้ไข อาจารย์ทุกภาคควรร่วมมือร่วมใจ ช่วยกันสอน และมีการกระจายภาระงานให้เท่าเทียมกัน
- 3) หลักสูตรมีความซับซ้อนของเนื้อหา ส่งผลให้ภาระงานเกิน การแก้ไข ตัดเนื้อหาวิชาที่มีความซับซ้อนกัน เพื่อลดภาระงาน
- 4) การจัดการข้อมูลสารสนเทศยังไม่เป็นระบบ การแก้ไข พยายามจัดเรียงเอกสารให้เป็นระบบ เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาข้อมูล

3. กลเม็ด (trick) ในการพัฒนาหลักสูตร

- 1) ดึงเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร
- 2) สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับสถาบันภายนอก เพื่อให้ง่ายต่อการขอความร่วมมือ
- 3) แนะนำระบบพี่เลี้ยงในการทำงาน และการสร้างหลักสูตร
- 4) มีการศึกษาดูงานจากแหล่งต่างๆ ที่มีหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต แล้วนำบูรณาการให้เข้ากับบริบทของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์
- 5) อำนวยความสะดวกและเป็นທີ່ปรึกษาให้กับฝ่ายจัดทำหลักสูตร เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดี ยิ่งๆขึ้นไป

บทสัมภาษณ์การพัฒนาหลักสูตร

“ช่วงระหว่างที่เป็นวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานแพทย์และสมทบกับมหาวิทยาลัย”

อ.นงลักษณ์ นฤวัตร

1. การพัฒนาหลักสูตรมีขั้นตอน และกระบวนการอย่างไรบ้าง

ในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พัฒนาหลักสูตรจากนโยบายต่างๆดังนี้

- หลักของการศึกษาแห่งชาติ เก่ง ดี มีสุข
- นโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ
- นโยบายของกรุงเทพมหานคร เนื่องจากคณะพยาบาลศาสตร์ถือการุณย์ผลิตนักศึกษาพยาบาลให้กับโรงพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานคร

หลังจากนั้นนำมาแบ่งรายวิชาดังนี้

1) วิชาการศึกษาทั่วไป โดยจัดรายวิชาที่เน้นเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิต การแก้ปัญหาต่างๆ รวมทั้งด้านจิตใจให้กับนักศึกษา เนื่องจากนักศึกษพยาบาลจะต้องได้รับผิดชอบชีวิตผู้อื่น (ผู้ป่วย) และรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง (ป้องกันไม่ให้ตนเองติดเชื้อจากการปฏิบัติงาน) เช่น

- วิชาสุนทรียศาสตร์ โดยแบ่งออกเป็น ด้านศิลปะ และด้านดนตรี เพื่อให้ให้นักศึกษาได้คลายเครียด และผ่อนคลายจากการเรียนและการฝึกงาน

- วิชาอาเซียน เป็นวิชาเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของแต่ละประเทศ แต่ไม่ได้เน้นการเมือง เพื่อให้ นักศึกษาพยาบาลที่จบการศึกษาแล้ว หากต้องการไปทำงานในประเทศกลุ่มอาเซียน 10 ประเทศ จะมีความรู้เกี่ยวกับประเทศนั้นๆ ก่อนไปทำงาน

- วิชาพัฒนามนุษย์ พัฒนาขึ้นโดยมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นวิชาเกี่ยวกับการสร้างวินัยให้กับนักศึกษา เช่น วินัยในการเข้าเรียน มารยาทในการอยู่ในห้องเรียน ความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น การทำงานเป็นทีม โดยมีข้อตกลงกับนักศึกษาคือ หากนักศึกษาไม่ปฏิบัติตาม ทุกคนต้องร่วมรับผิดชอบถูกหักคะแนนทุกคน ไม่ได้หักคะแนนใครคนหนึ่ง

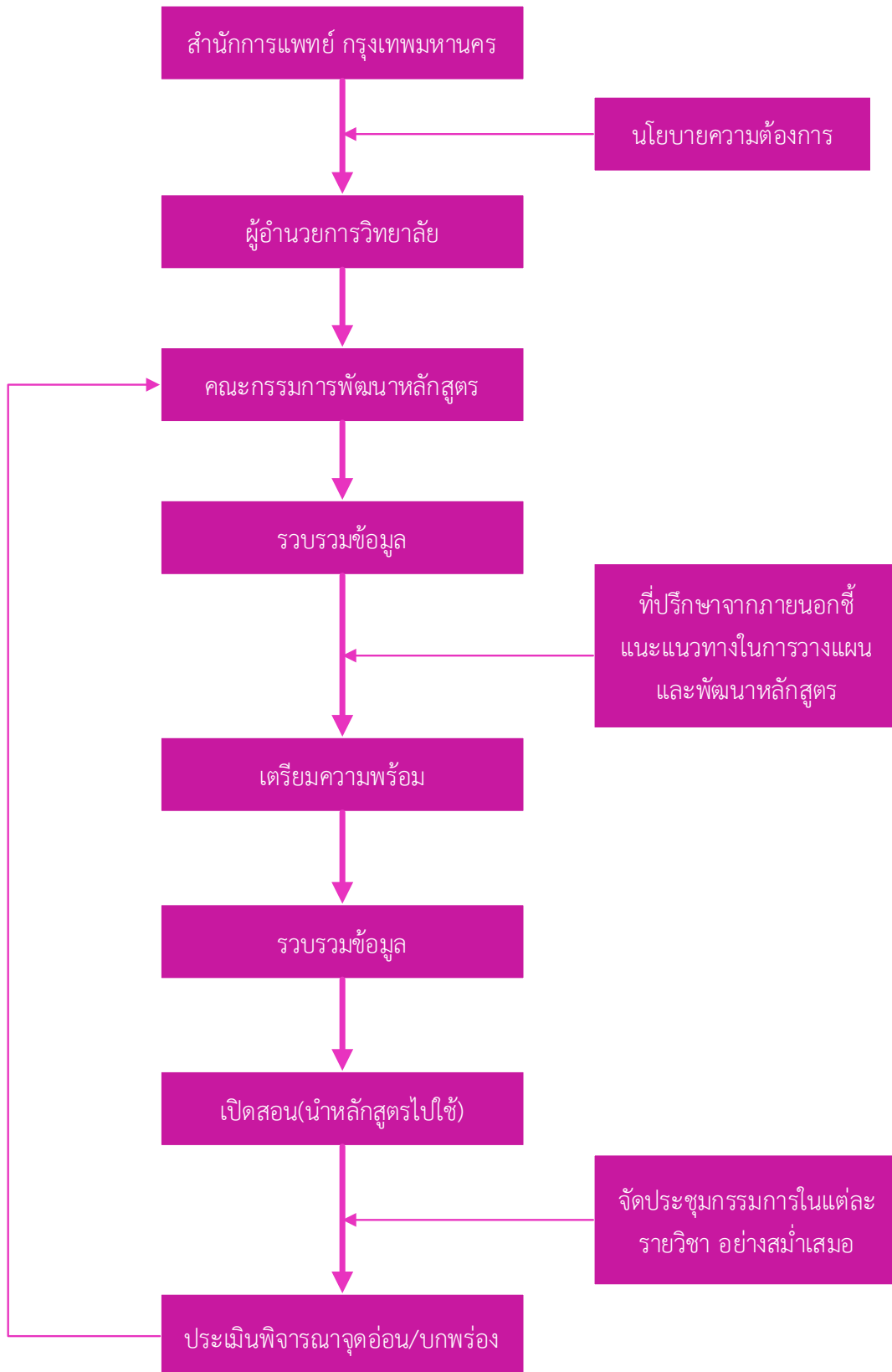
2) วิชาพื้นฐานวิชาชีพ จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ Blue print ของสภาการพยาบาล และมีการทำวิจัยเพื่อติดตามนักศึกษาภายหลังจบการศึกษา โดยติดตามช่วงระยะเวลา 6 เดือน หรือ 1 ปี ว่ามีปัญหาอย่างไรบ้าง แล้วนำมาพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

2. ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

จากการทำวิจัยเพื่อติดตามนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว พบว่า มีความรู้มากขึ้น แต่ขาดภาวะผู้นำ จึงได้นำมาปรับปรุงหลักสูตรโดยเพิ่มวิชาพัฒนามนุษย์เข้าไปในหลักสูตร เพื่อสร้างให้นักศึกษามีภาวะผู้นำมากขึ้น

3. กลเม็ด (trick) ในการพัฒนาหลักสูตร

การที่จะพัฒนาหลักสูตรให้สำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกคน

รูป 2 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรช่วงระหว่างที่เป็นวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์

บทสัมภาษณ์การพัฒนาหลักสูตร
“ช่วงระหว่างที่เป็นคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์”
ผศ.นงนาฏ จงธรรมานุกฤษ์

บริบทของหลักสูตร

ขณะนั้นคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ใช้หลักสูตร ปี 2555 จึงเป็นช่วงที่ต้องพัฒนาหลักสูตรปี 2559 เป็นหลักสูตรแรกที่ปรับให้มีการเรียนการสอนร่วมกับทางคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล และคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ในรายวิชาการศึกษาทั่วไป จึงทำให้ต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ทั้งหมดในรายวิชาการศึกษาทั่วไป โดยร่วมกับมหาวิทยาลัยในการพัฒนาหลักสูตร

การวางแผนพัฒนาหลักสูตร

ปีที่ 1 (ปี 2555-2556)

- 1) หลักจากการใช้หลักสูตร เริ่มแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตร (หลักสูตรปี 2555) เพื่อพิจารณาปัญหา ข้อดี ข้อเสียของหลักสูตร และให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประเมินหลักสูตร
- 2) นำผลการประเมินของนักศึกษา คณะกรรมการประเมินหลักสูตร และอาจารย์ มาปรับแผนการจัดการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป
- 3) วางแผนของงบประมาณโครงการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้มีงบประมาณในการจัดสัมมนาพัฒนาหลักสูตร
- 4) วางแผนเตรียมการทำโครงการวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาหลักสูตร

ปีที่ 2 (ปี 2556-2557)

- 5) เชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร
- 6) ประเมินหลักสูตรโดยคณะกรรมการประเมินหลักสูตร และนักศึกษาชั้นปีที่ 2
- 7) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร (หลักสูตรใหม่)
- 8) นำผลประเมินของนักศึกษา ผลการวิจัย มาปรับพัฒนาหลักสูตร เขียนหลักสูตร ปรับปรุงแก้ไขจนแล้วเสร็จ

ปีที่ 3 (ปี 2557-2558)

- 9) นำเล่มหลักสูตรเข้าสู่กระบวนการแจ้งปรับปรุงของมหาวิทยาลัย
- 10) ส่งเล่มหลักสูตรให้สภาการพยาบาล และ สกอ.

ปีที่ 4 (ปี 2558-2559)

- 11) เล่มหลักสูตรแล้วเสร็จ พร้อมใช้ในปีการศึกษา 2559

1. ขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรฉบับปรับปรุง ปี 2559

- 1) กำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ ของมหาวิทยาลัยเพื่อเข้าใจทิศทางการพัฒนานักศึกษา
- 2) ศึกษาระเบียบของสภาการพยาบาล (หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต)
- 3) ศึกษา มคอ.1 ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) สาขาพยาบาลศาสตร์
- 4) กำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ ของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ และร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
- 5) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร
- 6) มอบหมายให้ภาควิชาฯ พัฒนารายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่ได้รับผิดชอบ โดยการปรับให้เหมาะสมกับหลักสูตร (เขียน มคอ.3 มคอ.4)

- 7) คณะกรรมการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร ทีมเลขาฯ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ตรวจสอบเล่มหลักสูตร ทุกขั้นตอนอย่างละเอียด ตาม L.O. และเนื้อหา โดยการวิพากษ์อย่างละเอียด
- 8) ทำหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก เพื่อเป็นที่ปรึกษาและวิพากษ์หลักสูตร
- 9) คณะฯ ส่งเล่มหลักสูตรให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ
- 10) นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อเสร็จสิ้นแล้วส่งกลับให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบหลังแก้ไข จนกระทั่งผู้ทรงคุณวุฒิเห็นชอบ
- 11) นำส่งเล่มหลักสูตรไปที่สภาวิชาการ ของมหาวิทยาลัย เพื่อเข้าวาระการประชุม ในการวิพากษ์หลักสูตร
- 12) เมื่อผ่านสภาวิชาการ นำส่งเข้าสภามหาวิทยาลัย แจ้งปรับปรุงหลักสูตร ในขณะที่เดียวกันนำส่งไปที่สภากาชาด และ สกอ. พิจารณา โดยชี้แจงสาเหตุของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เปรียบเทียบทั้งของเก่าและของใหม่ ให้สอดคล้องกับเล่มหลักสูตร

2. ปัญหาอุปสรรคที่พบในระหว่างการใช้หลักสูตรและแนวทางการแก้ไข

- 1) ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา ของมหาวิทยาลัย และความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เมื่อมอบหมายให้ภาควิชาพัฒนารายวิชา ยังเข้าใจไม่ตรงกัน ทำให้คณะกรรมการฯ ต้องประชุมหลายครั้งจนได้มติที่ประชุม
- 2) มีการปรับลดจำนวนหน่วยกิต ตามที่สภากาชาดกำหนด จึงทำให้แต่ละภาควิชาต้องปรับลดตามความเหมาะสมส่งผลให้เกิดความไม่เข้าใจกัน
- 3) การตัดเกรดเมื่อต้องเรียนร่วมกับนักศึกษาคณะแพทย์ ปัญหาที่พบคือ ยังเกิดความสับสนในวิธีการตัดเกรด จึงได้มีการประชุมหารือ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอน และการตัดเกรดร่วมกัน
- 4) แบบฟอร์มการเขียน มคอ.3 และ มคอ.4 ของหลักสูตรใหม่ แต่ละภาควิชาฯ เขียนไม่เหมือนกัน จึงต้องการการประชุมเพื่อสรุปแบบฟอร์มการเขียน มคอ.3 และ มคอ.4 หลายครั้ง

จุดเด่นของหลักสูตร

- 1) เป็นหลักสูตรแรกหลักจากการเปลี่ยนสถานะจากวิทยาลัยเป็นคณะพยาบาล
- 2) เป็นหลักสูตรที่มีการพัฒนาร่วมกันกับผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาทั้งในระดับมหาวิทยาลัย และระดับคณะ

3. กลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตร

- 1) เน้นระบบการเรียนการสอนแบบมหาวิทยาลัย เร่งพัฒนาอาจารย์โดยให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสม เพื่อเป็นการจูงใจอาจารย์ให้ช่วยขับเคลื่อนองค์กร
- 2) ควรกำหนด time line ในการพัฒนาหลักสูตร โดยระยะเวลาในการพัฒนาหลักสูตรใช้ระยะเวลาประมาณ 2 ปี
- 3) ทำตารางเปรียบเทียบการปรับเปลี่ยนหลักสูตร พร้อมเหตุผล โดยดูจากรายวิชา โครงการต่าง ๆ ว่าต่อบัณฑิตผู้ประสงค์หรือไม่ เรื่องใดดีให้คงไว้
- 4) ควรให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่จะสำเร็จการศึกษา ประเมินหลักสูตรตลอดระยะเวลา 4 ปี เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป
- 5) การพัฒนาหลักสูตรใหม่ในปี 2564 ควรนำองค์ความรู้ใหม่มาพัฒนาหลักสูตร เช่น โรคระบาดใหม่ ด้านเศรษฐกิจ ดิจิตอล 4.0 5.0

**บทสัมภาษณ์การพัฒนาหลักสูตร
“ช่วงระหว่างที่เป็นคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์”**

อ.ดร.นุศ ทิพย์แสนคำ

1. ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรอย่างไร

1) ต้องศึกษาความต้องการของผู้เรียน (นักศึกษา) ทุกปี ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและมีการจัด ประชุมแหล่ง ฝึกเพื่อนำข้อมูลจากทั้ง 2 ฝ่ายมาพิจารณาแล้วดูว่า เราต้องการให้บัณฑิตพยาบาลของเราเป็นอย่างไร ทั้งนี้ ผู้บริหารต้องมองไปข้างหน้าว่าอีก 5 ปีข้างหน้าจะอย่างไร ในปีที่ อ.ดร.นุศรับหน้าที่เป็นเลขานุการฝ่าย วิชาการ อาจารย์เริ่มพิจารณาจาก Metaparadigm (คน สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และการพยาบาล) ต่อมาเริ่ม เปลี่ยนเป็นเรื่องการพยาบาลแบบองค์รวม เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีผลกับนักศึกษาและการจัดการเรียน การสอน นักศึกษาไม่ได้ต้องการการเรียนการสอนแบบเดิมแล้ว ต้องดูแผนงานของทุกๆหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ เรา แผนพัฒนาเศรษฐกิจ แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ และแผนการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ การมีองค์ ความรู้ในการพัฒนาหลักสูตร เลขานุการฝ่ายวิชาการ ความต้องการทางสังคมว่าต้องการพยาบาลแบบไหนก็ เป็นสิ่งสำคัญ

2) จัดตั้งทีมพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ทีมบริหาร (ผู้บริหารและหัวหน้าภาควิชาต่างๆ) และทีมดำเนินการ

3) แบ่งหน้าที่โดยทีมดำเนินการจัดทำ มคอ. ที่สำคัญคือ มคอ.2, มคอ.7 ปัจจุบันนี้สภาการพยาบาลได้ ประกาศให้เรื่อง การใช้ยาแบบสมเหตุสมผล (RDU) บรรจุในหลักสูตร เมื่อพิจารณาใน มคอ.7 พบว่ายังไม่มีใน หลักสูตรปี พ.ศ. 2559 ดังนั้น จึงควรนำเรื่องนี้มาบรรจุในหลักสูตรปี พ.ศ. 2564 มีการลดจำนวนหน่วยกิตลง จาก 143 หน่วยกิตเหลือ 138 หน่วยกิตในหลักสูตรปี พ.ศ. 2559 เหตุผลที่ลดจำนวนหน่วยกิตลงเพราะเห็นว่า นักศึกษาต้องมีการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าการเรียนในห้อง

4) จัดทำโครงสร้างหลักสูตรต้องสร้างตามเกณฑ์ของ สกอ. (ตาม มคอ.1) มีการประชุมอาจารย์ในคณะ พยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ ทีมดำเนินงานและทีมผู้บริหารเพื่อดูว่าหลักสูตรต้องปรับปรุงอะไรบ้างในแต่ละวิชา หรือดูว่า ที่มีอยู่ตรงตามที่กำหนดไว้หรือไม่ เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์ในภาควิชาและทีม ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร เมื่อได้ภาพรวมว่าภาควิชาต้องการอะไร จึงพิจารณาต่อว่า รายวิชาไหนตอบโจทย์ คุณลักษณะของบัณฑิตที่ต้องการแล้วนำไปจัด Rotation

5) ส่งโครงสร้างหลักสูตรไปให้สภาการพยาบาลตรวจสอบจากนั้นจึงเข้าสู่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ หลักสูตร โดยต้องส่งโครงสร้างหลักสูตรให้สภาการพยาบาลพิจารณาล่วงหน้าก่อนใช้จริงอย่างน้อย 3 เดือน และส่งเข้าสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอย่างน้อย 2 เดือน

2. ปัญหาและอุปสรรคมีอะไรบ้างและแนวทางการแก้ไข ทำอย่างไรบ้าง

1) ความแตกต่างของผู้จัดทำโครงสร้างหลักสูตร ถ้ามีผู้ที่ไม่ยอมรับในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง หลักสูตรจะแก้ไขยาก ดังนั้นจึงควรมีคนจัดทำและคนใช้หลักสูตรให้เป็นคนเดียวกัน

2) การลดหน่วยกิตในการเรียนจาก 143 เหลือ 138 หน่วยกิตเนื่องจาก สกอ. ต้องการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ นักศึกษาต้องเรียนรู้เอง ไม่ใช่เรียนแต่ในห้องเรียน ทำให้นักศึกษาไม่มีคุณภาพตามที่ฝ่ายการ พยาบาลต้องการเท่าที่ควร

3. ไช้กลเม็ด (trick) ในการพัฒนาหลักสูตรอะไรบ้าง

1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องดูแลเรื่องการพัฒนาหลักสูตรตลอดเวลาที่ใช้

2) มีการจัดประชุมทีมพัฒนาหลักสูตรทุกอาทิตย์ในระยะเวลา 3-4 เดือน และต้องมีเลขาพัฒนาหลักสูตร

3) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องอยู่ครบตลอดหลักสูตร

บทสัมภาษณ์การพัฒนาหลักสูตร
“ช่วงระหว่างที่เป็นคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์”

รศ.ดร.บุญทิศา สุวิทย์

1. ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรทำอย่างไร

การพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตหลักสูตรปรับปรุง 2559 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ประเมิน input จาก

- งานวิจัยการประเมินหลักสูตร 2555 จากผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วนำข้อมูลมาประมวลผลเพื่อพัฒนาหลักสูตรฯ 2559

- คูบริบทในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงระดับสังคม ประเทศหรือระดับชาติและระดับโลก นโยบายระดับชาติว่ามุ่งเน้นการศึกษาไปในทิศทางใด ให้สอดคล้องและมุ่งเน้นการดูแลสุขภาพคนเมืองเพิ่มขึ้นจากหลักสูตรฯ 2555

- อื่นๆ การประเมินการเรียนการสอน การประชุมสภาการพยาบาล

2) กระบวนการ การพัฒนาหลักสูตร

- มีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร คณะกรรมการวิชาการ คณะกรรมการร่างหลักสูตร คณะกรรมการกลั่นกรอง/วิพากษ์หลักสูตร เพื่อส่งคณะกรรมการวิชาการ คณะกรรมการดำเนินงานประจำคณะ สภาวิชาการมหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยเพื่อให้ได้รับอนุมัติจากสกอ คณะเดียวคณะฯ จะส่งเพื่อขอความเห็นชอบจากสภาวิชาชีพการ (สภาการพยาบาล)

- หัวหน้าภาควิชาถ่ายทอดแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรต่อที่ประชุมอาจารย์ในภาควิชา เพื่อหาความเห็นร่วมกัน ข้อความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้สอน จากผู้ปฏิบัติเสนอต่อผู้บริหาร และ จากผู้บริหารลงสู่ผู้ปฏิบัติ เพื่อให้ได้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

- การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

- เชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย ทำ work shop ทำ curriculum mapping

3) ดำเนินการร่างหลักสูตรที่ค่อนข้างสมบูรณ์ พิจารณาโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต โดยหลักสูตรฯ 2559 จำนวนหน่วยกิตลดลง เน้นการเรียนภาคปฏิบัติเพิ่มขึ้น เน้นการดูแลสุขภาพคนเมืองเพิ่มขึ้น มีการเรียนลำดับรายวิชาใหม่ตามช่วงชีวิตของมนุษย์

4) ประเมิน PDCA เพื่อพัฒนาหลักสูตรระหว่างการใช้หลักสูตรโดยประเมินทุกชั้นปี รวมถึงจากการประชุมวิชาการ และทำการปรับปรุงพัฒนาการใช้หลักสูตร เช่น ชั้นปีที่ 1 รายวิชาการศึกษาทั่วไป จะเรียนร่วมกับคณะวิทยาศาสตร์ และส่วนที่ไม่สามารถพัฒนาในระหว่างการใช้หลักสูตรจะเก็บรวบรวมเพื่อนำไปพัฒนาในหลักสูตรฯ 2564

2. ปัญหาและอุปสรรคมีอะไรบ้างและแนวทางการแก้ไข ทำอย่างไรบ้าง

1) นักศึกษาเรียนวิชาพยาธิสภาพพร้อมกับเรียนวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ โดยนักศึกษาต้องเรียนวิชาพื้นฐานวิชาชีพให้เสร็จสิ้นก่อน ทั้งนี้เนื่องจากเล็งเห็นว่านักศึกษาสามารถสืบค้นค้นคว้าด้วยตนเองได้ แต่ในสภาพจริงไม่เป็นเช่นนั้น จึงแก้ปัญหาโดยให้เรียนวิชาพยาธิสภาพให้เสร็จสิ้นก่อนจึงเริ่มเรียนวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ (หลักสูตรฯ 2564 ต้องพิจารณาการเรียงลำดับรายวิชาที่ต้องเรียนก่อนหลัง)

2) วิชาสาธารณสุขวิทยานักศึกษาไม่ได้เรียน Basic CPR จึงจัดกิจกรรมการฝึก CPR ก่อนเรียน

3) ระหว่างชั้นปีมีการเลื่อนกันระหว่างหลักสูตรฯ 2555 กับ 2559 ทำให้ ค่า FTES ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ต้องพิจารณาค่า FTES เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในคณะฯ มีหลักสูตรป.โท และอาจารย์ในคณะฯ เป็นผู้สอนให้กับคณะอื่นด้วย

4) หลักสูตรฯ 2555 ชั้นปีที่ 3 เรียนค่อนข้างหนัก จึงมีการกระจายรายวิชาทำให้ในหลักสูตรฯ 2559 ชั้นปีที่ 2 จะเรียนค่อนข้างหนัก ปีที่ 3 จะเรียนน้อยเมื่อเทียบกับชั้นปีอื่น

5) วิชาเวชบริบาลขั้นต้น (PMC) มีเสียงสะท้อนจากฝ่ายบริการว่าควรจะเรียนในชั้นปีที่ 4 แนวทางแก้ไขคือเพิ่มระยะเวลาการเตรียมความพร้อมนักศึกษา ก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติและให้อาจารย์ผู้สอนดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด

6) จากนโยบายการเปิดการศึกษาตามอาเซียน ทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 เสียโอกาสในการเลื่อนชั้นเงินเดือนจึงปรับการเปิดภาคการศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 มาเปิดช่วงเดือนมิถุนายน เพื่อให้สำเร็จการศึกษาในเดือนมีนาคม และแจ้งต่อสภามหาวิทยาลัย

7) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

- การจัดระบบห้องปฏิบัติการพยาบาล (LRC) ยังไม่ชัดเจนในการจัดเก็บอุปกรณ์เพื่อให้สะดวกต่อการใช้งาน แนวทางการแก้ไข มีการจัดห้องและการเก็บอุปกรณ์เป็นระบบ มีการจัดซื้อหุ่น Simmom เพื่อให้มีการเรียนการสอนที่ใช้สถานการณ์จำลองเพิ่มขึ้น

- มีการจัดจ้างรถภายนอกเพื่อรับส่งนักศึกษาในการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติในวันพุธ-ศุกร์ พร้อมกันทำให้ใช้งบประมาณจำนวนมาก แนวทางการแก้ปัญหาโดยให้มีการกระจายนักศึกษาฝึกวันจันทร์-อังคาร ในบางแหล่งฝึกที่ไม่เข้าซ้อนกับสถาบันและแหล่งฝึกสามารถบริหารจัดการในนักศึกษาฝึกในวันดังกล่าวได้

- เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (wifi) ไม่ครอบคลุมหอพักนักศึกษา แนวทางการพัฒนาคือจัดสรรงบประมาณในการขยายเครือข่ายไร้สายให้ครอบคลุมพื้นที่ให้นักศึกษาเข้าถึงได้มากขึ้น

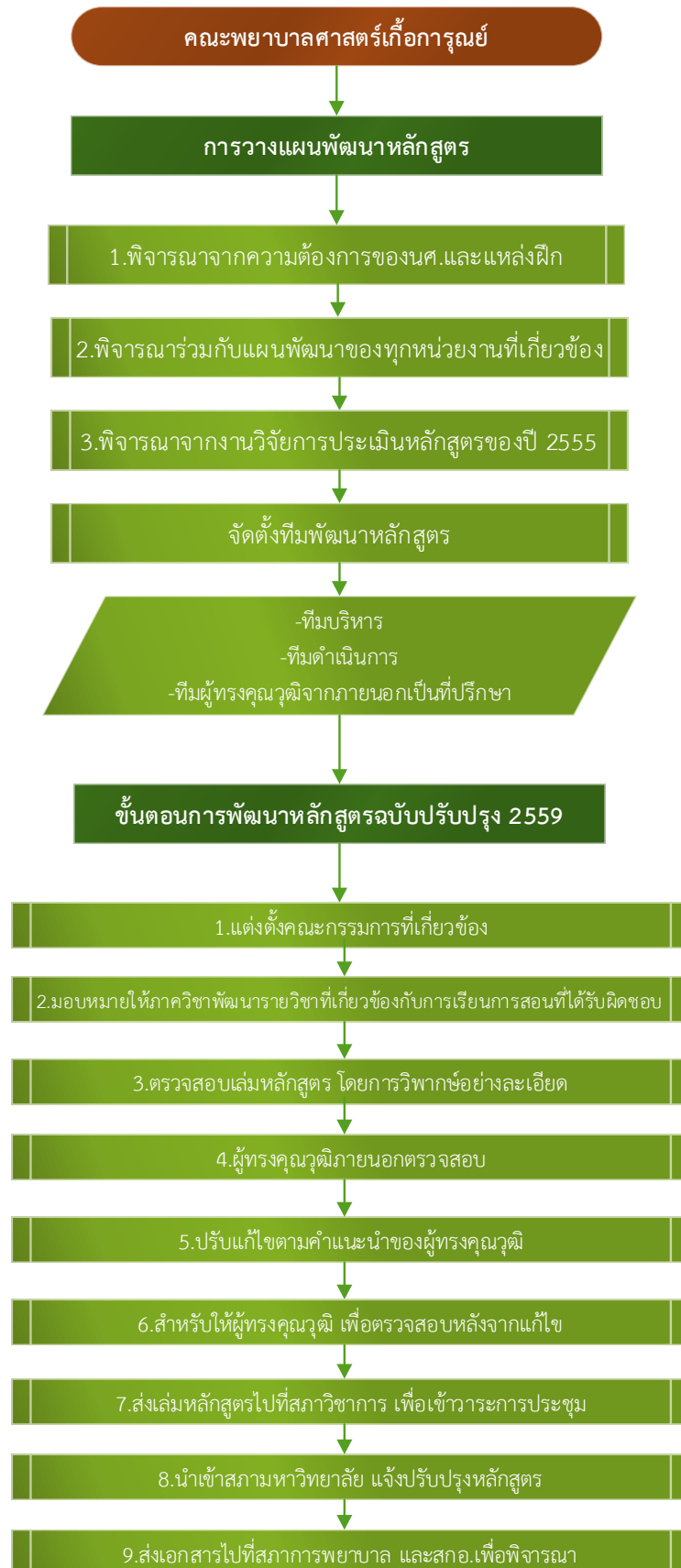
- พัฒนาคาเฟ่เป็นอยู่ คุณภาพชีวิตของนักศึกษาโดย มีห้องเพลนเรียน เพียรรู้ มีนโยบายปรับปรุงหอพักนักศึกษา

จุดเด่นของหลักสูตร

มีจรรยาวิชาที่มีการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนกับบริการวิชาการ การวิจัย มากขึ้น และมีการจัดโครงการเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งเพื่อพัฒนาผลสอบ

3.ใช้กลเม็ด (trick) ในการพัฒนาหลักสูตรอะไรบ้าง

มีความละเอียด รอบคอบ ไม่เร่งรีบ ต้องพิจารณาให้รอบด้านถึงจุดอ่อนของหลักสูตร ในผู้สอน ผู้รับผิดชอบรายวิชา ภาควิชา ช่วยกันมองให้รอบด้านอย่างมุ่งมั่นตั้งใจ ต้องมีความชัดเจนว่าจะมุ่งไปในทิศทางใด มีเป้าหมายชัดเจน ระบุหัวข้อสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เน้นการดูแลสุขภาพคนเมือง พัฒนาสื่อการสอน / นวัตกรรม AI เป็นแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับ KM ให้บุคคลภายนอกหรือสถาบันการศึกษา สามารถเข้าถึงมูลการจัดการความรู้ของคณะฯ

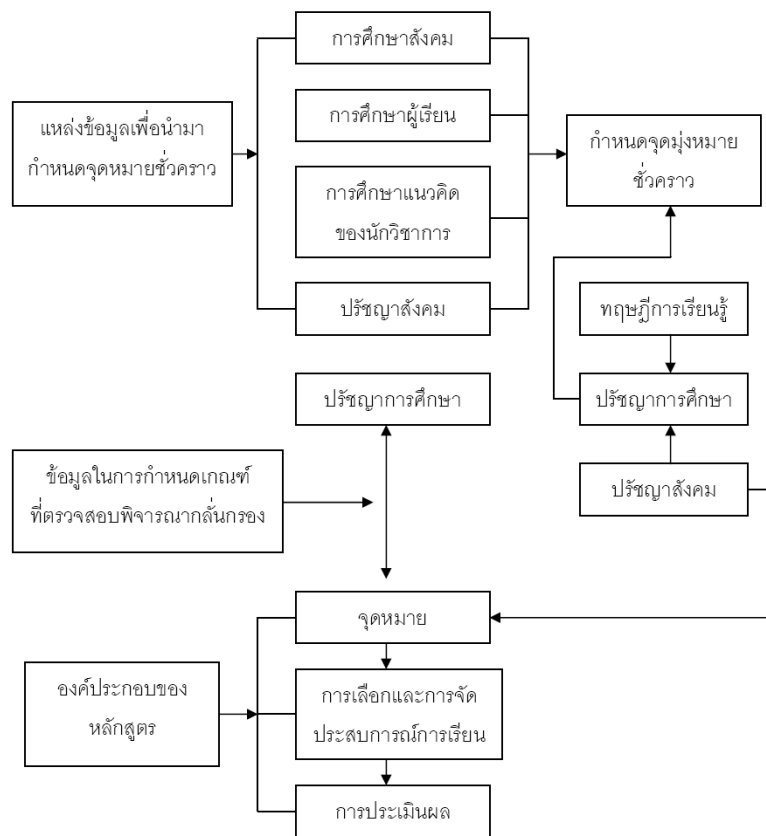
รูป 3 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรช่วงระหว่างที่เป็นคณะพยาบาลศาสตร์ถือการุณย์

3.3) ทบทวนเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร คณะผู้ศึกษาได้รวบรวมรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรจากเอกสาร งานวิจัย ตำราที่เกี่ยวข้อง โดยอ้างอิงจาก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). และ เบนจววรรณ กี่สุขพันธ์. (2558). สุวิมล พิบูลย์. (2556) พบว่ามีนักวิชาการศึกษาได้เสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรไว้หลากหลาย การศึกษาครั้งนี้ขอเสนอ 5 ท่าน Tyler, Taba, UNESCO, Noelker และ Woelfgang ดังนี้

Tyler (1949) วางแบบโครงสร้างหลักสูตรโดยใช้วิธี Mean-Ends Approach ซึ่งเป็นรูปแบบที่ได้รับการยอมรับและรู้จักกันดี ซึ่งมีหลักการและเหตุผลในการพัฒนาหลักสูตรว่าในการพัฒนาหลักสูตรจะตอบคำถามพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1. มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนควรแสวงหา
2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนควรจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้
3. จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร
4. จะทราบได้อย่างไรว่าจุดมุ่งหมายดังกล่าวได้บรรลุตามที่กำหนดไว้

รูป 4 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์

หลักการและเหตุผลทั้ง 4 ประการนี้ จะต้องตอบคำถามเรียงกันตามลำดับ ดังนั้นความมุ่งหมาย จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะกำหนดรายละเอียดในข้ออื่นๆ ตามมา

การพัฒนาหลักสูตรของ Tyler มีลำดับขั้น ดังนี้

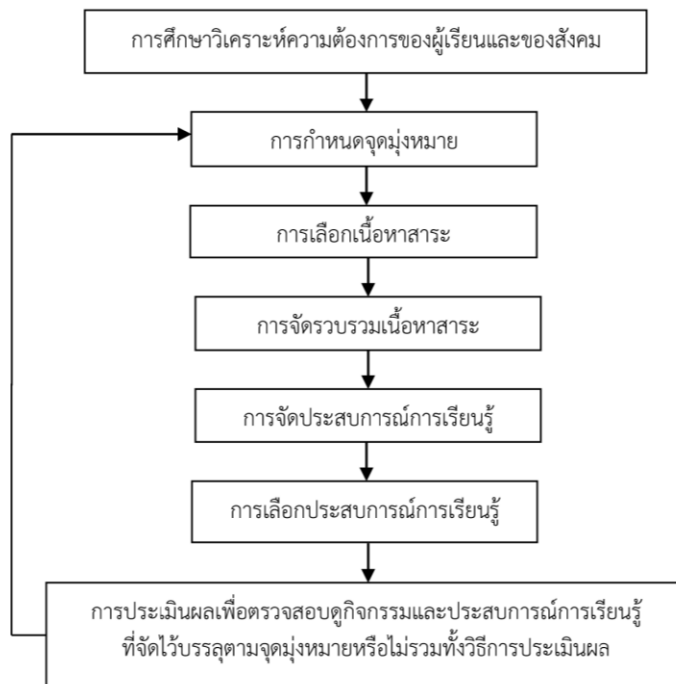
ขั้นที่ 1 จุดมุ่งหมายเป็นตัวกำหนดควบคุมการเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ดังนั้นการกำหนดจุดมุ่งหมายจึงมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นแรกเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายชั่วคราว แล้วจึงหาวิธีการและเกณฑ์จากทฤษฎีการเรียนรู้ ปรัชญาการศึกษา และปรัชญาสังคม มากลั่นกรองจุดมุ่งหมายชั่วคราวเพื่อให้ได้มาเป็นจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของหลักสูตรสำหรับพื้นฐานทางจิตวิทยาและปรัชญา ในการพัฒนาหลักสูตรจะเข้ามามีบทบาท และช่วยในการตรวจสอบเพื่อความชัดเจนของการกำหนดจุดมุ่งหมายขั้นนี้เพื่อ ตอบคำถามและหาความชัดเจนว่า การจัดหลักสูตรนั้นเพื่อตอบสนองใคร ตอบสนองผู้เรียนหรือสังคม

ขั้นที่ 2 การเลือกประสบการณ์ในการเรียนรู้ มีสิ่งที่ต้องพิจารณา ได้แก่ 1) ผู้เรียนควรได้ฝึกกิจกรรม และเรียนรู้เนื้อหาตามที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมาย 2) กิจกรรม และประสบการณ์ควรจะทำให้ผู้เรียนพอใจที่จะปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมาย 3) กิจกรรม และประสบการณ์อยู่ในขอบข่ายที่ปฏิบัติได้ และ 4) กิจกรรม และประสบการณ์หลายๆ ด้านอาจนำไปสู่จุดมุ่งหมายเพียงข้อเดียว หรือกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้เพียงหนึ่งอย่าง อาจตอบสนองจุดมุ่งหมายหลายๆ ข้อได้

ขั้นที่ 3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในการจัดประสบการณ์ให้เป็นหน่วย ต้องมีการสำรวจความสัมพันธ์ทางด้านเวลา และเนื้อหา โดยมีเกณฑ์ในการจัดอย่างมีประสิทธิภาพ คือความต่อเนื่อง (Continuity) การเรียงลำดับขั้นตอน (Sequence) และการบูรณาการ (Integration)

ขั้นที่ 4 การประเมินผล เป็นขั้นตอนที่พิจารณาว่าประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดขึ้นบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

Taba (1962) มีแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรด้วยวิธีอุปนัย (Inductive Process) โดยเห็นว่าหลักสูตรควรจะออกแบบและกำหนดโดยเริ่มจากระดับรากหญ้าซึ่งเป็นหน่วยเล็กก่อน แล้วจึงค่อยดำเนินการสู่ปัญหาที่ใหญ่ขึ้นขององค์กรโดยรวม นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่าการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรในทางทฤษฎีเป็นงานที่ต้องจัดลำดับความคิดให้เป็นระบบและเป็นตรรกะ (Logic) แต่ในทางปฏิบัติจะเริ่มขึ้นที่จุดใดจุดหนึ่งก่อนก็ได้ และเมื่อเริ่มที่จุดใดแล้วจะต้องทำการศึกษาให้ครบทั้งกระบวนการตั้งแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของ Taba ที่กำหนดไว้สำหรับการพัฒนาหลักสูตรมีอยู่ 7 ขั้นตอน

รูป 5 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Tabata

ที่มา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560: 44)

โดยมีรายละเอียดการพัฒนาหลักสูตรของ Tabata ทั้ง 7 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสำรวจความต้องการ นักพัฒนาหลักสูตรหรือครูผู้สอนเป็นผู้สำรวจความต้องการทางการเรียนจากกลุ่มผู้เรียนทำการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้เรียนแต่ละคน ในด้านข้อมูลพื้นฐานข้อบกพร่อง และความแตกต่างระหว่างบุคคล

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมายภายหลังจากการได้ระบุถึงความต้องการของนักเรียนพร้อมกับวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียนแล้ว ครูผู้สอนจะใช้ข้อมูลเหล่านี้มากำหนดเป็นจุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาหลักสูตรขั้นต่อไป

ขั้นที่ 3 การเลือกเนื้อหา จุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้จะเป็นแนวทางในการเลือกเนื้อหาซึ่งเนื้อหาที่คัดเลือกมาจะต้องเหมาะสมและมีความสำคัญกับผู้เรียน

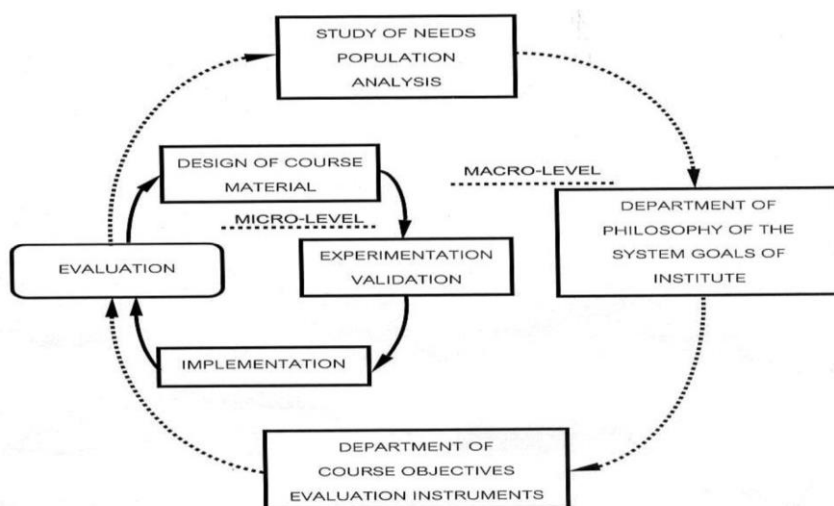
ขั้นที่ 4 การจัดลำดับเนื้อหาวิชา เมื่อครูได้เนื้อหามาแล้วจะต้องจัดลำดับเนื้อหาวิชาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน เช่น วุฒิภาวะ ความพร้อม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

ขั้นที่ 5 การเลือกประสบการณ์ การเรียนรู้เมื่อจัดลำดับเนื้อหาแล้ว ครูจะทำการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและวิธีสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของเนื้อหาวิชาและสภาพผู้เรียน

ขั้นที่ 6 การจัดลำดับประสบการณ์ ครูผู้สอนเป็นคนตัดสินใจจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน

ขั้นที่ 7 กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีประเมินผลนักพัฒนาหลักสูตรจะช่วยให้การตัดสินใจว่ามีจุดมุ่งหมายข้อใดบ้างที่ผู้เรียนได้บรรลุ ส่วนครูผู้สอนจะช่วยให้การคัดเลือกเทคนิควิธีการประเมินที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

UNESCO ได้สร้างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือส่วนมหภาค (Macro-level) และส่วนจุลภาค (Micro-level) ดังนี้

รูป 6 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ UNESCO

ที่มา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560 : 46)

ส่วนมหภาค จะเป็นส่วนของการให้เหตุผลในหลักการใหญ่ๆ เพื่อที่จะให้ได้มาถึงเป้าหมายของหลักสูตร รายละเอียด เนื้อหาหลักสูตร วิธีการใช้หลักสูตร ตลอดจนวิธี หรือรูปแบบของการประเมินผลหลักสูตรในระดับของระบบการเรียน หรือของสถาบันนั้นๆ ซึ่งแต่ละขั้นตอนในส่วนมหภาคของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรนี้ จะทำให้รู้ถึงข้อมูลต่างๆ ดังต่อไปนี้

- วิเคราะห์สถานการณ์ขั้นสุดท้ายที่ต้องการในด้านความต้องการส่วนตัวของผู้เรียนหรือความต้องการของสังคม

- กำหนดงานเฉพาะอย่างหรือเป้าหมายของหลักสูตรโดยพิจารณาถึงความต้องการของผู้เรียนและสังคมด้วย

- สร้างระบบการควบคุมและประเมินผลที่ต่อเนื่องเพื่อใช้ประเมินผลขบวนการพัฒนาหลักสูตร

ส่วนจุลภาค จะเป็นส่วนซึ่งอยู่ในระดับแคบลงมากคือ ระดับของทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน ซึ่งถ้าพิจารณาจากแผนภูมิรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร จะเห็นได้ว่าทั้งส่วนมหภาคและจุลภาคนั้นไม่ได้แยกออกจากกันอย่างเด็ดขาดกลับมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างไม่สามารถแยกออกจากกันได้ คือ ถ้าส่วนหนึ่งเปลี่ยนแปลงไปก็จะมีผลหรืออิทธิพลต่ออีกส่วนหนึ่งเสมอ หมายความว่า ถ้าหลักการและเหตุผลในการกำหนด

เป้าหมายต่างๆ ของส่วนมหภาคเปลี่ยนแปลง การจัดการเรียน การสอนต่างๆ ตลอดจนเนื้อหาวิธีการสอน ของ ส่วนจุลภาคก็ต้องเปลี่ยนแปลงด้วย เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับส่วนมหภาค เป็นต้น

ขั้นตอนต่างๆ ของส่วนจุลภาค แสดงได้โดยแผนภูมิ และมีคำอธิบายประกอบแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้

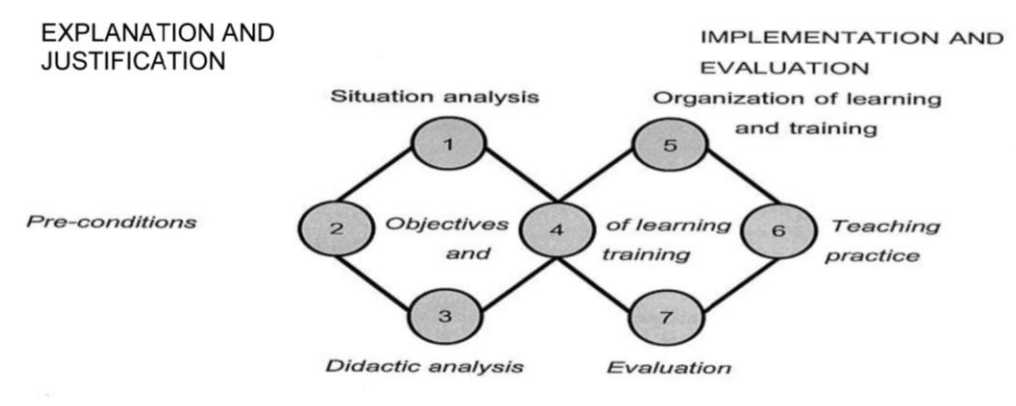
ขั้นตอนที่ 1 ในส่วนจุลภาคนี้ก็คือ ขั้นตอนวิเคราะห์รายละเอียดต่างๆ ของความต้องการแรงงานสาขา ต่างๆ ในอนาคต ตลอดจนวิเคราะห์คุณสมบัติความต้องการพิเศษเฉพาะอย่างของผู้เรียนด้วย เช่น พื้นฐานความรู้ เดิม โอกาสของการที่จะมีงานทำ ความสามารถในการเรียน ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 2 จะกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของหลักสูตรให้ชัดเจนละเอียดขึ้นรวมถึง ขอบข่ายของสาขาการเรียน วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนในแต่ละวิชาด้วย

ขั้นตอนที่ 3 และ 4 เป็นการนำเอารายละเอียดไปทดลองใช้จริง

ขั้นตอนที่ 5 เป็นการประเมินผล โดยรวมถึงการตีความการตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ของขบวนการ พัฒนาหลักสูตร เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

Noelker/Schoenfeldf ได้สร้างรูปแบบของการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

รูป 7 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Noelker/Schoenfeldf

รูปแบบประกอบด้วยวงกลม 2 วง วงแรกกล่าวถึงปัญหาที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย และการตัดสินใจ เลือกรเนื้อหาในการเรียนการสอน ส่วนในวงกลมหลังพูดถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการนำไปปฏิบัติและประเมินผล ตามหลักของการวัดผลทางการศึกษารายละเอียดของแต่ละขั้นตอนในวงกลมแรกมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : วิเคราะห์สถานการณ์

วิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน สังคม เช่น คุณวุฒิหรือความสามารถในการทำงาน ความต้องการของ ตลาดแรงงานให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

คำถามเพื่อชี้แนว : ใครคือเป้าหมายของหลักสูตร? หรือหลักสูตรนี้มีเป้าหมายเพื่อใคร? ความต้องการส่วนบุคคลและของสังคมอะไรบ้างที่บรรลุ?

ขั้นตอนที่ 2 : กำหนดเงื่อนไขพื้นฐานกำหนดระดับของการเรียน สร้างแบบทดสอบ และข้อสอบสำหรับ วัดผล รวบรวมรายละเอียดต่างๆ ตามสิทธิที่พึงมี เพื่อจัดตั้งงบประมาณ นำหลักสูตรนี้ให้เข้าไปอยู่ในระบบของ การศึกษา

คำถามเพื่อชี้แนว : จะทำอย่างไรเพื่อที่ให้นแน่ใจว่าหลักสูตรนี้ได้รับความสนับสนุนและมีความมั่นคง? หลักสูตรที่สร้างขึ้นมานี้สามารถนำไปบรรจุอยู่ในระบบการศึกษาได้หรือไม่?

ขั้นตอนที่ 3 : การวิเคราะห์ยุทธวิธีให้เหตุผลในการกำหนดเนื้อหา พิจารณาถึงส่วนสัดของเนื้อหาหมวดวิชาต่างๆ โดยดูที่ความเจริญทางด้านเทคโนโลยี และผลที่ได้จากการวิจัย เลือกจุดเริ่มต้นของการวิเคราะห์ยุทธวิธี

คำถามเพื่อชี้แนว: เนื้อหาอะไรที่ควรเรียน? จุดไหนของการเริ่มต้นเพื่อให้ได้เนื้อหาที่ดีที่สุด?

ขั้นตอนที่ 4: จุดมุ่งหมายของการเรียนกำหนดวัตถุประสงค์และคุณสมบัติ กำหนดขอบเขตการเรียน ระดับของวัตถุประสงค์การจัดเรียงลำดับวัตถุประสงค์

คำถามเพื่อชี้แนว: อะไรคือจุดมุ่งหมาย ความสามารถ ทักษะคิ และทักษะที่หลักสูตรควรมี? จะกำหนดระดับ และเรียงลำดับวัตถุประสงค์ได้อย่างไร?

ขั้นตอนที่ 5: การจัดการเรียนการสอนแบ่งแยกเนื้อหาออกเป็นส่วนๆ วางแผนการใช้วิธีสอนและอุปกรณ์การสอนทำตารางเวลา

คำถามเพื่อชี้แนว : จะจัดวัตถุประสงค์และเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาได้อย่างไร? จะใช้วิธีสอนและอุปกรณ์การสอนแบบไหนจึงจะทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การสอนที่ตั้งเอาไว้?

ขั้นตอนที่ 6 : ขบวนการเรียนการสอนขั้นตอนนี้เป็นกรอธิบายหรือแสดงถึงการนำหลักสูตรไปใช้

ขั้นตอนที่ 7 : การประเมินผลทดสอบขบวนการเรียนการสอน ทดสอบวิธีการนำหลักสูตรไปใช้ ทดสอบตัวหลักสูตร เช่นรายละเอียดเนื้อหาและจุดมุ่งหมาย

คำถามเพื่อชี้แนว : ในด้านไหนที่หลักสูตรประสบผลสำเร็จ? เหตุผลอะไรที่ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผล? วิธีการอะไรที่ใช้ในการออกแบบหลักสูตร? นำหลักสูตรไปใช้โดยวิธีไหน? ผู้เรียนเป็นอย่างไร?

รูปแบบของการพัฒนาหลักสูตรของ Noelker/Schoenfeldt มีรายละเอียดชี้แนะโดยใช้คำถามประกอบในแต่ละขั้นตอน ซึ่งเป็นการง่ายที่จะนำไปปฏิบัติ ประกอบด้วยส่วนที่ให้หลักการและเหตุผลเพื่อกำหนดเป้าหมายกว้างๆ ขึ้นก่อน แล้วจึงนำมาให้ได้รายละเอียดที่ชัดเจนขึ้นเพื่อนำหลักสูตรนั้นไปทดลองใช้ และเก็บข้อมูลต่างๆ เพื่อประเมินผลนำไปเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในการที่จะนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

Woelfgang ได้สร้างรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Woelfgang มีองค์ประกอบ 2 ส่วนคือ MicroLevel และ Macro Level โดยมีรายละเอียดดังนี้

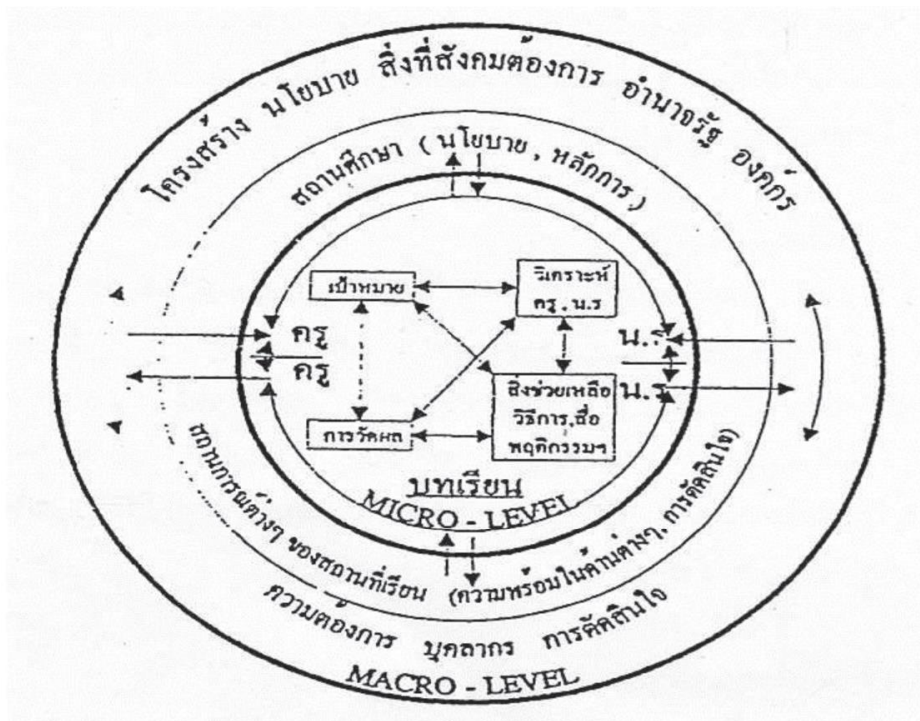
Micro Level เป็น ปัจจัยที่อยู่ภายใน ประกอบด้วย 4 ส่วนที่สำคัญดังนี้

1. เป้าหมาย หมายถึง วัตถุประสงค์ของบทเรียนตามหลักสูตร เป้าหมายของกระบวนการเรียนรู้ ถ้าเป็นหลักสูตรจะถูกเขียนเอาไว้ในรูปของเนื้อหาวิชา และจากเนื้อหาวิชาต่างๆ จะเขียนไว้ในรูปของวัตถุประสงค์รายวิชา จะมีความชัดเจนพอสมควร หรือถ้าเป็นบทเรียนแต่ละบทเรียนจะเขียนในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม จะทำให้การตีความหรือการเตรียมบทเรียนเพื่อการเรียนการสอนทำได้อย่างตรงเป้าหมายมากที่สุด

2. การวิเคราะห์ผู้เรียน และผู้สอน หมายถึง การพิจารณาวิเคราะห์ถึงข้อมูลต่างๆของผู้ที่จะเข้ามาเรียนรู้ และผู้ที่จะสอนจะได้ทราบข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ ซึ่งข้อมูลต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้การเตรียมบทเรียนของผู้สอนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนจริงๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบมากที่สุด

3. สิ่งช่วยในการเรียนรู้ หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่ถูกนำมาใช้ขณะเกิดการเรียนรู้เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความต้องการของหลักสูตร หรือเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้สิ่งช่วยต่างๆ เหล่านี้ ได้แก่ สื่อในการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ การจัดการและบริหารห้องเรียน

4. การวัดและประเมินผล หมายถึง วิธีการ หรือกระบวนการ ในการนำไปสู่การประเมินผลการเรียนการสอนหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน และวิธีการที่จะพิสูจน์ถึงความสามารถหรือคุณสมบัติของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากกระบวนการเรียนรู้ผ่านไปแล้ว โดยจะต้องพิจารณาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของบทเรียนนั้น

รูป 8 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Woelfgang

ทิมา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560: 50)

Macro Level เป็นปัจจัยที่อยู่ภายนอก ประกอบด้วย 5 ส่วนที่สำคัญดังนี้

1. สถานศึกษา โดยพิจารณามุ่งไปที่นโยบายและหลักการของสถานศึกษา หรือนโยบาย อันจะก่อให้เกิดอิทธิพลต่อรูปแบบต่างๆ ของการเรียนรู้ การจัดการ ซึ่งจะเชื่อมโยงกับสัมฤทธิ์ผล ของการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. สถานการณ์ของสถานศึกษา โดยพิจารณามุ่งไปที่สถานภาพและความพร้อมด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร วัสดุฝึก และความพร้อมด้านบุคลากร

3. องค์กรหรืออำนาจรัฐ พิจารณามุ่งไปที่โครงสร้างหรือนโยบายที่สังคมต้องการที่มาจากความต้องการของคนส่วนมากในสังคม เพื่อให้คนในสังคมมีคุณภาพตามความต้องการของสังคม

4. บุคลากร เป็นความต้องการของผู้เรียน ได้อิทธิพลมาจากบุคคลที่อยู่ในสังคมเกี่ยวกับการศึกษา ครอบครัว โดยคนในครอบครัว อาชีพของครอบครัว การประกอบอาชีพ

5. พฤติกรรมระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียนขณะเรียนรู้ที่เกิดจากผู้เรียนมี โอกาสร่วมกิจกรรม แสดงความคิดเห็นหรือทำกิจกรรมลักษณะอื่นๆ รวมถึงพฤติกรรมระหว่างผู้สอนกับผู้สอน

แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของนักการศึกษาทั้ง 5 ท่านที่กล่าวมามีองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกันแสดงได้ ดังตาราง.....

ตาราง 3 สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรจากการรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของนัก การศึกษา

องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร	Tyler	Taba	UNESCO	Noelker	Woelfgang
1. สำรวจความต้องการ	✓	✓	✓		
2. การกำหนดวัตถุประสงค์	✓	✓	✓	✓	✓
3. วิเคราะห์สถานการณ์เดิม	✓			✓	✓
4. วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก			✓	✓	✓
5. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้		✓	✓	✓	✓
6. การออกแบบ	✓	✓	✓	✓	✓
7. เนื้อหาหลักสูตร		✓	✓	✓	
8. การทดลองใช้หลักสูตร		✓	✓		
9. การนำหลักสูตรไปใช้	✓	✓	✓	✓	✓
10. การประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓
11. การสรุปและสะท้อนผล	✓		✓		

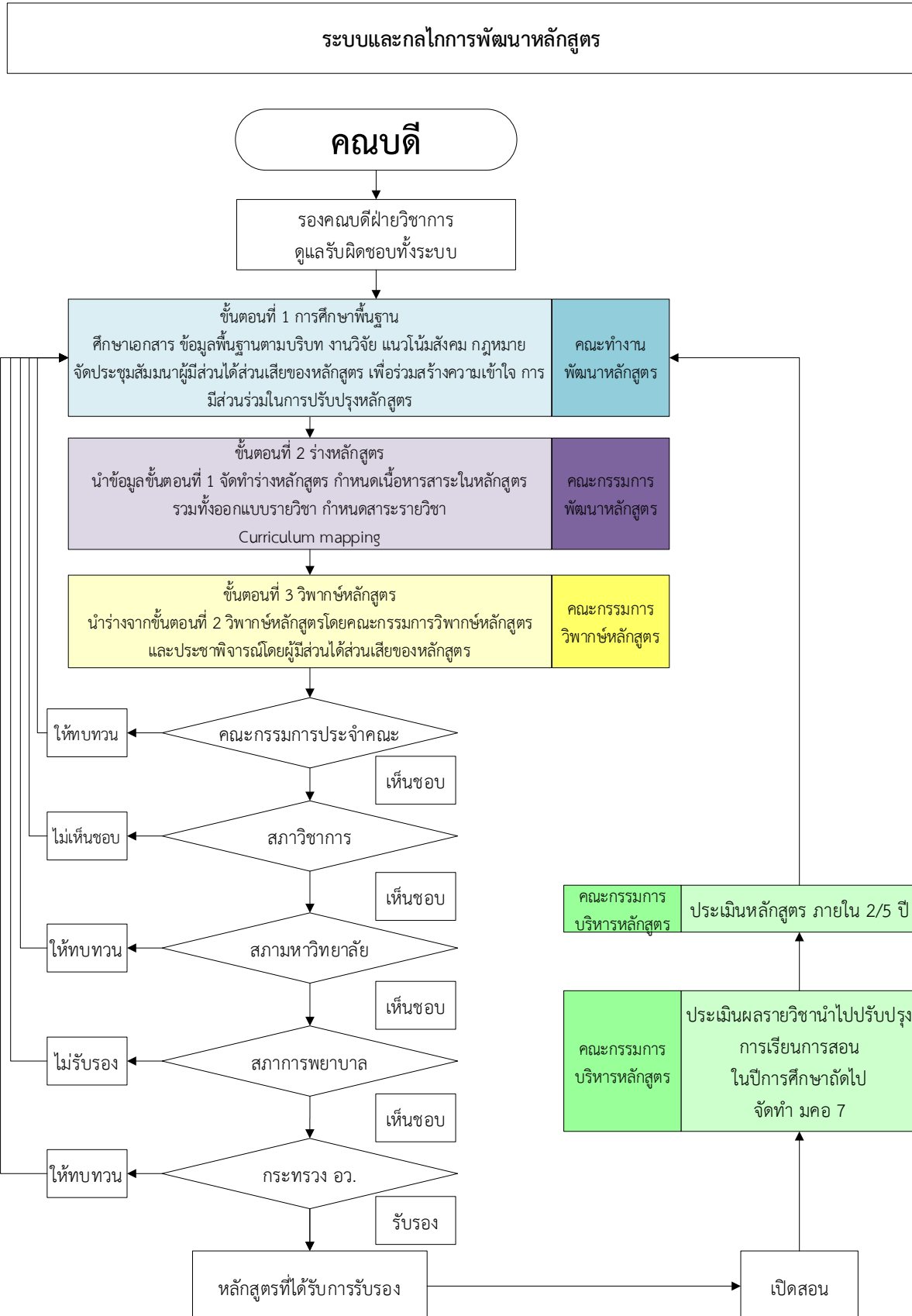
ที่มา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560 : 55)

จากตาราง 3 สรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่สร้างขึ้นสังเคราะห์มาจากแนวคิด การพัฒนาหลักสูตรของนักการศึกษาต่างๆ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ การสำรวจความต้องการ การกำหนด วัตถุประสงค์ การออกแบบ การทดลองใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผล และการสรุปและสะท้อน ผลดังนั้น รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่ดีและเหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้นั้นผู้ออกแบบจะแสดงความสัมพันธ์ ขององค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อยในลักษณะที่เป็นขั้นตอน หรือ กระบวนการ ที่สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในรูปแบบของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมซึ่งจะประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ และ ผลสะท้อนกลับ เพื่อนำไปสู่การฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นไป ที่การวางแผน การจัดการฝึกอบรม การ นำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้และการประเมินผล ภายใต้พื้นฐานแนวคิดของระบบซึ่งมีความเป็นไปได้ และสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ได้

4) การสกัดความรู้ Content analysis สรุป เนื้อหา จากขั้นตอน 3.1) วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรพยาบาลฯ ของคณะฯ 9 ฉบับ 3.2) สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ตลอดจน 3.3) ทบทวนเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร คณะทำงาน ฯ พบว่า ขั้นตอนหลักในการพัฒนาหลักสูตรมีความสอดคล้องกับขั้นตอนของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 55) ยกเว้นขั้นตอนที่ 8 การทดลองใช้หลักสูตร ซึ่งคณะฯ พยาบาลศาสตร์ถือการุณย์ ไม่มีโอกาสในการทดลองใช้ เมื่อพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรเสร็จในทุกวงรอบ ก็จะนำหลักสูตรไปใช้เลย และจัดให้มีการประเมินหลักสูตรทุกปี ในรูปของการจัดทำมคอ 7 และมีการปรับ วิธีการจัดการเรียน เนื้อหาสาระรายวิชา ในแต่ละปี และได้รับการตรวจรับรองคุณภาพการศึกษาภายใน จาก สกอ. ทุกปี

ตาราง 4 สรุปขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

ขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร
<p>จัดเตรียมข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำรวจความต้องการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2. วิเคราะห์สถานการณ์เดิม จากผลการประเมินหลักสูตรรอบก่อนหน้า 3. วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ณ ปัจจุบันและแนวโน้มสังคมในอนาคต 4. วิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ 5. วิเคราะห์กำลังคน งบประมาณ ทรัพยากรสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ 6. จัดเตรียมเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มคอ 1 สาขาการพยาบาล กฎระเบียบ ข้อบังคับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย
<p>ร่างหลักสูตร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดปรัชญา วัตถุประสงค์หลักสูตร ออกแบบหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร 2. จัดทำหลักสูตรฉบับรายนามเสนอต่อสาธารณะ ปรับแก้ไขตามสมควรแก่เหตุผลภายหลังได้รับคำวิพากษ์ 3. เสนอตามลำดับ <ol style="list-style-type: none"> 1) กรรมการวิชาการ 2) กรรมการประจำคณะฯ 3) สภาวิชาการมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช 4) สภามหาวิทยาลัย 5) สภาการพยาบาล 6) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) 4. การนำหลักสูตรไปใช้ 5. การประเมินผล 6. การสรุปนำผลไปพัฒนาหลักสูตรในวงรอบต่อไป

รูป 9 ระบบและกลไกการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์

5) การตรวจสอบความถูกต้อง

- ตรวจสอบความถูกต้องของข้อสรุปทั้งหมด โดยนำข้อสรุปจากการสกัดความรู้พิจารณาในคณะกรรมการวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์กัฏการุณย์ในการประชุมวันที่ 28 เมษายน 2564

ผลการพิจารณา เห็นสมควรให้นำเสนอเผยแพร่แก่ผู้สนใจทาง web site ของคณะพยาบาลศาสตร์กัฏการุณย์

ขั้นตอนที่ 2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) ดำเนินการถ่ายทอดความรู้จากการสกัดความรู้สู่คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรฯ พ.ศ. 2564 ดังนี้

ตาราง 5 แนวปฏิบัติในการนำขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไปใช้

ขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร	แนวปฏิบัตินำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร พ.ศ. 2564
<p>จัดเตรียมข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สสำรวจความต้องการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2. วิเคราะห์สถานการณ์เดิม จากผลการประเมินหลักสูตรรอบก่อนหน้า 3. วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ณ ปัจจุบันและแนวโน้มสังคมในอนาคต 4. วิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนการเรียน 5. วิเคราะห์กำลังคน งบประมาณ ทรัพยากรสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ 6. จัดเตรียมเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มคอ 1 สาขาการพยาบาล กฎระเบียบ ข้อบังคับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย 	<p>คณบดีแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตร</p> <p>รองคณบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน</p> <p>ผู้ช่วยคณบดีที่ได้รับการมอบเป็นรองประธาน</p> <p>ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในอนาคตเป็นกรรมการ</p>
<p>ร่างหลักสูตร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดปรัชญา วัตถุประสงค์หลักสูตร 2. ออกแบบหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร 3. เนื้อหาหลักสูตร 4. แผนการจัดการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร 	<p>คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร</p> <p>รองคณบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน</p> <p>ผู้ช่วยคณบดีที่ได้รับการมอบเป็นรองประธาน</p> <p>ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในอนาคตเป็นกรรมการ</p> <p>เชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นกรรมการอย่างน้อย 3 คน</p> <p>1 ใน 3 ควรเป็นกรรมการจากสภาการพยาบาล</p> <p>จัดทำโครงการประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนาหลักสูตร ควรเป็นแบบพักค้างอย่างน้อย 1 คืน สถานที่ไม่ไกลจาก กทม เพื่อความสะดวกในการเดินทางที่ไม่เสียเวลาในการเดินทาง</p>
<p>5. จัดทำหลักสูตรฉบับร่างนำเสนอต่อสาธารณะ ปรับแก้ไขตามสมควรแก่เหตุผลภายหลังได้รับคำวิพากษ์</p>	<p>คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร</p> <p>รองคณบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน</p> <p>ผู้ช่วยคณบดีที่ได้รับการมอบเป็นรองประธาน</p> <p>ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในอนาคตเป็นกรรมการ</p> <p>เชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นกรรมการวิพากษ์อย่างน้อย 3 คน</p> <p>1 ใน 3 ควรเป็นกรรมการจากสภาการพยาบาล</p> <p>จัดทำโครงการประชุมสัมมนาเพื่อวิพากษ์หลักสูตร เชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับมาร่วมวิพากษ์</p>
<p>6. เสนอตามลำดับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กรรมการวิชาการ 2) กรรมการประจำคณะฯ 3) สภาวิชาการมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชุมทุกอังคารที่ 2 ของเดือน - ประชุมจันทร์ที่ 3 ของเดือน - ประชุมศุกร์ที่ 1 ของเดือน ต้องเสนอวาระก่อนประชุม 15 วัน

ขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร	แนวปฏิบัตินำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร พ.ศ. 2564
<p>4) สภาการพยาบาล</p> <p>5) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)</p>	<p>- เสนอผ่านมหาวิทยาลัย ก่อนเปิดเรียนอย่างน้อย 6 เดือน เตรียมค่าใช้จ่ายในการประเมินหลักสูตร 40,000.00 สิ้น หมิ่นบาทถ้วน ระหว่างรอผลการพิจารณา ให้เตรียม มคอ 3,4 ให้พร้อม</p> <p>- เสนอผ่านมหาวิทยาลัย</p>
7. การนำหลักสูตรไปใช้	
9. การประเมินผล	ระหว่างภาค/ปีการศึกษาประเมินอาจารย์ผู้สอนรายบุคคล สิ้นสุดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา ประเมินรายวิชา สิ้นสุดภาคการศึกษา จัดให้มีการทวนสอบ
10. การสรุปนำผลไปพัฒนาหลักสูตรในวงรอบต่อไป	จัดทำ มคอ 7 / SAR ระดับหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 4. การบำรุงรักษาความรู้ (Knowledge Maintenance) สรุปผลจากการนำความรู้ไปใช้ ปรับแผนผังกระบวนการ (Flow chart) แล้วเผยแพร่บน web site ของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์

บทที่ 5 สรุปผลการจัดการความรู้

จากการนำความรู้ที่สกัดได้ไปใช้โดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร พยาบาลศาสตร์บัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564 เป็นการนำไปใช้รอบแรก แนวปฏิบัติที่ดีสรุปได้ดังนี้

ตาราง 7 แนวปฏิบัติที่ปรับปรุงภายหลังจากนำไปใช้พัฒนาหลักสูตรในวงรอบที่ 1

(ช่วงเวลาดำเนินการ พ.ศ. 2562-2564)

ขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร	ผู้รับผิดชอบ/แนวปฏิบัติที่ดี	ระยะเวลา
<p>จัดเตรียมข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สสำรวจความต้องการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2. วิเคราะห์สถานการณ์เดิม จากผลการประเมินหลักสูตรรอบก่อนหน้า 3. วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ณ ปัจจุบันและแนวโน้มสังคมในอนาคต 4. วิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนการเรียน 5. วิเคราะห์กำลังคน งบประมาณ ทรัพยากร สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ 6. จัดเตรียมเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มคอ 1 สาขาการพยาบาล กฎระเบียบ ข้อบังคับ การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย 	<p>คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร รองคณบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน ผู้ช่วยคณบดีที่ได้รับการมอบเป็นรองประธาน ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในอนาคตเป็นกรรมการ</p>	<p>ก่อนเปิดหลักสูตรใหม่อย่างน้อย 3 ปี</p>
<p>ร่างหลักสูตร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดปรัชญา วัตถุประสงค์ หลักสูตร 2. ออกแบบหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร 3. เนื้อหาหลักสูตร 4. แผนการจัดการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร 	<p>- คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร รองคณบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน ผู้ช่วยคณบดีที่ได้รับการมอบเป็นรองประธาน ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในอนาคตเป็นกรรมการ เชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเป็นกรรมการอย่างน้อย 3 คน 1 ใน 3 ควรเป็นกรรมการจากสภาการพยาบาล</p> <p>- จัดทำโครงการประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนาหลักสูตร ควรเป็นแบบพักค้างอย่างน้อย 1 คืน สถานที่ไม่ไกลจาก กทม เพื่อความสะดวกในการเดินทางที่ไม่เสียเวลาในการเดินทาง</p>	<p>ก่อนเปิดหลักสูตร 2 ปี 6 เดือน</p>
<p>5. จัดทำหลักสูตรฉบับร่างนำเสนอต่อ สาธารณะปรับแก้ไขตามสมควรแก่เหตุผล ภายหลังได้รับคำวิพากษ์</p>	<p>- คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์ หลักสูตร รองคณบดีฝ่ายวิชาการเป็นประธาน ผู้ช่วยคณบดีที่ได้รับการมอบมอบเป็นรองประธาน ผู้รับผิดชอบหลักสูตรในอนาคตเป็นกรรมการ เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอกเป็นกรรมการวิพากษ์อย่างน้อย 3 คน 1 ใน 3 ควรเป็นกรรมการจากสภาการพยาบาล</p>	<p>ก่อนเปิดหลักสูตรใหม่ 2 ปี</p>

ขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร	ผู้รับผิดชอบ/แนวปฏิบัติที่ดี	ระยะเวลา
	- จัดทำโครงการประชุมสัมมนาเพื่อวิพากษ์หลักสูตร เชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับ มาร่วมวิพากษ์	
<p>6. เสนอตามลำดับ</p> <p>1) กรรมการวิชาการ</p> <p>2) กรรมการประจำคณะฯ</p> <p>3) สภาวิชาการมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช</p> <p>4) สภาการพยาบาล</p> <p>5) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)</p>	<p>- ประชุมทุกอังคารที่ 2 ของเดือน</p> <p>- ประชุมจันทร์ที่ 3 ของเดือน</p> <p>- ประชุมศุกร์ที่ 1 ของเดือน ต้องเสนอวาระก่อนประชุม 15 วัน</p> <p>- เสนอผ่านมหาวิทยาลัย ก่อนเปิดเรียนอย่างน้อย 6 เดือน</p> <p>เตรียมค่าใช้จ่ายในการประเมินหลักสูตร 40,000.00 สิ้นหมื่นบาทถ้วน</p> <p>ระหว่างรอผลการพิจารณา ให้เตรียม มคอ 3,4 ให้พร้อม</p> <p>- เสนอผ่านมหาวิทยาลัย</p>	<p>ก่อนเปิดหลักสูตรใหม่ 1 ปี 6 เดือน</p> <p>ก่อนเปิดหลักสูตรใหม่ 1 ปี</p>
7. การนำหลักสูตรไปใช้		สิงหาคม
9. การประเมินผล	ระหว่างภาค/ปีการศึกษาประเมินอาจารย์ผู้สอนรายบุคคล สิ้นสุดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา ประเมินรายวิชา สิ้นสุดภาคการศึกษา จัดให้มีการทวนสอบ	
10. การสรุปนำผลไปพัฒนาหลักสูตรในวงรอบต่อไป	จัดทำ มคอ 7 / SAR ระดับหลักสูตร	สิ้นปีการศึกษาที่เปิดสอน

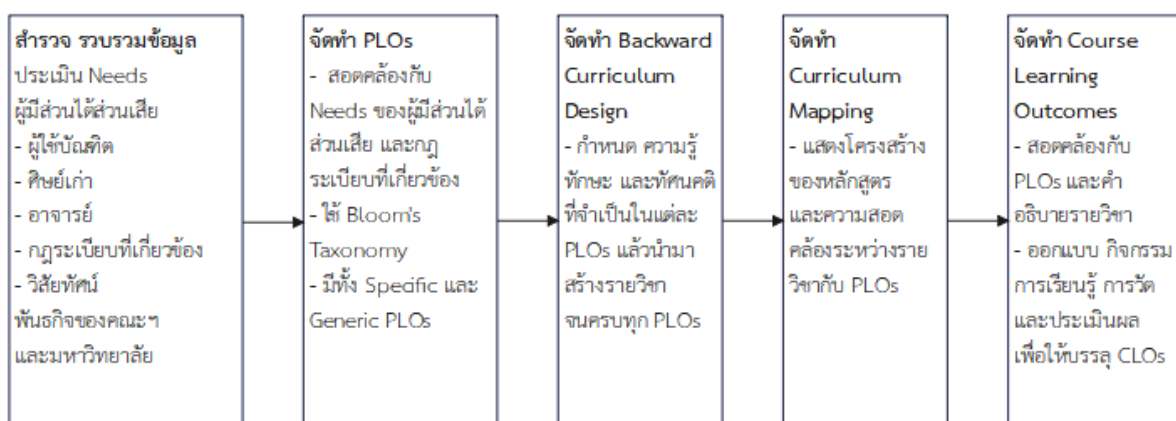
การนำความรู้ไปใช้ในวงรอบที่ 2

จากขั้นตอนที่ 3. การนำความรู้ไปใช้ใหม่ (Knowledge Reuse) คณะกรรมการจัดการความรู้เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มอบความรู้ให้คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2564 นำไปใช้ จนสามารถพัฒนาหลักสูตรได้สำเร็จในเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 เป็นการ นำไปใช้ในรอบแรก และวางแผนการนำแนวปฏิบัติไปใช้ในรอบที่ 2 ในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่น หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2567 และหลักสูตรพยาบาลศาสตร รมหาบัณฑิต หลักสูตร ใหม่ พ.ศ. 2567

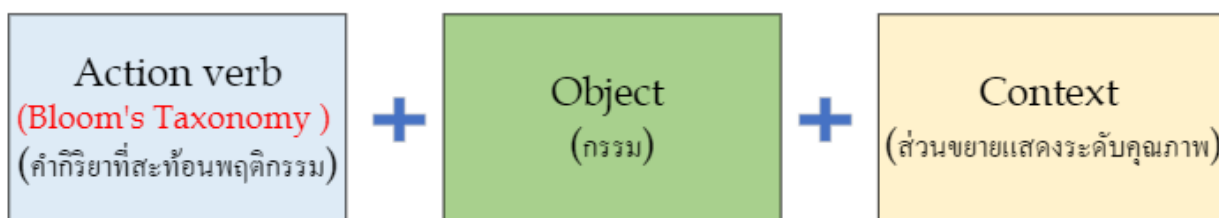
จากการนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 พบว่า มีความรู้ที่ควรส่งมอบต่อในเรื่องการออกแบบตามหลักการจัดการศึกษาจากผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome-based Education: OBE) ดังนี้

1. **Outcome based education (OBE)** เน้นการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญโดยเริ่มจาก Competencies ที่ได้ จากลักษณะเด่นของสถาบัน บวกกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตในอนาคต แล้วจึงแปลงออกมาเป็นผลลัพธ์การ เรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs-Program learning outcomes) หลังจากนั้น จึงสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับวิชา (CLOs -Course learning outcomes) และใช้แผนที่หลักสูตร (Curriculum mapping) ในการช่วยตรวจสอบว่า วิชาใดจะรับผิดชอบในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนและส่งต่อให้วิชา อื่นอย่างไร ผู้สอนก็ต้องนำ CLOs มาเป็น ตัวตั้งเพื่อที่จะออกแบบแผนการสอน ที่ต้องมีทั้งเรื่องการประเมิน (Assess) และแนวคิดทางการสอน(Teaching approach) อันจะนำมาสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน

2. กระบวนการออกแบบการถ่ายทอด PLOs ลงสู่ CLOs ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

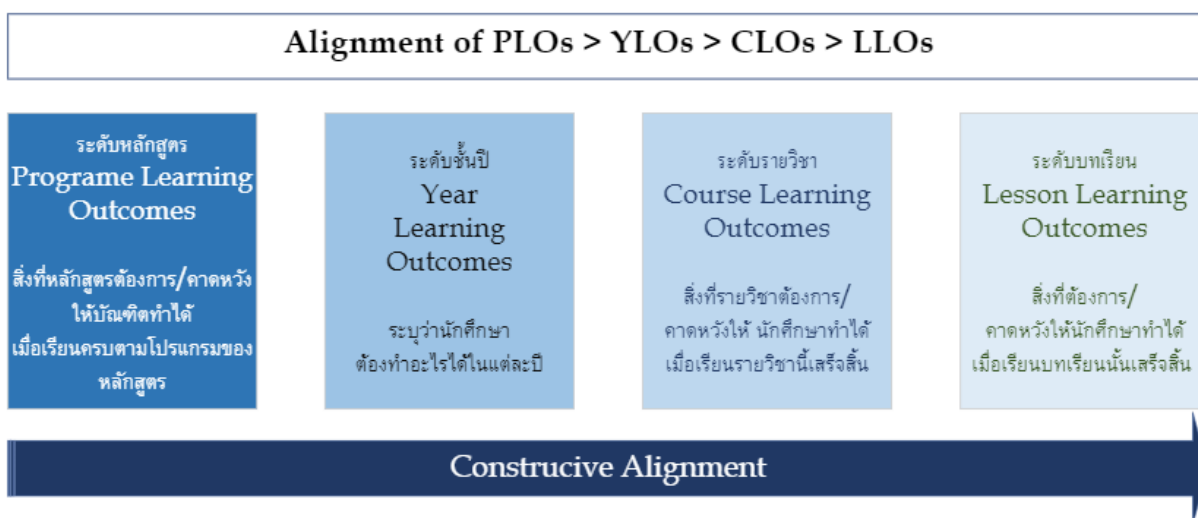
3. แนวทางการเขียน Learning Outcomes

สรุปลักษณะของ PLOs ที่ดี มีดังนี้

1. มีวิธีการได้มาที่ชัดเจน
2. ต้องวัดได้ ประเมินได้ เหมาะกับระดับของหลักสูตร เกิดขึ้นได้จริง (SMART)
 - Specific: accurately states what the successful student is expected to achieve
 - Measurable: able to accurately assess whether or not the outcome has been achieved
 - Achievable: within the range of abilities of the student
 - Relevant: relatable to the key aims of the program
 - Timely: achievable within the duration of the study period
3. ต้องมีทั้ง Generic และ Specific
4. ตอบสนองความต้องการของทุก Stakeholder ที่สำคัญ
5. แสดงถึง uniqueness และสอดคล้องกับความต้องการในอนาคต
6. PLO แต่ละข้อไม่ควรซ้ำซ้อนกันโดยไม่จำเป็น (ยกเว้นแต่มีเหตุผลสำคัญ)
7. PLO แต่ละข้อต้องประกอบด้วยประเด็นหรือสมรรถนะหลักประการเดียวหรือใกล้เคียงกัน

4. การทำ Constructive Alignment เป็นการออกแบบหลักสูตร การสอน การเรียนรู้ และการวัดผลที่ทำให้ผู้เรียนสามารถสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ตามที่ต้องการได้

วิธีการทำ PLOs > YLOs

PLOs	YLOs เมื่อจบปี 1	YLOs เมื่อจบปี 2	YLOs เมื่อจบปี 3	YLOs เมื่อจบปี 4
PLO1				
PLO2				
PLO3				
PLO4				
PLO5				
PLO6				
PLO7				

วิธีการทำ PLOs > CLOs วิชา.....

PLOs	CLOs	วิธีการจัดการเรียนรู้					เครื่องมือวัดและประเมินผล		
		A	B	C	D	E	ก	ข	ค
PLO1	CLO1	√					√		
	CLO2		√					√	
	CLO3			√					√
PLO2	CLO4	√					√		
	CLO5				√			√	
PLO4	CLO6					√			√
	CLO7				√				√

จากการนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับผู้จบปริญญาตรีสาขาอื่น คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ ได้นำแนวปฏิบัติไปใช้แล้วพบว่า หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 กับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับผู้จบปริญญาตรีสาขาอื่น ตามข้อข้อบังคับสภา การพยาบาล ว่าด้วยการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่น ระดับวิชาชีพ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาอื่น พ.ศ. ๒๕๖๓ มีโครงสร้างหลักสูตรเช่นเดียวกัน ดังนั้น คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ จึงไม่ได้พัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับผู้จบปริญญาตรีสาขาอื่นต่อ เนื่องจากหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 เป็นหลักสูตรปรับปรุงใหม่ จึงเสนอให้ใช้ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 เพียงหลักสูตรเดียว โดยเพิ่มเติมคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาดังนี้

“เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขา มีอายุไม่เกิน 35 ปี โดยมีผลการเรียนระดับคะแนน เฉลี่ยสะสม (GPAX) มากกว่าหรือเท่ากับ 2.50 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ผลสอบ ภาษาอังกฤษเป็นไปตามประกาศเกณฑ์คะแนนภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี ของ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช กรณีอื่นใดที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อ กาศธัญญ์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช”

นอกจากนี้ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ ได้ปรับปรุงแบบประเมินแฟ้มสะสมผลงาน รอบที่ 1 (รับด้วย Portfolio) สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีสาขาอื่น หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2567

คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
แบบประเมินแฟ้มสะสมผลงาน รอบที่ 1 (รับด้วย Portfolio)
สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีสาขาอื่น
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2567

ชื่อ _____ นามสกุล _____
เลขที่ใบสมัคร _____ กลุ่ม _____

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ
Portfolio (คะแนนเต็ม 100)		
1) ความครบถ้วนของแฟ้มสะสมงาน	5	
2) ความสามารถพิเศษ 45 คะแนน ดังนี้		
2.1 ด้านวิชาการ 20 คะแนน	20	
2.2 ด้านอื่น ๆ 15 คะแนน	15	
2.3 ด้านอื่น ๆ เป็นที่ประจักษ์ 10 คะแนน	10	
3) คุณสมบัติที่พึงประสงค์ (KARUN)	30	
4) ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องและความสนใจต่อการเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล	10	
5) ทักษะและเหตุผลที่ผู้สมัครสมควรได้รับเข้าศึกษา	10	
รวมคะแนน Portfolio	100	

ข้อคิดเห็นของคณะกรรมการ

.....

ข้อสรุปของคณะกรรมการ

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน _____ วันที่ประเมิน _____

เกณฑ์การคัดเลือกผู้สมัครที่คณะพยาบาลฯ กำหนด			หน่วยกิตและผลการเรียนของผู้สมัคร	
	หน่วยกิต	GPA	หน่วยกิต	GPA
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX)		≥ 2.50		

↓

ลงชื่อ _____ ผู้ตรวจสอบ วันที่ _____

เกณฑ์การประเมินเพิ่มสะสมผลงาน ๑๐๐ คะแนน

๑. ความครบถ้วนของเพิ่มสะสมผลงาน (๕ คะแนน) คงไว้	รวม
☐ ทศนคติต่อวิชาชีพ/เหตุผลที่สมควรเข้าศึกษา (๑ คะแนน)	
☐ เกียรติบัตร-หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร (๑ คะแนน)	
☐ หลักฐานแสดงความเป็นผู้มีคุณธรรม/จิตสาธารณะ (๑ คะแนน)	
☐ หลักฐานที่แสดงถึงทักษะความสามารถทางวิชาการ (๑ คะแนน)	
☐ หลักฐานที่แสดงความสามารถด้านต่าง ๆ (๑ คะแนน)	
๒. ความสามารถพิเศษ (๔๕ คะแนน) *ทำเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ ที่คะแนนสูงสุดที่ตรงกับผลงานของผู้สมัคร	
๒.๑ ด้านวิชาการ (๒๐ คะแนน)	
☐ ร่วมแข่งขันภายในคณะฯ (๔ คะแนน) (จำนวน.....ครั้ง)	
☐ ได้รางวัลระดับคณะ (๘ คะแนน) (จำนวน.....รางวัล)	
☐ ได้รางวัลระดับมหาวิทยาลัย/ระดับเขต (๑๒ คะแนน) (จำนวน.....รางวัล)	
☐ ได้รางวัลระดับชาติ (๑๖ คะแนน) (จำนวน.....รางวัล)	
☐ ร่วมแข่งขันระดับนานาชาติ (๒๐ คะแนน) (จำนวน.....ครั้ง)	
๒.๒ ความสามารถด้านอื่น ๆ (๑๕ คะแนน) *ทำเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ ที่คะแนนสูงสุดที่ตรงกับผลงานของผู้สมัคร	
☐ คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ (๔ คะแนน)	
☐ โปรแกรมขั้นพื้นฐาน เช่น microsoft word excel ppt SPSS (๒ คะแนน)	
☐ โปรแกรมเพิ่มเติมในการผลิตสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น photoshop (๓ คะแนน)	
☐ สามารถเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ทำแอปพลิเคชัน (๔ คะแนน)	
☐ ด้านภาษา (๕ คะแนน)	
☐ พูด อ่าน เขียน ภาษาต่างประเทศได้มากกว่า ๑ ภาษา (๓ คะแนน) ระบุ.....	
☐ พูด อ่าน เขียน ภาษาต่างประเทศได้มากกว่า ๒ ภาษา (๔ คะแนน) ระบุ.....	
☐ พูด อ่าน เขียน ภาษาต่างประเทศได้มากกว่า ๓ ภาษา (๕ คะแนน) ระบุ.....	
☐ ด้านสถิติ หรือ วิจัย หรือ นวัตกรรม (๓ คะแนน)	
☐ มีประสบการณ์ทำวิจัย หรือนวัตกรรมจากการศึกษาในหลักสูตร ๑ ชั้นงาน (๑ คะแนน)	
☐ มีประสบการณ์ทำวิจัย หรือนวัตกรรมนอกเหนือจากการศึกษา ในหลักสูตร ๑ ชั้นงาน (๒ คะแนน)	
☐ มีประสบการณ์ทำวิจัย หรือนวัตกรรมนอกเหนือจากการศึกษา ในหลักสูตร มากกว่า ๑ ชั้นงาน (๓ คะแนน)	
☐ ด้านอื่นๆ ระบุ.....	

(ด้านละ ๑ คะแนน สูงสุดไม่เกิน ๓ คะแนน)	
๒.๓ ความสามารถด้านอื่น ๆ (จากข้อ ๒.๒) เป็นที่ประจักษ์ (๑๐ คะแนน)	
ร่วมแข่งขันภายในคณะ (๒ คะแนน) (จำนวน.....ครั้ง)	
ได้รางวัลระดับคณะ (๔ คะแนน) (จำนวน.....รางวัล)	
ได้รางวัลระดับมหาวิทยาลัย/ระดับเขต (๖ คะแนน) (จำนวน.....รางวัล)	
ได้รางวัลระดับชาติ (๘ คะแนน) (จำนวน.....รางวัล)	
ร่วมแข่งขันระดับนานาชาติ (๑๐ คะแนน) (จำนวน.....ครั้ง)	
๓. คุณสมบัติที่พึงประสงค์ KARUN (๓๐ คะแนน) K เชี่ยวชาญสุขภาพคนเมือง A จิตอาสา R รับผิดชอบ U มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ N เอื้ออาทร คงไว้	
เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับ KARUN (๖ คะแนน) จำนวน.....กิจกรรม กิจกรรมละ ๑ คะแนน, สูงสุดไม่เกิน ๖ คะแนน	
จิตอาสา เอื้ออาทร กิจกรรมทางศาสนา (๖ คะแนน)	
มารยาท เข้าร่วมประกวดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง (๖ คะแนน)	
ความเป็นผู้นำ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (๖ คะแนน)	
ได้รับรางวัลที่แสดงถึงคุณสมบัติที่พึงประสงค์ (๖ คะแนน)	
๔. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องและความสนใจเข้าสู่วิชาชีพพยาบาล (๑๐ คะแนน) *ทำเครื่องหมาย ✓ เพียง ๑ ช่อง (เช่น ทำกิจกรรมกับโรงพยาบาล ฝึกปฏิบัติในโรงพยาบาล บริจาคโลหิต ร่วมงาน Open house ด้านการแพทย์ และการพยาบาล อาสาสมัครทำกิจกรรมเกี่ยวกับทางการพยาบาล/สาธารณสุข หรือกิจกรรมของมหาวิทยาลัยนวมินทราชินา ฯลฯ)	
☐ ๑ กิจกรรม (๒ คะแนน)	
☐ ๒ กิจกรรม (๔ คะแนน)	
☐ ๓ กิจกรรม (๖ คะแนน)	
☐ ๔ กิจกรรม (๘ คะแนน)	
☐ ๕ กิจกรรมขึ้นไป (๑๐ คะแนน)	
๕. ทักษะและเหตุผลที่ผู้สมัครสมควรได้รับเข้าศึกษา (๑๐ คะแนน)	

ชื่อผู้ประเมิน..... วันที่ประเมิน.....

(.....)

จากผลที่ได้จากการนำแนวปฏิบัติไปใช้ในวงรอบที่ 2 คณะฯ จึงมีแผนการนำแนวปฏิบัติไปพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2568 ร่วมกับแนวปฏิบัติในการเสนอหลักสูตรใหม่ หลักสูตรปรับปรุง และการปิดหลักสูตร พ.ศ. 2566 ของมหาวิทยาลัย ในลำดับต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กันยปรีณ ทองสามสี, เพ็ญพักตร์ ทองแท้ และอิสระ ทองสามสี. (2559). การพัฒนาแบบวัตการจัดการความรู้ระดับบุคคลในงานประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารวิทยาการจัดการ*, 33(1), 77-99.
- กัลยารัตน์ ธีระธนชัยกุล. (2014). การจัดการความรู้ปัจจัยสู่ความสำเร็จ. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 5(ฉบับพิเศษ), 134-144.
- ชมพู เนินหาด, สุชาติ นิมวัฒนากุล และปาลีรัฐญ์ ฐาสิริสวัสดิ์. (2561). การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาตงพัฒนาางอย่างสร้างสรรค์: กรณีศึกษาบุคลากรสายสนับสนุน วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า*, 29(2), 217-230.
- เบญจวรรณ กี่สุขพันธ์. (2558). *หลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- ประสิทธิ์ชัย พิบูลรัตน์. (2560). การเปลี่ยนผ่านของการจัดการความรู้. *วารสารวิชาการ กสทช*, 2, 114-133.
- พัทธนันท์ ธรรมชาติกรชัย และประมา ศาสตรระจึ, (2559). กระบวนการจัดการความรู้. *วารสารศรีนครินทร์วิโรจนาวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 8(16), 163-168.
- มารุต พัฒผล. (2562). *แนวคิดหลักการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมการหลักสูตรและการเรียนรู้กรุงเทพมหานคร.
- ลัดดา เจียมจิตต์ตรง, ดวงรัตน์ ศรีวงษ์กุล และปรัชญนันท์ นิลสุข. (2550). เทคโนโลยีกับการจัดการความรู้ในองค์กร. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 18(2). 57-69.
- วิจารณ์ พานิช. (2559). *ขอบฟ้าใหม่ในการจัดการความรู้*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2557*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *การวิจัยและพัฒนาารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สุวิมล พิบูลย์. (2556). *การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร*, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, นนทบุรี.
- เอกกนก พนาดำรง. (2016). มุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ด้วย KM. *เวชบันทึกศิริราช*, 9(2), 90-92.
- Girard, J., & Girard, J. (2015). Defining knowledge management: Toward an applied compendium. *Online Journal of Applied Knowledge Management*, 3(1), 1-20.

ภาคผนวก

คำสั่งคณะกรรมการ

คำสั่งคณะกรรมการวิทยาศาสตร์เพื่อการวิจัย

ที่ ๐๐๑ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

สืบเนื่องจากคณะกรรมการวิทยาศาสตร์เพื่อการวิจัย ดำเนินการตามพันธกิจการผลิตบัณฑิตอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลายาวนานกว่า ๖๐ ปี มีการพัฒนาหลักสูตรมาถึง ๙ หลักสูตรตั้งแต่ ๒๕๑๔-๒๕๕๙ คณะฯ ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรมาอย่างต่อเนื่องเป็นประจำสม่ำเสมอ แต่ยังคงขาดการเก็บรวบรวม จัดเก็บ เผยแพร่ ความรู้อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนมหาวิทยาลัยมีนโยบายประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ เกณฑ์คุณภาพ การศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence) ซึ่งในการ จัดการความรู้ เป็นประเด็นการประเมินที่สำคัญใน หมวด ๔ การวัด วิเคราะห์ และ การจัดการความรู้ คณะฯ จึงเห็นสมควรจัดทำจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการ จัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ดังมีรายนามต่อไปนี้

๑.	คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการวิจัย	ที่ปรึกษา
๒.	รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	ที่ปรึกษา
๓.	รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา	ที่ปรึกษา
๔.	รองคณบดีฝ่ายยุทธศาสตร์และประกันคุณภาพ	ที่ปรึกษา
๕.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชจี พงศธรวิบูลย์	ประธานกรรมการ
๖.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมบัติ รียาพันธ์	รองประธานกรรมการ
๗.	อาจารย์มณีรัตน์ พรหมณี	กรรมการ
๘.	อาจารย์ปวิมล มหายศนันท์	กรรมการ
๙.	อาจารย์วันดา เณรานนท์	กรรมการ
๑๐.	อาจารย์จันทร์สุดาพรรณ บุญธรรม	กรรมการ
๑๑.	อาจารย์ศุภวรรณ ใจบุญ	กรรมการและเลขานุการ
๑๒.	อาจารย์ศิราพร ปิ่นวิหก	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓.	นางสาวอัญชุลี มั่งเจียม	ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่

จัดทำการจัดการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตคณะกรรมการวิทยาศาสตร์ โดยการ รวบรวมข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณจัดทำรูปแบบและเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบต่างๆ สู่สาธารณะ ดังนี้

๑. การถอดความรู้
 - ๑.๑ วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของคณะฯ ๙ ฉบับ ตั้งแต่ ฉบับ ๒๕๑๔-๒๕๕๙
 - ๑.๒ สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรทั้ง ๙ ฉบับ
 - ๑.๓ ทบทวนเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร
 - ๑.๔ วิเคราะห์เนื้อหา สรุป เนื้อหา จากขั้นตอน ๑ และ ๒ สร้าง flow chart
 - ๑.๕ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อสรุปทั้งหมด โดยผู้ให้ข้อมูลและผู้เชี่ยวชาญภายนอก

เวียนทางระบบ E - Doc ฯ เท่านั้น

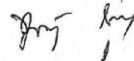
/๒ ๒.การแลกเปลี่ยน...

-๒-

๒. จัดให้มีการประชุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ (Expert transfer) ร่วมกับคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรฯ
๓. นำความรู้ไปใช้ โดยนำเสนอแนวทางพัฒนาหลักสูตรที่สังเคราะห์ได้ต่อคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรฯ เพื่อนำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฯ ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๖๓
๔. ติดตามประเมินผลการนำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรไปใช้ จากคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรฯ
๕. นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง สรุปผลจากการนำความรู้ไปใช้ ปรับแผนผังกระบวนการ (Flow chart) แล้วเผยแพร่บน web site ของคณะพยาบาลฯ หรือสื่อสาธารณะอื่นๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม และการปรับปรุงเป็นวงจรการพัฒนาที่ไม่หยุดนิ่งต่อไป
๖. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ ม.ค. ๒๕๖๓

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญทิวา สุวิทย์)
คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์
มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช

บันทึกการประชุมคณะกรรมการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย
ในการกำหนดหัวข้อการจัดการความรู้

รายงานการประชุมคณะกรรมการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๑.๐๐ น.

ณ อาคารการุณยสภา ชั้น ๔ ห้อง ๔๐๓

ผู้มาประชุม

๑.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชจี	พงศธรวิบูลย์	ประธานกรรมการ
๒.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมบัติ	รียาพันธ์	รองประธานกรรมการ
๓.	อาจารย์มณีรัตน์	พราหมณี	กรรมการ
๔.	อาจารย์ปวิมล	มหายศนันท์	กรรมการ
๕.	อาจารย์วนิดา	เณรานนท์	กรรมการ
๖.	อาจารย์จันทร์สุดาพรรณ	บุญธรรม	กรรมการ
๗.	อาจารย์ศุภวรรณ	ใจบุญ	กรรมการและเลขานุการ
๘.	นางสาวอัญชุลี	มั่งเจียม	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑.	อาจารย์ศิราพร	ปิ่นวิหค	ติดภารกิจ
----	---------------	----------	-----------

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่อง แจ้งเพื่อทราบ

๑.๑ ประธานแจ้งเรื่อง หน้าที่ในคำสั่งคณะกรรมการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
มติที่ประชุม รับทราบ

๑.๒ ประธานแจ้งเรื่อง ที่มาและความหมายของการจัดการความรู้ (KM: Knowledge Management)
มติที่ประชุม รับทราบ

๑.๓ ประธานแจ้งเรื่อง สรุปรูข้ตอนและแผนการดำเนินการจัดการความรู้
มติที่ประชุม รับทราบ เอกสารแนบท้าย

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุม

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง สืบเนื่อง

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่อง เสนอเพื่อพิจารณา

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่อง อื่น ๆ
-ไม่มี-

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

นัดประชุมครั้งต่อไป ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๔.๓๐ น.

ลงชื่อ.....ผู้บันทึกรายงานการประชุม ลงชื่อ.....ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางสาวอัญชุลี มั่งเจียม)

ผู้ช่วยเลขานุการ

(อาจารย์ศุภวรรณ ใจบุญ)

กรรมการและเลขานุการ

รายงานการประชุมคณะกรรมการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓

วันที่ ๑๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลา ๑๕.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.

ณ อาคารการุณยสภา ชั้น ๔ ห้อง ๔๐๓

ผู้มาประชุม

๑.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จี	พงศธรวิบูลย์	ประธานกรรมการ
๒.	อาจารย์วนิดา	เณรานนท์	กรรมการ
๓.	อาจารย์จันทร์สุดาพรรณ	บุญธรรม	กรรมการ
๔.	อาจารย์ศุภวรรณ	ใจบุญ	กรรมการและเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑.	อาจารย์ศิราพร	ปิ่นวิหค	ติดภารกิจ
๒.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมบัติ	รียาพันธ์	ติดภารกิจ
๓.	อาจารย์มณีรัตน์	พราหมณี	ติดภารกิจ
๔.	อาจารย์ปวีมล	มหยศนันท์	ติดภารกิจ
๕.	นางสาวอัญชุลี	มั่งเจียม	ติดภารกิจ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่อง แจ้งเพื่อทราบ

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุม

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง สืบเนื่อง

ประธานขอติดตามผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และได้มีการพิจารณากรอบแนวคิดในการทำ Flow Chart เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรมีขั้นตอนและกระบวนการอย่างไร แนะนำให้ใช้โปรแกรม Visio มาใช้ในการเขียน Flow Chart และให้เขียนสรุปปัญหา/อุปสรรค/แนวทางการแก้ไข และกลเม็ด (trick) ในการพัฒนาหลักสูตร โดยส่งงานที่ได้รับมอบหมายทางอีเมล khachee@nmu.ac.th ภายในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๓ ตามเอกสารแนบท้าย

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่อง เสนอเพื่อพิจารณา

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่อง อื่น ๆ

-ไม่มี-

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

นัดประชุมครั้งต่อไป ยังไม่ได้กำหนด

ลงชื่อ.....ผู้บันทึกรายงานการประชุม
(อาจารย์ศุภวรรณ ใจบุญ)
กรรมการและเลขานุการ

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจรายงานการประชุม
(อาจารย์วนิดา เณรานนท์)
กรรมการ

แนวทางการสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรมีขั้นตอนและกระบวนการอย่างไรบาง มาสรุปเป็น Flow Chart โดยมีรายละเอียดผู้รับผิดชอบดังต่อไปนี้

หัวข้อ	ผู้รับผิดชอบ
1. “ช่วงระหว่างที่เป็นวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานการแพทย์” 1) อ.ดร.เบญจา เตากล่ำ 2) ผศ.ปิยธิดา นิลศรีกุล	1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมบัติ รียาพันธ์ 2. อาจารย์จันทร์สุดาพรรณ บุญธรรม
2. “ช่วงระหว่างที่เป็นวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานการแพทย์และสมทบกับมหาวิทยาลัย” 1) ผศ.ปิยธิดา นิลศรีกุล 2) ผศ.นันทวรรณ เกาจีน 3) อ.ทรงสุข หงส์รพีพัฒน์ 4) อ.นงลักษณ์ นฤวัตร	1. อาจารย์มณีรัตน์ พราหมณี 2. อาจารย์วนิดา เณรานนท์
3. “ช่วงระหว่างที่เป็นคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์” 1) ผศ.นงนาฏ จงธรรมานุกรักษ์ 2) อ.ดร.นุศ ทิพย์แสนคำ 3) รศ.ดร.บุญทิวา สุวิทย์	1. อาจารย์ศุภวรรณ ใจบุญ 2. อาจารย์ศิราพร ปิ่นวิหค

2. สรุปปัญหา/อุปสรรค/แนวทางการแก้ไข และกลเม็ด (trick) ในการพัฒนาหลักสูตร

ผู้รับผิดชอบ อาจารย์ปวิมล มหายศนันท์

.....
.....

รายงานการประชุมคณะกรรมการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
คณะพยาบาลศาสตร์ก่อการุณย์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔

วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๘.๐๐ – ๙.๐๐ น.

ณ อาคารการุณยสภา ชั้น ๔ ห้อง ๔๐๓

ผู้มาประชุม

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจี	พงศธรวิบูลย์	ประธานกรรมการ
๒. อาจารย์วันิดา	ณรานนท์	กรรมการ
๓. อาจารย์จันทร์สุดาพรรณ	บุญธรรม	กรรมการ
๔. อาจารย์ศุภวรรณ	ใจบุญ	กรรมการและเลขานุการ
๕. อาจารย์ศิราพร	ปิ่นวิหค	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๖. นางสาวอัญชุลี	มั่งเจียม	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมบัติ	รียาพันธ์	ติดภารกิจ
-----------------------------	-----------	-----------

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่อง แจ้งเพื่อทราบ

ประธานแจ้งเรื่อง ผลการดำเนินการจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ขณะนี้ ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นในรอบที่ 1 และจะนำไปเผยแพร่บนเว็บไซต์ของคณะพยาบาลศาสตร์ก่อการุณย์ เพื่อเป็นการบำรุงรักษาความรู้ต่อไป และจะนำไปใช้กับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตต่อยอด และหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตรวมสาขา

และจะมีการดำเนินการเข้าสู่วงรอบใหม่ ของการความรู้ฯตามกระบวนการ ๔ ขั้นตอน อีกครั้งในปี พ.ศ.๒๕๖๔

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุม

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง สืบเนื่อง

ประธานติดตามงานได้แก่ ๑) สรุบทสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ๒) Flow chart เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร โดยให้ส่งทางอีเมล khachee@nmu.ac.th ภายในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔
มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่อง เสนอเพื่อพิจารณา

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่อง อื่น ๆ

-ไม่มี-

เลิกประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

นัดประชุมครั้งต่อไป ยังไม่ได้กำหนด

ลงชื่อ.....ผู้บันทึกรายงานการประชุม
(อาจารย์ศุภวรรณ ใจบุญ)
กรรมการและเลขานุการ

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจรายงานการประชุม
(อาจารย์จันทร์สุดาพรรณ บุญธรรม)
กรรมการ

ขั้นตอน	วิธีการ	เครื่องมือ	ผู้รับผิดชอบ	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ระยะเวลาดำเนินการ											
					ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย		
	3.3) ทบทวนเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร			3) รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรจากเอกสาร		✓	✓									
4) การสกัดความรู้	วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) สรุป เนื้อหา จากขั้นตอน 3.1 , 3.2 สร้าง flow chart	โปรแกรม ช่วยวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงคุณภาพ MAXQDA	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ	ผลสรุป 1) วิวัฒนาการของหลักสูตร 2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฯ (flow chart)			✓	✓								
5) การตรวจสอบความถูกต้อง	- ตรวจสอบความถูกต้องของข้อสรุปทั้งหมด โดยผู้ให้ข้อมูล - ตรวจสอบขั้นตอนแนวทางการพัฒนาหลักสูตร โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และการจากทบทวนเอกสาร 3.3) ในขั้นตอนการแสวงหาความรู้	แบบ บ บั น ที ก ข้อมูล	คณะกรรมการจัดการความรู้ เรื่องการพัฒนาหลักสูตรฯ	แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฯ ที่ถูกต้อง					✓							
ขั้นตอนที่ 2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	- จัดให้มีการประชุม การถ่ายทอดจากผู้เชี่ยวชาญ (Expert transfer) ร่วมกับ คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรฯ	สื่อนำเสนอ ผลสรุป 1) วิวัฒนาการของหลักสูตร 2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฯ	คณะกรรมการจัดการความรู้ เรื่องการพัฒนาหลักสูตรฯ	คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรฯ มีความเข้าใจในขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรฯ					✓							
ขั้นตอนที่ 3. การนำความรู้ไปใช้ใหม่	คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรฯ นำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฯ ไปใช้ใน	แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฯ ที่	คณะทำงานพัฒนาหลักสูตรฯ	หลักสูตรฉบับปรับปรุง 2564 เสร็จทันเวลา ในเดือน ส.ค. 63						✓	✓	✓				

ตารางวิเคราะห์รายวิชาแต่ละชั้นปีกระจายตามหมวดวิชา

หลักสูตรการศึกษา วิชาพยาบาลผดุง ครรภ์และอนามัย พ.ศ.๒๕๑๔	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลอนามัย-ผดุง ครรภ์ระดับการศึกษา ๓ ปี ๖ เดือน พ.ศ. ๒๕๑๙	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญา ตรี) พ.ศ. ๒๕๒๖	โครงการหลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๑ ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี (กำหนดเริ่มใช้ ปี การศึกษา ๒๕๒๖)	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๒	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙
หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป								
ปี๑								
๑. อนินทรีย์เคมีและ อินทรีย์เคมี ๒. ฟิสิกส์ ๓. จุลชีววิทยาและ ปรสิตวิทยา ๔. โภชนาการและ การปรุงอาหาร ๕. ภัณฑศาสตร์ ๖. สังคมวิทยา ๗. อังกฤษ ๑ ๘. พลศึกษา	๑. อังกฤษ ๑ ๒. วิธีการศึกษาค้นคว้า ๓. พลศึกษา ๑ ๔. ดนตรี ๑ ๕. นาฏศิลป์ ๖. ภาษาไทย ๗. อังกฤษ ๒ ๘. พลศึกษา ๒ ๙. ดนตรี ๒ ๑๐. นาฏศิลป์ ๒ ๑๑. จิตวิทยา	๑. เคมี ๒. ชีววิทยา ๓. คณิตศาสตร์ ๔. วิธีการศึกษา ค้นคว้า ๕. อังกฤษ ๑ ๖. พลศึกษา ๗. อังกฤษ ๒	๑. คณิตศาสตร์ ๒. สถิติ ๓. เศรษฐศาสตร์ เบื้องต้น ๔. ภาษาไทย ๕. จริยศาสตร์	๑. เคมี ๒. ชีววิทยา ๓. คณิตศาสตร์ ๔. วิธีการศึกษา ค้นคว้า ๕. อังกฤษ ๑ ๖. พลศึกษา ๗. อังกฤษ ๒ ๘. จิตวิทยา ๑	๑. อินทรีย์เคมี ๒. ฟิสิกส์ ๓. คณิตศาสตร์ ๔. เทคโนโลยี สารสนเทศ ๕. จิตวิทยา ๖. พลศึกษา ๗. อังกฤษ ๑ ๘. ภาษาไทยและ ทักษะการสื่อสาร ๑ ๙. ภาษาไทยและ ทักษะการสื่อสาร ๒ ๑๐. สังคมและ วัฒนธรรม	๑. เคมี ๒. ฟิสิกส์ ๓. พลศึกษา ๔. อังกฤษ ๑ ๕. ภาษาไทย ๖. เทคโนโลยี สารสนเทศ ๗. การศึกษาทั่วไป เพื่อการพัฒนา มนุษย์ ๘. สุนทรียศาสตร์ ๙. สังคมศึกษาเพื่อ การพัฒนามนุษย์	๑. เคมี ๒. พลศึกษา ๓. อังกฤษ ๑ ๔. ภาษาไทย ๕. เทคโนโลยี สารสนเทศ ๖. การศึกษาทั่วไป เพื่อการพัฒนา มนุษย์ ๗. ฟิสิกส์ ๘. สุนทรียศาสตร์ ๙. สังคมศึกษาเพื่อ การพัฒนามนุษย์ ๑๐. ศิลปวิทยาการ เพื่อการพัฒนา มนุษย์ ๑๑. วิถีชีวิตคนเมือง	๑. อังกฤษ ๑ ๒. การสื่อสารอย่าง มีประสิทธิภาพ ๓. มหานครศึกษา ๔. สถิติเพื่อชีวิต ๕. พลศึกษา ๖. เคมีใน ชีวิตประจำวัน ๗. ฟิสิกส์ใน ชีวิตประจำวัน ๘. อังกฤษ ๒ ๙. จิตสาธารณะ และภาวะผู้นำ ๑๐. มารยาทสังคม และการพัฒนา บุคลิกภาพ ๑๑. การเสริมสร้าง กระบวนการคิด

หลักสูตรการศึกษา วิชาพยาบาลผดุง ครรภ์และอนามัย พ.ศ.๒๕๑๔	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลอนามัย-ผดุง ครรภ์ระดับการศึกษา ๓ ปี ๖ เดือน พ.ศ. ๒๕๑๙	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญา ตรี) พ.ศ. ๒๕๒๖	โครงการหลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๑ ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี (กำหนดเริ่มใช้ ปี การศึกษา ๒๕๒๖)	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๒	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙
								๑๒. ธรรมชาติวิ จักษ์และภาวะโลก ร้อน
ปี ๒								
๑. อังกฤษ ๒	๑. อังกฤษ ๓ ๓. อังกฤษ ๔ ๒. สังคมวิทยา ๔. เศรษฐศาสตร์ เบื้องต้น ๕. ปรัชญา ๖. จิตวิทยาพัฒนาการ ๗. สุขภาพจิต	๒. ภาษาไทย ๑ ๑. สังคมและ วัฒนธรรม ๔. เศรษฐศาสตร์ เบื้องต้น ๓. สุนทรียศาสตร์ ๕. สถิติ ๖. จริยศาสตร์		๒. ภาษาไทย ๑ ๑. สังคมและ วัฒนธรรม ๔. เศรษฐศาสตร์ เบื้องต้น ๓. สุนทรียศาสตร์ ๕. สถิติ ๖. จริยศาสตร์	๔. ภาษาอังกฤษ ๒ ๑. เศรษฐศาสตร์ ๓. สุนทรียศาสตร์ ๒. ปรัชญา ๕. การปกครอง และการเมืองไทย	๑. อังกฤษ ๒ ๒. ศิลปวิทยาการ เพื่อการพัฒนา มนุษย์	๑. อังกฤษ ๒ ๒. สถิติ	๑. อังกฤษ ๓ ๒. จริยศาสตร์และ จริยธรรมเชิงพุทธ
ปี ๓								
๒. อังกฤษ ๓ ๑. หลักการสอน ๓. หลักความเข้าใจ ทางดนตรี ๔. หลักการสื่อภาษา	๑. หลักการปกครอง ๒. การเข้าใจดนตรี ๓. ระเบียบบริหาร ราชการ กรุงเทพมหานครและ วิธีปฏิบัติ ๔. หลักการสื่อภาษา	ภาษาไทย ๒		ภาษาไทย ๒	๑. ภาษาอังกฤษ ๓ ๒. สถิติ	๑. ภาษาอังกฤษ ๓ ๒. สถิติ	ภาษาอังกฤษ ๓	

หลักสูตรการศึกษา วิชาพยาบาลผดุง ครรภ์และอนามัย พ.ศ.๒๕๑๔	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลอนามัย-ผดุง ครรภ์ระดับการศึกษา ๓ ปี ๖ เดือน พ.ศ. ๒๕๑๙	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญา ตรี) พ.ศ. ๒๕๒๖	โครงการหลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๑ ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี (กำหนดเริ่มใช้ ปี การศึกษา ๒๕๒๖)	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๒	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙
ปี ๔								
		๑. ปริญญาเบื้องต้น ๒. การปกครองและ การเมืองไทย		๑. ปริญญา เบื้องต้น ๒. การปกครอง และการเมืองไทย	ภาษาอังกฤษ ๔	ภาษาอังกฤษ ๔	ภาษาอังกฤษ ๔	
หมวดพื้นฐานวิชาชีพ								
ปี ๑								
๑. กายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยา ๒. เภสัชวิทยา ๓. จิตวิทยา ๔. วิทยาศาสตร์ การแพทย์เบื้องต้น และพยาธิวิทยา ๕. โภชนาการ สาธารณสุข ๖. ประวัติการ พยาบาล ๗. จรรยาพยาบาล และปัญหาวิชาชีพ ๘. ปัญหาสังคม เกี่ยวกับการพยาบาล สุขภาพ	๔. กายวิภาคและ สรีรวิทยา ๘. กายวิภาคและ สรีรวิทยา ๒ ๑. เคมี ๒. ชีววิทยา ๑๐. ชีวเคมี ๓. จุลชีววิทยาและ ปรสิตวิทยา ๙. ฟิสิกส์ ๕. ประวัติและจรรยา พยาบาล ๖. การพยาบาล รากฐาน ๑ ๗. เภสัชวิทยา	๒. กายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยา ๑ ๓. กายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยา ๒ ๗. ชีวเคมี ๖. จุลชีววิทยาและ ปรสิตวิทยา ๑. ฟิสิกส์ในการ พยาบาล ๔. เภสัชวิทยา ๕. จิตวิทยา ๑	พยาธิสรีรวิทยา	๒. กายวิภาค ศาสตร์และ สรีรวิทยา ๑ ๓. กายวิภาค ศาสตร์และ สรีรวิทยา ๒ ๖. ชีวเคมี ๕. จุลชีววิทยา ๑. ฟิสิกส์ในการ พยาบาล ๔. เภสัชวิทยา และปรสิตวิทยา	๑. กายวิภาค ศาสตร์และ สรีรวิทยา ๑ ๒. กายวิภาค ศาสตร์และ สรีรวิทยา ๒ ๔. ชีวเคมี ๓. จุลชีววิทยาและ ปรสิตวิทยา ๕. เภสัชวิทยา ๖. จิตวิทยาเชิง พัฒนาการ	๑. กายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยา ๑ ๒. กายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยา ๒ ๕. ชีวเคมี ๔. จุลชีววิทยาและ ปรสิตวิทยา ๓. จิตวิทยาพัฒนา ชีวิต	๕. กายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยา ๑ ๖. กายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยา ๒ ๔. ชีวเคมี ๑. ชีววิทยา ๓. จุลชีววิทยาและ ปรสิตวิทยา ๒. จิตวิทยาพัฒนา ชีวิต	๑. กายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยา ๑ ๔. กายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยา ๒ ๒. ชีวเคมี ๓. จุลชีววิทยาและ ปรสิตวิทยา

หลักสูตรการศึกษา วิชาพยาบาลผดุง ครรภ์และอนามัย พ.ศ.๒๕๑๔	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลอนามัย-ผดุง ครรภ์ระดับการศึกษา ๓ ปี ๖ เดือน พ.ศ. ๒๕๑๙	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญา ตรี) พ.ศ. ๒๕๒๖	โครงการหลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๑ ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี (กำหนดเริ่มใช้ ปี การศึกษา ๒๕๒๖)	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๒	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙
๙. ศิลปะการ พยาบาล								
ปี ๒								
๑. สุขวิทยาแห่งจิต ๒. การเจริญเติบโต และพัฒนาการของ เด็ก		๔. พยาธิสรีรวิทยา ๒. โภชนศาสตร์ ๑. จิตวิทยา ๒ ๓. จิตวิทยา ๓		๔. พยาธิ สรีรวิทยา ๑. โภชนศาสตร์ ๒. จิตวิทยา ๒ ๓. จิตวิทยา ๓	๑. พยาธิสรีรวิทยา ๓. โภชนศาสตร์ และสุขภาพ๒. การให้การปรึกษา	๑. พยาธิสรีรวิทยา ๒. โภชนศาสตร์ และสุขภาพ ๓. เกสัชวิทยา	๑. พยาธิสรีรวิทยา ๒. การสื่อสารและ การให้การปรึกษา ๕. โภชนศาสตร์ และสุขภาพ๓. เกสัชวิทยา ๔. สุขภาพคนเมือง และการส่งเสริม สุขภาพ	๒. พยาธิสรีรวิทยา ๑. เกสัชวิทยา ๓. สุขภาพคนเมือง และการสร้างเสริม สุขภาพ ๔. ชีวสถิติและสถิติ เพื่อการวิจัย ๕. วิทยาการระบาด
ปี ๓								
ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	วิทยาการระบาด	วิทยาการระบาด	วิทยาการระบาด และชีวสถิติ	ไม่มี
ปี ๔								
ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี
หมวดวิชาชีพ								
ปี ๑								
๑. อายุรศาสตร์ ๒. การพยาบาลอายุ ศาสตร์	๒. การพยาบาล รากฐาน ๒	๒. การพยาบาล พื้นฐาน ๑	๑. การบริหารการ พยาบาล	๒. การพยาบาล พื้นฐาน ๑	การพยาบาล พื้นฐาน ๑	การพยาบาล พื้นฐาน ๑	การพยาบาล พื้นฐาน ๑	การพยาบาล พื้นฐาน

หลักสูตรการศึกษา วิชาพยาบาลผดุง ครรภ์และอนามัย พ.ศ.๒๕๑๔	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลอนามัย-ผดุง ครรภ์ระดับการศึกษา ๓ ปี ๖ เดือน พ.ศ. ๒๕๑๙	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญา ตรี) พ.ศ. ๒๕๒๖	โครงการหลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๑ ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี (กำหนดเริ่มใช้ ปี การศึกษา ๒๕๒๖)	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๒	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙
๓. โรคติดต่อและ การพยาบาล ๔. ศัลยศาสตร์ การพยาบาล ศัลยศาสตร์ ๕. วิชาพยาบาล เบื้องต้นและสุขวิทยา เฉพาะบุคคล ๖. ปัจจุบันพยาบาล	๑. โภชนาการและ โภชนบำบัด	๑. พัฒนาการ พยาบาล	๒. การรักษาพยาบาล เบื้องต้น ๓. การวิจัยเบื้องต้น ๔. สัมมนาการ พยาบาล ๕. การพยาบาลอายุ ศาสตร์-ศัลยศาสตร์ ๖. การพยาบาลสูติ ศาสตร์ ๗. การพยาบาลกุมาร เวชศาสตร์ ๘. การพยาบาล อนามัยชุมชน ๙. การพยาบาลจิต เวชศาสตร์	๑. พัฒนาการ พยาบาล				
ปี ๒								
๑. นรีเวชและการ พยาบาลในท้อง หัตถการและดมยา ๒. จักษุ โสต นาสิก ลาริงคีวิทยาและการ พยาบาล	๑. การพยาบาลอายุรก กรรม-ศัลยกรรม ๑ ๒. การพยาบาลอายุรก กรรม-ศัลยกรรม ๒ ๓. การพยาบาลอายุรก กรรม-ศัลยกรรม ๓	๑. การพยาบาล พื้นฐาน ๒ ๓. การพยาบาลอายุ ศาสตร์-ศัลยศาสตร์ ๑ ๒. การพยาบาล อนามัยชุมชน ๑		๑. การพยาบาล พื้นฐาน ๒ ๔. การพยาบาล อายุศาสตร์- ศัลยศาสตร์ ๑ ๒. การพยาบาล อนามัยชุมชน ๑	๑. การพยาบาล พื้นฐาน ๒ ๒. แนวคิดพื้นฐาน สำหรับวิชาชีพการ พยาบาล ๓. กระบวนการ พยาบาล	๒. การพยาบาล พื้นฐาน ๒ ๑. การสื่อสาร ทางการพยาบาล และการให้ คำปรึกษา	๑. การพยาบาล พื้นฐาน ๒ ๒. การปฏิบัติการ พยาบาลพื้นฐาน ๓. แนวคิดหลักและ ทฤษฎีทางการ พยาบาล	๑. การประเมิน ภาวะสุขภาพ ๒. แนวคิดพื้นฐาน วิชาชีพการพยาบาล ๓. การพยาบาล ผู้ใหญ่ ๑

หลักสูตรการศึกษา วิชาพยาบาลผดุง ครรภ์และอนามัย พ.ศ.๒๕๑๔	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลอนามัย-ผดุง ครรภ์ระดับการศึกษา ๓ ปี ๖ เดือน พ.ศ. ๒๕๑๙	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญา ตรี) พ.ศ. ๒๕๒๖	โครงการหลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๑ ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี (กำหนดเริ่มใช้ ปี การศึกษา ๒๕๒๖)	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๒	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙
<p>๓. ออร์โธปิดิกส์และการพยาบาล</p> <p>๔. ยูโรวิทยาและการพยาบาล</p> <p>๕. กุมารเวชศาสตร์และการพยาบาล</p> <p>๖. การบริหารงานในแผนกผู้ป่วยและวิธีจัดระเบียบในโรงพยาบาล</p> <p>๗. โรคจิตและการพยาบาล</p> <p>๘. สูติศาสตร์</p> <p>๙. การพยาบาลรังสีเอกซ์</p>	<p>๔. การพยาบาลอายุรกรรม-ศัลยกรรม ๔</p> <p>๕. การพยาบาลอายุรกรรม-ศัลยกรรม ๕</p>	<p>๔. การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ ๑</p> <p>๕. โภชนบำบัด</p>		<p>๕. การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ ๑</p> <p>๓. โภชนบำบัด</p>	<p>๑๐. การพยาบาลผู้ใหญ่ ๑</p> <p>๑๑. ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ ๑</p> <p>๙. การพยาบาลเด็ก ๑</p> <p>๗. การพยาบาลสูติศาสตร์ ๑</p> <p>๘. ปฏิบัติการพยาบาลสูติศาสตร์ ๑</p> <p>๔. การส่งเสริมสุขภาพ</p> <p>๕. แนวคิดหลักในการปฏิบัติการพยาบาล</p> <p>๖. สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์ ๑</p>	<p>๓. การปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน</p> <p>๔. แนวคิดพื้นฐานในวิชาชีพการพยาบาล</p> <p>๕. กระบวนการพยาบาล</p> <p>๖. ส่งเสริมสุขภาพ</p> <p>๗. การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชศาสตร์ ๑</p> <p>๘. เกสซ์วิทยาสำหรับพยาบาล</p> <p>๙. การพยาบาลเด็ก ๑</p> <p>๑๐. การพยาบาลผู้ใหญ่ ๑</p> <p>๑๑. ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ ๑</p> <p>๑๒. การพยาบาลสุขภาพสตรี</p>	<p>๔. การประเมินภาวะสุขภาพ</p> <p>๕. การพยาบาลเด็ก ๑</p> <p>๖. การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชศาสตร์ ๑</p> <p>๗. การพยาบาลทางนรีเวชและการวางแผนครอบครัว</p> <p>๘. ปฏิบัติการพยาบาลทางนรีเวชและการวางแผนครอบครัว</p> <p>๙. ปฏิบัติการพยาบาลเด็ก ๑</p> <p>๑๐. สารสนเทศทางการพยาบาล</p> <p>๑๑. การพยาบาลผู้ใหญ่ ๑</p> <p>๑๒. ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่</p>	<p>๔. ปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน</p> <p>๕. การพยาบาลเด็ก ๑</p> <p>๘. การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชศาสตร์ ๑</p> <p>๖. การพยาบาลมารดาและทารก</p> <p>๗. การพยาบาลผู้ใหญ่ ๒</p> <p>๙. ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ ๑</p> <p>๑๐. นโยบายสุขภาพและระบบสุขภาพ</p>

หลักสูตรการศึกษา วิชาพยาบาลผดุง ครรภ์และอนามัย พ.ศ.๒๕๑๔	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลอนามัย-ผดุง ครรภ์ระดับการศึกษา ๓ ปี ๖ เดือน พ.ศ. ๒๕๑๔	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญา ตรี) พ.ศ. ๒๕๒๖	โครงการหลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๑ ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี (กำหนดเริ่มใช้ ปี การศึกษา ๒๕๒๖)	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๒	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙
						๑๓. ปฏิบัติการ พยาบาลสุขภาพ สตรี ๑๔. พุทธธรรมเพื่อ การพยาบาล	๑๓. พุทธธรรมเพื่อ การพยาบาล	
ปี ๓								
๑. สุนัขศาสตร์และ การพยาบาล ๒. นรีเวชและการ พยาบาล ๓. การบริหารงาน สาธารณสุข ๔. การพยาบาล สาธารณสุข ๕. กฎหมายและสถิติ สาธารณสุข ๖. สุขวิทยาโรงเรียน ๗. มารดาและทารก สงเคราะห์ ๘. การสุขาภิบาล และโรคที่ป้องกันได้	๑. การพยาบาลจิตเวช ๑ ๒. การพยาบาลจิตเวช ๒ ๓. การพยาบาลกุมาร เวช ๑ ๔. การพยาบาลสูติ ศาสตร์ ๑ ๕. การพยาบาล สาธารณสุข ๑ ๖. การบริหารการ พยาบาล ๗. การพยาบาล สาธารณสุข ๒ ๘. การพยาบาล สาธารณสุข ๓	๑. การพยาบาลอายุ ศาสตร์-ศัลยศาสตร์ ๒ ๒. การพยาบาล กุมารเวชศาสตร์ ๒ ๓. การพยาบาลจิต เวชศาสตร์ ๑ ๔. การพยาบาลสูติ ศาสตร์ ๑ ๕. การพยาบาลอายุ ศาสตร์-ศัลยศาสตร์ ๓ ๖. การพยาบาลจิต เวชศาสตร์ ๒ ๗. การพยาบาลสูติ ศาสตร์ ๒		๑. การพยาบาล อายุศาสตร์- ศัลยศาสตร์ ๒ ๒. การพยาบาล กุมารเวชศาสตร์ ๒ ๓. การพยาบาล จิตเวชศาสตร์ ๑ ๔. การพยาบาล สูติศาสตร์ ๑ ๕. การพยาบาล อายุศาสตร์- ศัลยศาสตร์ ๓ ๖. การพยาบาล จิตเวชศาสตร์ ๒ ๗. การพยาบาล สูติศาสตร์ ๒	๖. การพยาบาล ผู้ใหญ่ ๒ ๗. ปฏิบัติการ พยาบาลผู้ใหญ่ ๒ ๑. พุทธธรรมเพื่อ การพยาบาล ๒. การพยาบาล สูติศาสตร์ ๒ ๓. ปฏิบัติการ พยาบาลสูติศาสตร์ ๒ ๔. การพยาบาล เด็ก ๒ ๕. ปฏิบัติการ พยาบาลเด็ก	๑. การพยาบาล ผู้ใหญ่ ๒ ๒. ปฏิบัติการ พยาบาลผู้ใหญ่ ๒ ๓. การพยาบาล สุขภาพจิตและการ พยาบาลจิตเวช ศาสตร์ ๒ ๔. ปฏิบัติการ พยาบาลสุขภาพจิต และการพยาบาลจิต เวชศาสตร์ ๕. จริยศาสตร์และ กฎหมายในวิชาชีพ การพยาบาล ๖. การพยาบาล มารดาและทารก	๑. การพยาบาล ผู้ใหญ่ ๒ ๒. ปฏิบัติการ พยาบาลผู้ใหญ่ และ ผู้สูงอายุ ๓. การพยาบาล สุขภาพจิตและการ พยาบาลจิตเวช ศาสตร์ ๒ ๔. ปฏิบัติการ พยาบาลสุขภาพจิต และการพยาบาลจิต เวชศาสตร์ ๕. การพยาบาล ผู้สูงอายุ ๖. การพยาบาล มารดาและทารก	๗. ปฏิบัติการ พยาบาลผู้ใหญ่ ๒ ๑. เวชบริบาล ขั้นต้น ๒. การผดุงครรภ์ ๑ ๓. การพยาบาลเด็ก ๒ (ห้อง A) ๔. การพยาบาล สุขภาพจิตและการ พยาบาลจิตเวช ศาสตร์ ๒ (ห้อง B) ๕. ปฏิบัติการ พยาบาลเด็ก (ห้อง A) ๖. ปฏิบัติการ พยาบาลมารดาและ ทารก

<p>หลักสูตรการศึกษา วิชาพยาบาลผดุง ครรภ์และอนามัย พ.ศ.๒๕๑๔</p>	<p>หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลอนามัย-ผดุง ครรภ์ระดับการศึกษา ๓ ปี ๖ เดือน พ.ศ. ๒๕๑๙</p>	<p>หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญา ตรี) พ.ศ. ๒๕๒๖</p>	<p>โครงการหลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๑ ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี (กำหนดเริ่มใช้ ปี การศึกษา ๒๕๒๖)</p>	<p>หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑</p>	<p>หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖</p>	<p>หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๒</p>	<p>หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕</p>	<p>หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙</p>
<p>๙. ปัญหาสังคมด้าน การพยาบาล สาธารณสุข ๑๐. จรรยาบรรณ และมารยาทเกี่ยวแก่ วิชาชีพ</p>	<p>๙. การพยาบาลกุมาร เวช ๒ ๑๐. แนวโน้มและการ ปรับปรุงตนในวิชาชีพ</p>				<p>๘. สุขภาพจิตและ การพยาบาลจิต เวชศาสตร์ ๒ ๙. ปฏิบัติการ พยาบาล สุขภาพจิตและการ พยาบาลจิตเวช ศาสตร์ ๑๐. การพยาบาล สูติศาสตร์ ๓ ๑๑. ปฏิบัติการ พยาบาลสูติศาสตร์ ๓ ๑๒. การพยาบาล อนามัยชุมชน ๑ ๑๓. การพยาบาล ฉุกเฉินและวิกฤต ๑๔. ปฏิบัติการ พยาบาลฉุกเฉิน และวิกฤต ๑๕. จริยศาสตร์ และกฎหมายใน</p>	<p>๗. ปฏิบัติการ พยาบาลมารดาและ ทารก ๘. การพยาบาล ฉุกเฉินและวิกฤต ๙. ปฏิบัติการ พยาบาลฉุกเฉินและ วิกฤต ๑๐. การพยาบาล ผดุงครรภ์ ๑ ๑๑. ปฏิบัติการ พยาบาลผดุงครรภ์ ๑ ๑๒. การพยาบาล อนามัยชุมชน ๑ ๑๓. การพยาบาล เด็ก ๒ ๑๔. ปฏิบัติการ พยาบาลเด็ก ๒ ๑๕. การพยาบาล แบบ ประคับประคอง</p>	<p>๗. ปฏิบัติการ พยาบาลมารดาและ ทารก ๘. การพยาบาล ฉุกเฉินและวิกฤต ๙. ปฏิบัติการ พยาบาลฉุกเฉินและ วิกฤต ๑๐. การพยาบาล ผดุงครรภ์ ๑ ๑๑. ปฏิบัติการ พยาบาลผดุงครรภ์ ๑ ๑๒. การพยาบาล อนามัยชุมชน ๑ ๑๓. การพยาบาล เด็ก ๒ ๑๔. ปฏิบัติการ พยาบาลเด็ก ๒ ๑๕. การพยาบาล แบบ ประคับประคอง</p>	<p>๘. ปฏิบัติการ พยาบาลสุขภาพจิต และการพยาบาลจิต เวชศาสตร์ (ห้อง B) ๙. การผดุงครรภ์ ๒ ๑๐. การพยาบาล อนามัยชุมชน ๑๑. การพยาบาล สุขภาพจิตและการ พยาบาลจิตเวช ศาสตร์ ๒ (ห้อง A) ๑๒. การพยาบาล เด็ก ๒ (ห้อง B) ๑๓. ปฏิบัติการ พยาบาลเด็ก (ห้อง B) ๑๔. ปฏิบัติการ พยาบาลสุขภาพจิต และการพยาบาลจิต เวชศาสตร์ (ห้อง A)</p>

หลักสูตรการศึกษา วิชาพยาบาลผดุง ครรภ์และอนามัย พ.ศ.๒๕๑๔	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลอนามัย-ผดุง ครรภ์ระดับการศึกษา ๓ ปี ๖ เดือน พ.ศ. ๒๕๑๙	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญา ตรี) พ.ศ. ๒๕๒๖	โครงการหลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๑ ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี (กำหนดเริ่มใช้ ปี การศึกษา ๒๕๒๖)	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๒	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙
					วิชาชีพการ พยาบาล	๑๖. ปฏิบัติการ พยาบาลแบบ ประคับประคอง ๑๘. เวชบริบาล ขั้นต้น	๑๖. ปฏิบัติการ พยาบาลแบบ ประคับประคอง ๑๗. เวชบริบาล ขั้นต้น ๑๙. การบริหารการ พยาบาล	๑๕. ปฏิบัติการ พยาบาลผดุงครรภ์ ๑ ๑๖. ปฏิบัติการเวช บริบาลขั้นต้น ๑๗. การบริหารการ พยาบาล
ปี ๔								
๑. สุนัขศาสตร์ ๒. การพยาบาลสุน ศาสตร์ ๓. การพยาบาลและ ทำคลอด ๔. การเลี้ยงดูทารกที่ คลอดใหม่ ๕. การฝึกหัดตรวจ ผู้ป่วยนอก ๖. การพยาบาลข้าง เตียงผู้ป่วย ๗. การสอนข้างเตียง เกี่ยวกับการตรวจ การทำคลอด การ ป้องกันโรคแทรก	๑. การผดุงครรภ์ ๑ ๒. การผดุงครรภ์ ๒ ๓. การพยาบาลใน ระยะตั้งครรภ์ ๔. การพยาบาล ระหว่างการคลอด ๕. การพยาบาลหลัง คลอด ๖. การพยาบาลทารก แรกเกิด ๗. เพศศึกษาและการ วางแผนครอบครัว	๑. หลักการวิจัย เบื้องต้น ๒. การ รักษาพยาบาล เบื้องต้น ๓. การพยาบาล อนามัยชุมชน ๒ ๔. การพยาบาลสุน ศาสตร์ ๓ ๗. การบริหารการ พยาบาล ๘. แนวโน้มของ วิชาชีพการพยาบาล ๙. การพยาบาลสุน ศาสตร์ ๔		๑. หลักการวิจัย เบื้องต้น ๒. การ รักษาพยาบาล เบื้องต้น ๓. การพยาบาล อนามัยชุมชน ๒ ๔. การพยาบาล สุนศาสตร์ ๓ ๗. การบริหารการ พยาบาล ๘. แนวโน้มของ วิชาชีพการ พยาบาล	๑. การพยาบาล สุนศาสตร์ ๔ ๒. ปฏิบัติการ พยาบาลสุนศาสตร์ ๔ ๓. การพยาบาล อนามัยชุมชน ๒ ๔. ปฏิบัติการ พยาบาลอนามัย ชุมชน ๕. เวชบริบาล ขั้นต้น ๖. การบริหารการ พยาบาล	๑. การพยาบาลผดุง ครรภ์ ๒ ๒. ปฏิบัติการ พยาบาลผดุงครรภ์ ๒ ๓. การพยาบาล อนามัยชุมชน ๒ ๔. ปฏิบัติการ พยาบาลอนามัย ชุมชน ๕. แนวโน้มของ วิชาชีพการพยาบาล ๖. การวิจัยเบื้องต้น	๑. การพยาบาลผดุง ครรภ์ ๒ ๒. ปฏิบัติการ พยาบาลผดุงครรภ์ ๒ ๓. การพยาบาล อนามัยชุมชน ๒ ๔. ปฏิบัติการ พยาบาลอนามัย ชุมชน ๕. ปฏิบัติการเวช บริบาลขั้นต้น ๖. หลักการและ กระบวนการวิจัย ทางการพยาบาล	๑. วิจัยทางการ พยาบาล ๒. การพยาบาล ผู้สูงอายุและการ ดูแลแบบ ประคับประคอง ๓. ปฏิบัติการผดุง ครรภ์ ๒ ๔. ปฏิบัติการ พยาบาลผู้สูงอายุ และการดูแลแบบ ประคับประคอง ๕. ปฏิบัติการ พยาบาลอนามัย ชุมชน

หลักสูตรการศึกษา วิชาพยาบาลผดุง ครรภ์และอนามัย พ.ศ.๒๕๑๔	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลอนามัย-ผดุง ครรภ์ระดับการศึกษา ๓ ปี ๖ เดือน พ.ศ. ๒๕๑๙	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญา ตรี) พ.ศ. ๒๕๒๖	โครงการหลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๑ ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี (กำหนดเริ่มใช้ ปี การศึกษา ๒๕๒๖)	หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๒	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕	หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙
๘. การอบรมมารดา ระหว่างตั้งครรภ์ ๙. การอบรมมารดา ก่อนกลับบ้าน		๑๐. การพยาบาล อนามัยชุมชน ๓		๙. การพยาบาล สูติศาสตร์ ๔ ๑๐. การพยาบาล อนามัยชุมชน ๓	๗. การวิจัย ทางการพยาบาล ขั้นแนะนำ ๘. การพยาบาล ผู้สูงอายุ ๑๐. ปฏิบัติการ เวชบริบาลขั้นต้น ๑๑. ปฏิบัติการ บริหารการ พยาบาล ๑๒. แนวโน้มของ วิชาชีพการ พยาบาล ๑๓. ปฏิบัติการ เสริมทักษะการ พยาบาล	๗. นวัตกรรม ทางการพยาบาล เบื้องต้น ๘. การพยาบาล ผู้สูงอายุ ๑๐. ปฏิบัติการ พยาบาลผู้สูงอายุ ๑๑. ปฏิบัติการเวช บริบาลขั้นต้น ๑๒. การบริบาลการ พยาบาล ๑๓. ปฏิบัติการ บริหารการพยาบาล	๗. จริยศาสตร์และ กฎหมายวิชาชีพ การพยาบาล ๘. แนวโน้มของ วิชาชีพการพยาบาล ๑๐. ปฏิบัติการ บริหารการพยาบาล ๑๑. ปฏิบัติการ เสริมทักษะการ พยาบาลและงาน สร้างสรรค์	๖. ประเด็น แนวโน้มและ กฎหมายวิชาชีพ การพยาบาล ๗. การพยาบาลสา ธารณภัย ๘. ปฏิบัติการ พยาบาลฉุกเฉินและ วิกฤต ๙. ปฏิบัติการ บริหารการพยาบาล ๑๐. ปฏิบัติการ เสริมทักษะการ พยาบาลสุขภาพคน เมือง
วิชาเลือกเสรี								
		๑. เทคโนโลยี ทางการศึกษา ๓. การพยาบาล ผู้ป่วยสูงอายุ๒. สัมมนาการ พยาบาล	๑. เทคโนโลยีทางการ ศึกษา ๓. การพยาบาลผู้ป่วย สูงอายุ ๒. วัฒนธรรมไทย	๑. เทคโนโลยี ทางการศึกษา ๓. การพยาบาล ผู้ป่วยสูงอายุ๒. สัมมนาการ พยาบาล	๑. นาฏศิลป์ไทย ๒. ดนตรีไทย ๓. ดนตรีสากล ๔. มารยาทสังคม ๕. ศิลปะเพื่อ สุขภาพ	๑. นาฏศิลป์ไทย ๒. ดนตรีไทย ๓. ดนตรีสากล ๔. มารยาทสังคม ๕. จิตวิทยา ๖. ปรัชญา	๑. นาฏศิลป์ไทย ๒. ดนตรีไทย ๓. มารยาทสังคม ๔. จิตวิทยา ๕. ตรรกวิทยา	๑. นาฏศิลป์ไทย ๒. ดนตรีไทย ๔. จิตวิทยา ๕. ตรรกวิทยา ๓. ปรัชญา

<p>หลักสูตรการศึกษา วิชาพยาบาลผดุง ครรภ์และอนามัย พ.ศ.๒๕๑๔</p>	<p>หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลอนามัย-ผดุง ครรภ์ระดับการศึกษา ๓ ปี ๖ เดือน พ.ศ. ๒๕๑๙</p>	<p>หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญา ตรี) พ.ศ. ๒๕๒๖</p>	<p>โครงการหลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๑ ปี) เทียบเท่าปริญญาตรี (กำหนดเริ่มใช้ ปี การศึกษา ๒๕๒๖)</p>	<p>หลักสูตร ประกาศนียบัตร พยาบาลศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๑</p>	<p>หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๖</p>	<p>หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๒</p>	<p>หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕</p>	<p>หลักสูตร พยาบาลศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙</p>
		<p>๔. การพยาบาล ผู้ป่วยมะเร็ง ๕. ตรกรวิทยา ๖. กลุ่มพลวัต ๗. มารยาทสังคม ๘. นาฏศิลป์ไทย ๙. พิชสมุนไพโร เรียนในชั้นปี ๓ และ ๔ (๑ รายวิชา)</p>	<p>๔. การพยาบาลผู้ป่วย มะเร็ง ๕. ตรกรวิทยา ๖. กลุ่มพลวัต ๗. ทฤษฎีการ พยาบาล ๘. พิชสมุนไพโร เรียนภาคต้นและ ภาคปลาย (๑ รายวิชา)</p>	<p>๔. การพยาบาล ผู้ป่วยมะเร็ง ๕. ตรกรวิทยา ๖. กลุ่มพลวัต ๗. มารยาทสังคม ๘. นาฏศิลป์ไทย ๙. พิชสมุนไพโร เรียนในชั้นปี ๓ และ ๔ (๑ รายวิชา)</p>	<p>๖. พลวัตในกลุ่ม ๗. การบำบัดแผน ไทยแบบประยุกต์ ๘. ตรกรวิทยา ๙. การพยาบาล ครอบครัว ๑๐. การพยาบาล ฟื้นฟูสมรรถภาพ ๑๑. การพยาบาล ผู้ป่วยระยะสุดท้าย เรียนในชั้นปี ๑ (๒ รายวิชา) ปี ๒ และ ปี ๓ (๑ รายวิชา)</p>	<p>๗. ตรกรวิทยา ๘. พลวัตในกลุ่ม ๙. การดูแลแบบ ผสมผสานและการ บำบัดทางเลือก ๑๐. การพยาบาล ครอบครัว ๑๑. การพยาบาล ฟื้นฟูสมรรถภาพ ๑๒. การพยาบาล อาชีวอนามัย เรียนในชั้นปี ๑ และ ๒ (๒ รายวิชา)</p>	<p>๖. สังคมและ วัฒนธรรมอาเซียน ๗. ปรัชญา ๘. พลวัตในกลุ่ม ๙. การดูแลแบบ ผสมผสานและการ บำบัดทางเลือก ๑๐. การพยาบาล ฟื้นฟูสมรรถภาพ ๑๑. การพยาบาล อาชีวอนามัย เรียนในชั้นปี ๑ (๒ รายวิชา) และ ๓ (๒ รายวิชา)</p>	<p>๖. สังคมและ วัฒนธรรมอาเซียน ๗. พลวัตในกลุ่ม ๘. การดูแลแบบ ผสมผสานและการ บำบัดทางเลือก ๙. การพยาบาล ฟื้นฟูสมรรถภาพ ๑๐. การพยาบาล อาชีวอนามัย เรียนในชั้นปี ๑,๒ และ ๓ (๑ รายวิชา)</p>

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับผู้สำเร็จปริญญาตรีสาขาอื่น

คำสั่งมหาวิทยาลัยอเนกมวินทราชิราช
ที่ ๕๕๐ /๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับผู้สำเร็จปริญญาตรีสาขาอื่น

เพื่อให้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับผู้สำเร็จปริญญาตรีสาขาอื่น เป็นไป ด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามกรอบมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ และสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรปริญญาตรี และเกณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยอเนกมวินทราชิราช พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำหรับ ผู้สำเร็จปริญญาตรีสาขาอื่น ดังต่อไปนี้

๑.	รองศาสตราจารย์บุญทิรา คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์มื่อการุณย์	สุวิทย์	ที่ปรึกษา
๒.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ	พงษ์กรวิบูลย์	ประธานกรรมการ
๓.	อาจารย์ปาริชาติ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ	ทาโบ	รองประธานกรรมการ
๔.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทรพรดิ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาต่อเนื่องสาขพยาบาลศาสตร์ ภูมิภาคพยาบาล	เชิรติเชษฐ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕.	รองศาสตราจารย์วิไลวรรณ รองคณบดีฝ่ายการศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์	ทองเจริญ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนภรณ์ รองคณบดีฝ่ายการศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	คงคา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๗.	ผู้อำนวยการกองการพยาบาลสาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานครหรือผู้แทน		กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๘.	นางฤดีวรรณ ผู้แทนผู้ใช้บัณฑิตจากโรงพยาบาลในสังกัดสำนักการแพทย์	รัตนานูวัติ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๙.	นางสาวกชกร ผู้แทนผู้ใช้บัณฑิตจากโรงพยาบาลอริพรพยาบาล	ไพรัตน์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริวิภา ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายพัฒนาคณาภพ	สินธุคนผล	กรรมการ
๑๑.	รองศาสตราจารย์สุภาพ ภาควิชาการพยาบาลอมารศา ทารกและการหญิงกรรม์	ไชยแท้	กรรมการ
๑๒.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมบัติ ภาควิชาการพยาบาลจิตเวชศาสตร์	วิยาพันธ์	กรรมการ
๑๓.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปราณีนา ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์และเวชศาสตร์เขตเมือง	ทองศรี	กรรมการ
๑๔.	อาจารย์ศิริพร หัวหน้าภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์	ชาวสุรินทร์	กรรมการ

/๒ ๑๕.ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรษา...

-๒-

๑๕.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารยา ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขและเวชศาสตร์ชุมชนเมือง	เชียงใหม่	กรรมการ
๑๖.	อาจารย์นันทิธร ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ และสัตวศาสตร์	พุกกษอนันต์กาล	กรรมการ
๑๗.	อาจารย์จินตนา ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์	เกษมศิริ	กรรมการ
๑๘.	อาจารย์ณิณี ภาควิชาการบริหารการพยาบาลและพื้นฐานวิชาชีพ	เขยกลิ่นทุฒ	กรรมการและเลขานุการ
๑๙.	อาจารย์พงษ์ศักดิ์ ภาควิชาการบริหารการพยาบาลและพื้นฐานวิชาชีพ	ธรรมกฤษศักดิ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐.	อาจารย์สุวิมลรัตน์ ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ และสัตวศาสตร์	บัวรุ่งเทียนทอง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑.	นางสาวอัญชุลี นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ	มิ่งเจียม	ผู้ช่วยเลขานุการ

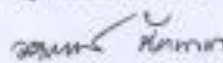
ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

- ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามแนวทางของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘
- กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร ประกอบด้วย ความรู้และความเข้าใจที่ผู้เรียนสามารถแสดงออกให้เห็นได้เมื่อสำเร็จการศึกษา กระบวนการเรียนการสอนที่ทำให้บรรลุ รวมทั้งวิธีการประเมินผลที่แสดงให้การบรรลุผล
- นำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร แล้วนำเสนอหลักสูตรตาม ขั้นตอนการเสนอหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยนวมินทราชิวราชกำหนด
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยให้คณะกรรมการมีสิทธิเบิกค่าเบี้ยประชุมได้ตามข้อ ๓๐ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยนวมินทราชิวราช ว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการมหาวิทยาลัยนวมินทราชิวราช พ.ศ. ๒๕๖๐ (ยกเว้นผู้ช่วยเลขานุการซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย)

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ตั้ง ณ วันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสมานรณ์ มีทนทณ)
รองอธิการบดี ปฏิบัติแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยนวมินทราชิวราช

แนวปฏิบัติในการเสนอหลักสูตรใหม่ หลักสูตรปรับปรุง และการปิดหลักสูตร พ.ศ. 2566

ประกาศมหาวิทยาลัยอภัยนวมินทราชิราช เรื่อง แนวปฏิบัติในการเสนอหลักสูตรใหม่ หลักสูตรปรับปรุง และการปิดหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการเห็นสมควรแก้ไขปรับปรุงประกาศสภาวิชาการ มหาวิทยาลัยอภัยนวมินทราชิราช เรื่อง แนวปฏิบัติในการเสนอหลักสูตรใหม่ หลักสูตรปรับปรุง และการปิดหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้สอดคล้องตาม ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการ แต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๙ (๓๓) และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอภัยนวมินทราชิราช พ.ศ. ๒๕๕๓ อธิการบดี โดยข้อเสนอแนะของสภาวิชาการในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๖ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยอภัยนวมินทราชิราช เรื่อง แนวปฏิบัติในการเสนอหลักสูตรใหม่ หลักสูตรปรับปรุง และการปิดหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศสภาวิชาการ มหาวิทยาลัยอภัยนวมินทราชิราช เรื่อง แนวปฏิบัติในการเสนอหลักสูตรใหม่ หลักสูตรปรับปรุง และการปิดหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรในระดับปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และปริญญาเอก ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในคณะ หรือวิทยาลัย หรือส่วนงานที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นของมหาวิทยาลัยอภัยนวมินทราชิราช ซึ่งไม่รวมถึงหลักสูตรฝึกหัด

“หลักสูตรใหม่” หมายความว่า หลักสูตรที่ไม่เคยมีการเปิดสอนในมหาวิทยาลัยอภัยนวมินทราชิราช

“หลักสูตรฉบับปรับปรุง” หมายความว่า หลักสูตรที่เปิดดำเนินการสอนในมหาวิทยาลัยอภัยนวมินทราชิราชแล้ว และมีการปรับปรุงเมื่อครบรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือหลักสูตรมีความต้องการปรับปรุงในสาระสำคัญของหลักสูตร อาทิ ปริญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ชื่อหลักสูตร ชื่อปริญญา ชื่อสาขาวิชา รูปแบบของหลักสูตร ระบบการศึกษา ผลลัพธ์การเรียนรู้ ระยะเวลาการศึกษา โครงสร้างหลักสูตร แผนการศึกษา การปรับเปลี่ยนรายชื่ออาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เนื้อหาสาระสำคัญในหมวดวิชาเฉพาะ หรือมีการปรับเปลี่ยนรายชื่อในหมวดวิชาแกนหรือวิชาเอกจำนวนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนรายวิชาที่มีในหลักสูตร ซึ่งต้องส่งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมให้การรับทราบการอนุมัติหลักสูตรของสภาอภัยนวมินทราชิราช

“หลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย” หมายความว่า หลักสูตรที่เปิดดำเนินการสอนในมหาวิทยาลัย นวมินทร์ราชธานีแล้ว แต่มีการปรับปรุงรายละเอียดบางประเด็นซึ่งมีใช้สาระสำคัญของหลักสูตร อาทิ การเปลี่ยนรหัสรายวิชาการเปลี่ยนชื่อรายวิชา การเพิ่มรายวิชาเลือก การเปลี่ยนแปลงรายวิชาในหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป การเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มรายวิชาเลือกเสรี การปรับรายวิชาในแผนการศึกษา การปรับคำอธิบาย รายวิชา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีต้องส่งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมให้การรับทราบการอนุมัติหลักสูตรของสภามหาวิทยาลัย

“ส่วนงาน” หมายความว่า คณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าคณะ ในสังกัดมหาวิทยาลัยนวมินทร์ราชธานี ซึ่งทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย

“หัวหน้าส่วนงาน” หมายความว่า คณบดี ผู้อำนวยการ หรือผู้บังคับบัญชาส่วนงานที่เรียกชื่อ เป็นอย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะซึ่งมีภารกิจด้านการสอนหรือการวิจัย

“คณะกรรมการประจำส่วนงาน” หมายความว่า คณะกรรมการประจำคณะ วิทยาลัยหรือ ส่วนงาน ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะซึ่งมีภารกิจด้านการสอนหรือการวิจัย

“คณาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ ผู้สอนและทำงานประจำอยู่ในมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยและข้าราชการ กวงเทศพาณิชย์ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับ สาขาวิชาของหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้เปิดสอน มีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน

“คุณวุฒิที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร” หมายความว่า คุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ หรือวิชาชีพของหลักสูตร หรือคุณวุฒิอื่นที่มีประสบการณ์ตรงที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นที่ประจักษ์ที่จะ ส่งเสริมให้ การเรียนการสอนในหลักสูตรสาขาวิชานั้นบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ ในหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการ บริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตาม ประเมินผล และการทบทวนหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรคืออาจารย์ประจำหลักสูตรในสภามหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๓ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ออกวัน พหุวิทยาการ หรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำได้ไม่เกิน ๒ คน

ข้อ ๕ คณะกรรมการ

ในการพัฒนาหลักสูตรใหม่ หรือดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร ส่วนงานต้องเสนออธิการบดี แต่งตั้งคณะกรรมการ จำนวน ๒ ชุด คือ

๕.๑ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรกรณีหลักสูตรใหม่ หรือคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร กรณีการปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยประธานและคณะกรรมการ จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน ดังนี้

(๑) คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เป็น ๑ จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ คน

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาของหลักสูตร จากสถาบันการศึกษา หรือองค์กรที่มีชื่อเสียง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ คน ในกรณีที่ เป็นหลักสูตรที่ต้องได้รับการรับรองจากองค์กรวิชาชีพหรือผู้สำเร็จการศึกษาต้องสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ให้มีผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพร่วมเป็นกรรมการ จำนวนอย่างน้อย ๑ คน รวมจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน เป็นกรรมการ

(๓) เจ้าหน้าที่รับผิดชอบส่วนงานที่ประสงค์จะเสนอขอเปิดหลักสูตรใหม่ หรือปรับปรุง หลักสูตร เป็นเลขานุการ

๕.๒ คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร ประกอบด้วยประธานและคณะกรรมการ จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาของหลักสูตร จากสถาบันการศึกษา หรือองค์กรที่มีชื่อเสียง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ คน ผู้แทน คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรหรือคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรนั้น ๆ หรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๑ คน เพื่อทำหน้าที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรต่อคณะกรรมการพัฒนา หลักสูตร หรือคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

ข้อ ๖ แนวทางในการจัดทำเอกสารหลักสูตร

เพื่อให้ส่วนงานต่าง ๆ สามารถจัดทำเอกสารหลักสูตรให้สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานที่ กำหนดและ มีความพร้อมรับการตรวจสอบหลักสูตรของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ส่วนงานต้องจัดทำเอกสารหลักสูตรที่มีองค์ประกอบครบตามรายการที่กำหนดในข้อ ๑๒ ของกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และสาขาวิชา
- (๒) ปรัชญา วิสัยประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้
- (๓) โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาและหน่วยกิต
- (๔) การจัดกระบวนการเรียนรู้
- (๕) ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งรวมถึงคณาจารย์และที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์
- (๖) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา
- (๗) การประเมินผลการเรียนรู้และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา
- (๘) การประกันคุณภาพหลักสูตร
- (๙) ผลการตรวจประเมินคุณภาพหลักสูตร

ทั้งนี้ ต้องออกแบบหลักสูตรการศึกษาตามรายการทั้ง ๙ ข้อ โดยให้เป็นไปตามหลักการและ แนวคิดการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา ดังต่อไปนี้

๖.๑ การออกแบบหลักสูตร

เพื่อสอดคล้องกับกรอบแบบหลักสูตรที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Objectives of OBE) และเพื่อรับประกันผู้เรียนให้มีความพึงพอใจตามที่กำหนดไว้ การออกแบบหลักสูตรต้องคำนึงถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๖.๑.๑ หลักสูตรต้องจำแนกกลุ่มผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตรว่ามีกลุ่มใดบ้าง และแต่ละกลุ่มมีความต้องการและคาดหวังที่สำคัญอะไรต่อการจัดการศึกษาของหลักสูตร

๖.๑.๒ หลักสูตรมีวิธีการในการรับฟังผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อค้นหาความต้องการและความคาดหวังอย่างไร

๖.๑.๓ หลักสูตรมีวิธีการนำความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มากำหนดเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) อย่างไร

๔

๒.๑.๔ หลักสูตรออกแบบโครงสร้างหลักสูตร กำหนดและเรียงลำดับรายวิชาหรือโมดูล การเรียนรู้ ออกแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ และออกแบบการประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างไร เพื่อให้บรรลุ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด

๒.๑.๕ หลักสูตรออกแบบกระบวนการ ตัววัดที่สำคัญอะไร และมีขั้นตอนการควบคุม อย่างไร เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแนวทางและมาตรฐานที่กำหนด

ในการนิเทศหลักสูตรฉบับปรับปรุง หลักสูตรต้องระบุว่า มีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ หลักสูตรที่ผ่านมา ทั้งการวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจริง ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ บัณฑิต ผู้เรียน บัณฑิต องค์กรวิชาชีพ ศิษย์เก่า ตลอดจนข้อร้องเรียนจากบุคคล หรือหน่วยงานภายนอก และ บุคคลภายในบางส่วนงาน และผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับหลักสูตร เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับในการ ปรับปรุงและพัฒนาการออกแบบหลักสูตร

๒.๒ การออกแบบการดำเนินการจัดการศึกษา

หลักสูตรต้องออกแบบการดำเนินการจัดการศึกษาตามแนวทางการบริหารคุณภาพที่ กำหนดไว้ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และแนวทางสามมาตรฐานที่กำหนด และต้องแสดงความรับผิดชอบที่พิสูจน์ได้ว่าหลักสูตรสามารถทำให้ผู้เรียน บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ หลักสูตรออกแบบกระบวนการรับนักศึกษาที่แสดงถึงระบบการรับสมัครและ ขั้นตอนการรับเข้าศึกษาที่โปร่งใส ยุติธรรม และโปร่งใส มีข้อกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าศึกษา วิธีการคัดเลือก ผู้เรียน และระบบการจัดการข้อร้องเรียนที่ชัดเจน เหมาะสม และสามารถเข้าถึงได้

๒.๒.๒ หลักสูตรออกแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ ปูภูมิให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เกิดกรอบคิดแบบเติบโต และสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้กับโลกการทำงานจริงอย่างไร

๒.๒.๓ หลักสูตรออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้และพัฒนาการของ ผู้เรียน เครื่องมือ และเกณฑ์การตัดสิน ที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ รวมทั้งมีกระบวนการติดตาม ความก้าวหน้าผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชาและรายชั้นปี ที่ทำให้มั่นใจว่าผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรครบทุกด้าน

๒.๒.๔ หลักสูตรออกแบบกระบวนการบริหารทรัพยากรมหาวิทยาลัย/วิทยาลัย/โรงเรียน โดยบ่งชี้ จัดหาและ ดูแลคณาจารย์ เจ้าหน้าที่สนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก ทรัพยากรการเรียนรู้ และบริการช่วยเหลือ ให้อยู่ ในสภาพที่เหมาะสม พร้อมใช้ และสอดคล้องตามแนวทางที่กำหนดที่สนับสนุนให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์ การเรียนรู้

ในการนิเทศหลักสูตรฉบับปรับปรุง หรือหลักสูตรที่มีผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว หลักสูตรต้องวิเคราะห์ ผลการดำเนินงานของหลักสูตรที่ผ่านมา ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจริงของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นข้อมูล ย้อนกลับ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินการจัดการศึกษาในเรื่องดังกล่าวข้างต้น

๒.๓ การออกแบบการบริหารคุณภาพ

หลักสูตรออกแบบการบริหารคุณภาพ เพื่อให้มีการประกันคุณภาพเชิงผลลัพธ์และมีการ ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกกระบวนการจัดการศึกษา โดยอธิบายและแสดงให้เห็นว่าออกแบบในเรื่อง ดังต่อไปนี้

๒.๓.๑ การวางแผนคุณภาพ (Quality Planning: QP) มีการกำหนดกลุ่มและสำรวจ ความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการนำความต้องการดังกล่าวมากำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ และตัววัดผลลัพธ์ดังกล่าว ตลอดจนมีการออกแบบหลักสูตร และกระบวนการที่เกี่ยวข้องอย่างไร เพื่อสร้าง

๕

ความมั่นใจว่าหลักสูตรจะสามารถดำเนินการได้ตามจุดประสงค์คุณภาพที่กำหนดไว้และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เรียนและผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ

๖.๓.๒ การรักษาสภาพ (Quality Maintenance: QM) มีการกำหนดวิธีการประเมินความรู้และทักษะของบุคคล ตลอดจนความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่า ระเบียบวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้จะได้มีการดำเนินการอย่างเคร่งครัดตามที่กำหนด และกรณีที่พบว่าอาจมีความเสี่ยงได้มีการแก้ไขเพื่อป้องกันปัญหาอย่างไร

๖.๓.๓ การควบคุมคุณภาพ (Quality Control: QC) มีการกำหนดแผนการควบคุมจุดควบคุม และจุดตรวจสอบ ตลอดจนกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อให้มั่นใจว่ามีการตรวจสอบและติดตามกระบวนการเพื่อการบ่งชี้ความผิดปกติของกระบวนการ และมีการปรับแก้ให้กระบวนการมีการดำเนินการตามที่วางแผนไว้

๖.๓.๔ การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (Quality Improvement: QI) มีการกำหนดวิธีการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ตลอดจนความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เพื่อการกำหนดปัญหาความบกพร่องของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการบริหารคุณภาพเพื่อดำเนินการเปลี่ยนแปลงให้กระบวนการดังกล่าวมีความสามารถในการบรรลุผลต่อความต้องการเพื่อการลดและกำจัดความบกพร่องที่เกิดขึ้น สำหรับการลดความไม่พึงพอใจ ตลอดจนสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อ ๗ แนวปฏิบัติในการเสนอหลักสูตรใหม่

หลักสูตรที่จะเสนอขอเปิดใหม่ มีแนวปฏิบัติในการเสนอ ดังนี้

๗.๑ หลักสูตรที่เสนอขอเปิดใหม่จะต้องสอดคล้องกับนโยบาย พันธกิจ แผนพัฒนาการศึกษา หรือแผนพัฒนามหาวิทยาลัย และสอดคล้องตามความต้องการของภาคแรงงาน สังคม และประเทศ

๗.๒ ต้องมีศักยภาพในการดำเนินการหลักสูตร โดยมีความพร้อมในด้านสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน หรืออาคารสนับสนุนการเรียนการสอน งบประมาณ ความรู้ ความชำนาญ และปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ

๗.๓ ให้ส่วนงานที่รับผิดชอบหลักสูตรเสนออธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร และคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรตามข้อ ๕

๗.๔ ส่วนงานโดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรดำเนินการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. ๒) ให้สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วเสนอคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรให้ความเห็นและขออนุมัติ

ทั้งนี้ หากมีข้อแก้ไขให้ส่วนงานดำเนินการให้เรียบร้อยแล้วนำเสนอคณะกรรมการประจำส่วนงานให้ความเห็นชอบให้เสนอสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัยพิจารณาตามลำดับ

๗.๕ ให้ส่วนงานจัดส่งเอกสารหลักสูตร (มคอ. ๒) ให้ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายทะเบียนและประมวลผลสำนักงานอธิการบดี เพื่อฝ่ายวิชาการตรวจสอบความถูกต้องด้านมาตรฐานหลักสูตร ก่อนนำเสนอสภาวิชาการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และนำเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติหลักสูตรและการเปิดดำเนินการหลักสูตรตามลำดับ และให้ฝ่ายทะเบียนและประมวลผลได้จัดเตรียมข้อมูลเบื้องต้นในระบบการลงทะเบียนเรียนของหลักสูตร

ข้อ ๘ แนวปฏิบัติ ในการเสนอหลักสูตรฉบับปรับปรุง

หลักสูตรที่เปิดสอนแล้ว เมื่อครบรอบระยะเวลาของหลักสูตร ๕ ปีการศึกษา หรือเมื่อหลักสูตรมีความประสงค์ปรับปรุงหลักสูตรก่อนครบ ๕ ปีการศึกษา ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรร่วมกันประเมินผลการดำเนินการหลักสูตร และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร อาทิ ความเห็นของ

บัณฑิตและอธิการบดีบัณฑิต เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและเหมาะสม ซึ่งการจัดทำหลักสูตรปรับปรุงมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

๔.๑ ต้องมีการทบทวนความสอดคล้องกับนโยบาย พันธกิจ และแผนพัฒนาการศึกษาหรือ แผนพัฒนามหาวิทยาลัย ความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน และต้องมีศักยภาพในการดำเนินการของ หลักสูตร โดยมีความพร้อมในด้านอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน หรือบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน งบประมาณ ความคุ้มค่าคุ้มทุน และปัจจัยสนับสนุนอื่น

๔.๒ ให้ส่วนงานเสนออธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร และคณะกรรมการ วิชาการหลักสูตรตามข้อ ๕ และจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรปรับปรุง (มคอ.๖) ให้สอดคล้องตามเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แล้วเสนอคณะกรรมการวิชาการหลักสูตรเพื่อให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ

ทั้งนี้ หากมีข้อแก้ไขให้ส่วนงานดำเนินการให้เรียบร้อยแล้วนำเสนอคณะกรรมการ ประจำส่วนงานให้ความเห็นชอบให้เสนอสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัยพิจารณาตามลำดับ

๔.๓ ให้ส่วนงานจัดส่งเอกสารหลักสูตร (มคอ. ๖) ให้ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายทะเบียนและ ประมวลผลสำนักงานอธิการบดี เพื่อฝ่ายวิชาการ ตรวจสอบความถูกต้องด้านมาตรฐานหลักสูตรก่อนนำเสนอ สภาวิชาการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติหลักสูตรและการเปิด ดำเนินการหลักสูตรตามลำดับ และให้ฝ่ายทะเบียนและประมวลผลได้จัดเตรียมข้อมูลเบื้องต้นในระบบการ ลงทะเบียนเรียนของหลักสูตร

๔.๔ ในการปรับปรุงหลักสูตร กรณีมีการปรับคำอธิบายรายวิชาใหม่ หรือมีการปรับเปลี่ยน ชื่อรายวิชาใหม่ ส่วนงานต้องทำการเปรียบเทียบรายวิชาในหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่ไว้ด้วย และให้จัดทำบัญชีรายวิชาที่เทียบแทนกันได้ระหว่างรายวิชาในหลักสูตรเดิมและรายวิชาในหลักสูตรปรับปรุงไว้ ด้วย เพื่อใช้ในการโอนหน่วยกิต และเทียบโอนหน่วยกิตและผลการศึกษา

ข้อ ๙ แนวปฏิบัติในการเสนอหลักสูตรปรับปรุงด้วย สมอ. ๐๘

๙.๑ กรณีหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อย ให้ส่วนงานจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรปรับปรุง เล็กน้อย โดยจัดทำตามแบบการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร (สมอ. ๐๘) ของสำนักงานปลัดกระทรวงการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสนอผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำส่วนงาน แล้ว จัดส่งให้สำนักงานอธิการบดีเพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านมาตรฐานหลักสูตรก่อนนำเสนอสภาวิชาการเพื่อ พิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งกรณีนี้ให้สิ้นสุดที่สภาวิชาการ และไม่ต้องส่งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมให้การรับทราบการให้ความเห็นชอบ

๙.๒ กรณีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร ให้ส่วนงานจัดทำรายละเอียด ตามแบบการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร (สมอ. ๐๘) ของสำนักงาน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสนอผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการ ประจำส่วนงาน แล้วจัดส่งให้สำนักงานอธิการบดีเพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านมาตรฐานหลักสูตรก่อน นำเสนอสภาวิชาการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติตามลำดับ ซึ่ง กรณีนี้ส่วนงานต้องเสนอมหาวิทยาลัยส่งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมพิจารณาให้การรับทราบการอนุมัติของสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

หลักสูตรที่เสนอขอเปิดใหม่และหลักสูตรปรับปรุงต้องมีคณาจารย์ประจำของ มหาวิทยาลัย พักหน้าที่อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และมีมาตรฐานในการจัดการ เรียนการสอนสอดคล้องกับนโยบาย และหลักเกณฑ์ที่กำหนด อาทิ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี

หรือเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อบังคับและแนวปฏิบัติ
ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๑ การอนุมัติหลักสูตร

๑๑.๑ หลักสูตรใหม่ที่เสนอขอเปิดดำเนินการ และหลักสูตรฉบับปรับปรุง ต้องได้รับการ
อนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยไม่เกินเดือนพฤศจิกายน ก่อนขึ้นปีการศึกษาที่จะใช้หลักสูตรนั้น ๆ เพื่อที่ส่วนงาน
ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจะได้มีเวลาในการดำเนินการประชาสัมพันธ์และรับนักศึกษา และนักศึกษาใหม่จะได้
สามารถยื่นกู้เงินจากกองทุน กยศ. ได้ทัน

๑๑.๒ หลักสูตรใหม่ และหลักสูตรฉบับปรับปรุง เมื่อได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย
ให้ส่วนงานตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเอกสารหลักสูตรอีกครั้งก่อนส่งให้สำนักงานอธิการบดี ภายใน
๗ วันทำการ เพื่อฝ่ายวิชาการ สำนักงานอธิการบดีดำเนินการบันทึกข้อมูลหลักสูตรในฐานข้อมูลของสำนักงาน
ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และเพื่อให้ฝ่ายทะเบียนและประมวลผล บันทึก
ข้อมูลรายวิชา โครงสร้างหลักสูตร และแผนการศึกษา เพื่อเตรียมการสำหรับการลงทะเบียนเรียนรายวิชาใน
หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และ

หลักสูตรใหม่ หลักสูตรฉบับปรับปรุง และหลักสูตรปรับปรุงด้วย สมอ. ๐๘ กรณีการปรับปรุง
เปลี่ยนแปลงอาจารย์ประจำหลักสูตรและหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย
แล้ว ให้ส่วนงานเสนอมหาวิทยาลัยจัดส่งเอกสารหลักสูตรที่ถูกต้องสมบูรณ์แล้วให้สำนักงานปลัดกระทรวงการ
อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อพิจารณาให้การรับทราบการอนุมัติหลักสูตรของสภา
มหาวิทยาลัยภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๒ สำหรับหลักสูตรปรับปรุงด้วย สมอ. ๐๘ กรณีหลักสูตรปรับปรุงเล็กน้อยไม่ต้องนำเสนอ
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แต่ให้ส่วนงานรวบรวมข้อมูล สมอ.
๐๘ ที่ปรับปรุงเล็กน้อยไว้ เมื่อมีการจัดทำหลักสูตรฉบับปรับปรุงครบรอบระยะเวลาของหลักสูตรหรือปรับปรุง
ตามความต้องการของหลักสูตรให้นำข้อมูลที่มีการปรับปรุงเล็กน้อยรวมไว้ในหลักสูตรฉบับปรับปรุงด้วย

หลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยแล้ว หากเป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับองค์การ
วิชาชีพ ส่วนงานต้องเสนอมหาวิทยาลัยเพื่อแจ้งองค์การวิชาชีพพิจารณาให้การรับรองภายในระยะเวลาที่
องค์การวิชาชีพกำหนด ก่อนนำเสนอสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ข้อ ๑๓ แนวปฏิบัติในการเสนอปิดหลักสูตร

๑๓.๑ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาปิดหลักสูตร

(๑) เป็นหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับนโยบาย พันธกิจ และแผนพัฒนาการศึกษา
หรือแผนพัฒนามหาวิทยาลัย

(๒) เป็นหลักสูตรที่ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
ระดับอุดมศึกษา หรือมาตรฐานวิชาชีพได้

(๑) เป็นหลักสูตรที่มีการรับนักศึกษาเป็นระยะเวลาติดต่อกัน ๓ ปีการศึกษา

(๒) มีเหตุผลความจำเป็นอื่น เช่น ปัญหาในการบริหารจัดการหลักสูตร หรือไม่
สามารถดำเนินการให้เกิดความคุ้มค่าคุ้มทุนของการเปิดดำเนินการหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน

๑๓.๒ ให้ส่วนงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำส่วนงานเสนอขอปิด
ดำเนินการหลักสูตรพร้อมเหตุผลความจำเป็นต่อสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัยตามลำดับ เพื่อพิจารณา
อนุมัติให้ปิดดำเนินการหลักสูตร

๑๓.๓ หลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยให้ปิดดำเนินการแล้ว ส่วนงานต้อง
เสนอมหาวิทยาลัยให้แจ้งให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมรับทราบ

ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย และหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับองค์การวิชาชีพ ส่วนงานต้องเสนอมหาวิทยาลัยให้แจ้งให้องค์การวิชาชีพทราบด้วย

๓๓.๔ เมื่อส่วนงานได้รับอนุมัติให้เปิดดำเนินการหลักสูตรแล้ว ให้ต่อนักศึกษาในหลักสูตร ที่ขอปิดดำเนินการ และจัดการเรียนการสอนจนนักศึกษาคนสุดท้ายพ้นจากหลักสูตร แล้วให้เสนอสภา มหาวิทยาลัยทราบ การปิดหลักสูตรนั้นต่อไป

ข้อ ๓๔ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศ นี้ ให้อธิการบดีมีอำนาจวินิจฉัยด้วยดี และความ และสั่งการตามที่เห็นสมควร

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(รองศาสตราจารย์อนันต์ มโนมัยพิบูลย์)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยอเนกนวมินทรราชูราช
ประธานสภาวิชาการมหาวิทยาลัยอเนกนวมินทรราชูราช